

Excavació a l'església de Sant Vicenç de Torelló (Osona)

Albert López i Mullor, Xavier Fierro i Macià

Avis legal

Aquesta obra està subjecta a una llicència Reconeixement-NoComercial-SenseObresDerivades 2.5 de Creative Commons. Se'n permet la reproducció, distribució i comunicació pública sempre que se'n citi el titular dels drets i no se'n faci un ús comercial. No es pot alterar, modificar o generar una obra derivada a partir d'aquesta obra. La llicència completa es pot consultar a <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5/es/legalcode.ca>.

ÍNDEX

1. Situació geogràfica
2. Descripció de l'edifici
3. Les fonts documentals
4. L'excavació
  - 4.1. Criteris d'actuació
  - 4.2. Resultats dels treballs
  - 4.3. Repertori estratigràfic
  - 4.4. Inventari de materials
5. Estudi de les peces numismàtiques
6. Estudi d'antropologia física
7. El retaule gòtic
8. Material gràfic

1. SITUACIÓ GEOGRÀFICA

La vall de Torelló està formada per la part baixa de la conca del riu Ges i per la del seu principal afluent, el riu Fornès, conforma l'extrem NE de la plana de Vic i s'endinsa fins a la Garrotxa. Com a petita regió natural, de 77,58 km². i d'una població total d'uns 14.000 habitants, és delimitada per l'extrem de la serra de Cabrera i la de Curull, pel massís de Bellmunt, pel Ter i pels termes de Manlleu i de l'Esquirol.

El municipi de Sant Vicenç de Torelló està situat entre els termes de Torelló i de Sant Pere de Torelló. Forma com un tascó entre aquestes dues poblacions, la base del qual es troba en el sector NO, el més accidentat i el menys poblat del terme, i la punta, en canvi, cap al masos Collfred i Calverons, lloc on coincideixen els altres dos termes torellonencs..

El poble de Sant Vicenç de Torelló es troba al mig del terme, en un petit serradet, abocat a la vall del riu Ges, prop de la carretera de Torelló a Sant Pere de Torelló, que fou oberta cap el 1875. Està constituït per dos sectors: un de més antic entorn de l'església parroquial de Sant Vincenç, objecte del nostre interès, i un segon nucli més modern, situat al nord i conegut com el raval de Serrallonga.

El poblet actual és de formació moderna. El 1626 només hi havia quatre famílies entorn de l'església. La proximitat de Torelló, a uns dos km, i la creació d'alguna indústria local han estat la causa del notable creixement dels darrers anys.

La parròquia de Sant Vicenç posseeix també uns altres dos nuclis de poblament: la colònia Vila-Seca i la colònia Borgonyà, nuclis industrials de filatures. Les antigues masies del terme eren Borgonyà, el Jolis, La Roca, mas Grau, el Vilar, el Camps, el Puig, el Pontí, el Viver i Vilar-dell. N'hi ha moltes que continuen encara amb llur funció tradicional i d'altres de nova construcció, com la Riereta, cal Cisquet, Comadobó, can Peix, etc. MJS.

(1) Gran Geografia Comarcal de Catalunya. Osona, pàg. 142-148.

2. DESCRIPCIÓ DE L'EDIFICI

Descripció de l'edifici

L'església de Sant Vicenç de Torelló era originàriament una construcció de nau única rectangular encapçalada per un absis semicircular. En l'actualitat, a causa de les reformes, la seva aparença és la d'una aula de planta basilical, dotada de tres naus. La comunicació entre aquests espais està confiada a dues arqueries de dos arcs de mig punt.

L'encapçalament d'aquesta aula segueix sent un absis de planta semicircular, situat a l'extrem est de la nau major. La nau sud tenia adossada una petita sagristia a la cara oriental. La nau nord limita, a l'est, amb un campanar de planta quadrada, la paret occidental del qual li fa de tancament.

Com després veurem, la nau meridional es construí gràcies a la preexistència d'un porxo rectangular que estava adossat a la façana sud del temple original. En l'actualitat, després d'escatar les parets interiors de l'església, s'han distingit perfectament les arcades de mig punt d'aquest pòrtic, que, en bona part, ja eren visibles en els paraments exteriors del temple. El porxo tenia dos grans arcs en la cara de migdia i un de sol en els costats est i oest. Les arcades van ser tapiades en construir-se l'espai lateral que ara ens ocupa.

La nau septentrional és el resultat de l'eixamplament lateral del cos principal, prenent com a referència l'amplada del cloquer, la paret oest del qual s'utilitzà com a tancament d'aquest nou espai.

La sagristia, que ja hem esmentat en parlar de la nau sud, s'adossà a la paret oriental d'aquest espai. Era una construcció de planta gairebé quadrada, que comunicava amb el presbiteri, al qual també es lliurava pel costat nord.

El campanar és una estructura de planta quadrangular que sobresurt considerablement de la silueta de la resta del temple. Està subdividit en quatre cossos, el primer dels quals, el més baix, està ornamentat en la part superior amb arcs cecs d'estil llombard, sobre els quals s'observa una alineació de dents de serra; una mica més avall, en la façana de llevant, hi ha una petita finestra en forma d'espitllera. El segon pis, com el tercer i el quart, té una forma gairebé cúbica; en la part superior, també té, quatre arcuacions cegues i una fila de dents de serra; en el centre de cadascuna de les façanes hi ha una finestra que acaba en arc de mig punt. Els dos últims pisos també estan ornamentats amb arcs cecs i dents de serra, i a les façanes tenen finestres geminades amb arcs de mig punt. El mainell d'aquestes obertures és una petita columna amb capitell llis.

La coberta del campanar és piramidal a quatre aigües coronada per un parallamps. Pel que fa a l'aparell d'aquesta estructura, cal remarcar que està constituït per filades de carreus petits no gaire ben escairats i units amb argamassa. El rejuntat no és ostensible, sinó més aviat una mica enfonsat.

La torre estava assentada sobre una banqueta no gaire alta, segurament construïda amb funcions estrictament arquitectòniques i ornamentals. Aquesta fonamentació només està present en el costat oriental d'aquest element, precisament on la roca natural fa pendent. Interessa constatar que l'alineació de la banqueta no és paral·lela a la façana del cloquer sinó que es desvia considerablement cap al nord-est.

L'absis, com hem dit, és una estructura de planta semicircular que encapçala la nau major. No té cap decoració, però, aproximadament en la part central, hi ha una finestra amb arc de mig punt i doble esqueixada. Una mica més avall, als costats d'aquesta obertura hi ha dues petites espitlleres iguals que la del cloquer.

L'extrem meridional del mur de l'absis es lliura a la paret del mateix costat de la nau principal. Nogensmenys, l'extrem septentrional va a parar al mur de llevant del cloquer. Finalment, tampoc cal oblidar que el tancament oriental de la nau de tramuntana, format pel primitiu porxo aparedat, es lliura a la fàbrica de l'absis. L'aparell d'aquesta estructura és de bona factura; es tracta de carreus no gaire escairats, col·locats en filades ben alineades i rejuntats amb argamassa de calç abundant però que no sobresurt amb intencionalitat ornamental.

Ja hem parlat de la posició de la nau meridional i dels diversos elements que la formen. No obstant això, podem afegir que les pedres que van tapiar els arcs de l'antic pòrtic no són treballades i es van posar sense cap ordre, unides amb argamassa. En canvi, les dovelles dels arcs són de pedra calcària molt ben escairada i rejuntada amb cura. La resta de l'aparell del porxo torna a ser una mica barroera.

L'aparell de la nau septentrional és de pedres posades sense ordre, que no presenten mostres de cap treball.

La porta d'entrada a l'església està situada a la façana de ponent; és allindanada i està formada per blocs de pedra ben posats i rejuntats amb cura. La paret on hi ha la porta, com després veurem pertany a la primera fase de la construcció. És per això que té carreus molt menuts una mica escairats i posats en filades no gaire ben alineades. En la part superior d'aquest mur hi ha un comunicador, construït reaprofitant una petita espadanya que ja hi era des del primer moment. Finalment, cal afegir que aquest parament guarda una perfecta alineació amb els murs occidentals de tancament de les naus laterals, en els quals hi ha sengles finestres quadrades.

En el moment de la nostra intervenció actual tot l'edifici es trobava cobert amb teules, fora del campanar. La nau central tenia una teulada a doble vessant, així com el comunidor, i les laterals tenien coberta amb pendent

únic. L'absis també tenia una teulada sobre la volta de quart d'esfera, però no amb les típiques lloses imbricades pròpies de l'arquitectura romànica.

A l'interior del temple, sobre les parets de la nau major recolzava una volta de mig canó, constituïda per pedres no treballades col·locades amb la tècnica de fulls de llibre. Entre el principi d'aquesta volta, en l'extrem est de la nau, i el final de la coberta de forn de l'absis, hi havia una esquadra ben visible que separava els dos elements.

Les naus laterals tenen dues voltes per arista cadascuna, les quals recolzaven en pilastres adossades als murs perimetrals d'aquests espais i, alhora, en dos pilars de planta quadrada, que també servien d'element de descàrrega de dos arcs de mig punt, que facilitaven la comunicació entre les naus laterals i la principal.

El presbiteri es trobava una mica enlairat respecte de la resta de l'interior del temple. S'hi accedia a aquest espai mitjançant un graó situat a l'extrem occidental, el qual gairebé assenyalava el final de l'absis, lloc on estava instal·lat el santuari. Al costat nord d'aquest recinte hi havia un arc de mig punt format per dovelles de pedra no gaire acurades. Aquest element facilitava l'accés al campanar, l'entrada del qual es trobava en aquest lloc. A l'altre costat del presbiteri, diametralment oposada a aquesta arcada, s'hi advertien les restes d'una altra, encara que no massa ben conservada.

El paviment de tota l'església estava construït amb cairons vermells, alguns amb decoració incisa o ditades. En aquest terra, sobretot a l'extrem de migdia de la nau major eren visibles una sèrie de laudes sepulcral per tanyents a les tombes d'alguns rectors de la parròquia.
ALM.

3. LES FONTS DOCUMENTALS

Fonts documentals

Des de finals del segle IX, exactament l'any 881, hi ha notícia de l'existència del castell de Torelló i de l'església de Sant Feliu de Torelló⁽¹⁾. De bon principi, i fins al segle XI, la població de Sant Feliu de Torelló duia el nom de Sant Feliu de Cervià; posteriorment, rebé el nom de Torelló perquè era el nucli central del castell de Torelló, el

qual va aglutinar els tres nuclis de població que formen el terme.

La possessió del castell representava la del domini i la jurisdicció del terme, però mai no fou residència dels seus senyors i estigué a cura de cavallers castellans. El terme del castell pertanyia inicialment a la casa comtal i reial i després va ser infeudat a diferents senyors: els Besora (s. XI), els Montcada (1086-1309), els Vilademany (1324) i els Milany (1347). Finalment, va ser adquirit, amb beneplàcit reial, el 1351, pels Cabrera, els quals el posseïren, amb l'intermedi d'alguns segrestaments per part del rei, fins a la fi de les senyories jurisdiccionals⁽²⁾.

La data inicial -881- cal situar-la dins dels inicis del procés de repoblació de la plana de Vic, encetat dos anys abans pel comte Guifré el Pelós. Aquesta ocupació del territori va omplir el buit demogràfic que hi havia des de l'any 826 arran de la revolta d'Aïssó, ja que la plana de Vic, que estigué sota el domini sarraí entre el 713 i el 798, després d'una curta restauració a partir del 799, va despoblar-se novament.

La conquesta d'aquesta terra, duta a terme per Guifré, es va fer mitjançant la construcció de castells, els quals asseguraren la defensa bàsica del territori i van permetre la posterior estabilització dels nuclis de població. Una prova d'aquest nou equilibri són les nombroses consagracions de temples dutes a terme a la plana de Vic i l'existència d'antics nuclis rurals de poblament com Espadamala (917), Cervià (912) o Saderra (949).

Els recintes religiosos que ara es consagren són de dues menes: d'una banda, els vells edificis enderrocats pel pas del temps i que ara es reconstrueixen, i d'altra banda, esglésies de nova planta. Així, des del 881, i sobretot a partir de l'any 888, la diòcesi de Vic, com a prova d'una certa continuïtat amb el passat, en restaura els límits primitius. Aquesta restauració no es materialitza únicament en principis jurídics, sinó també en la reconstrucció d'edificis antics. Al mateix temps, l'obra revifadora dirigida per Gotmar, el qual era arxiprest el 881, i més tard, el 886, bisbe de Vic, s'estén a indrets on fins aleshores no s'havien edificat llocs per al culte. Entre els temples consagrats pel bisbe osonenc Gotmar, podem citar: l'església del monestir de Sant Joan Baptista, a la vall de Ripoll, consagrada l'any 887; la de Sant Andreu de Tona, l'any 888; la del monestir de Santa Maria de Ripoll, el mateix any; la de Sant Pere, del monestir de Ripoll, el 890; Sant Quirze i Santa Maria de Besora, l'any 898; Sant Martí d'Aiguafreda, a la vall del Congost, l'any 899; etc. (3), juntament amb la ja esmentada de Sant Feliu de Torelló.

Segons el nostre parer, un exemple més d'aquest segon aspecte de la tasca episcopal és l'edificació de Sant Vicenç de Torelló. La primera menció d'aquest recinte data de l'any 938, quan Bernat n'és nomenat sacerdot encarregat del culte, que és el primer dels coneguts en aquest lloc.

Sabem que la rectoria de Sant Vicenç va ser pretesa i molt estimada. En tenim la relació de rectors fins als nostres dies⁽⁴⁾. L'any 938 ens situa en una època incerta,

tant des del punt de vista polític com del social. Encara no s'havien consolidat els comtats catalans i la mateixa diòcesi de Vic es trobava en plena reorganització. Durant aquest temps, es construeix l'església de forma improvisada, ja que era molt urgent dotar els diferents llocs del territori d'edificis per al culte.

Al mateix segle X es van fer un gran nombre de consagracions de temples, molts d'ells reedificats. L'església de Santa Maria del castell de Lluçà va ser consagrada l'any 905, la de Santa Maria de Manlleu va ser reedificada i consagrada l'any següent, la de Santa Maria d'Olost fou consagrada l'any 909 pel comte Guifré i lliurada al bisbe Idalguer d'Osona, la de Sant Julià de Vilatorrada fou consagrada, com les anteriors, pel bisbe Idalguer l'any 914; i resta un llarg etcètera que fóra massa llarg d'enumerar⁽⁵⁾.

E. Junyent ja havia indicat que, dintre del moviment constructiu dels segles IX i X, s'inicià un procés de continuïtat de models i materials que comença en temps anteriors a la invasió sarraïna i que no serà veritablement renovat fins al segle XI, amb l'arquitectura llombarda. Aquest és el cas de l'església en estudi, que va ser feta de nou en arribar el segle XI, com han demostrat els treballs arqueològics realitzats. El temple, en la condició de parròquia, s'esmenta en la documentació el 19 d'agost del 1057, en una carta d'empenyorament que el bisbe de Vic, Guillem, fa a favor de la comtessa Ermesinda⁽⁶⁾.

Durant aquesta època, i sota la direcció del bisbe Oliba, el centre episcopal de Vic prengué una empenta decisiva a través de la seva reestructuració interna, amb la creació i la consagració de nombroses parròquies i l'erecció de monestirs. Hem de recordar que aleshores es consagren nombrosos temples: la basílica de Ripoll, l'any 1032; la catedral de Vic, el 1038; l'església de Cardona, el 1040; i la de Casserres, que ja es trobava molt avançada, aquest mateix any.

Al segle XII, es van produir diverses transformacions en l'edifici de l'església de Sant Vicenç, que ja s'havien iniciat amb la construcció del campanar a les darreries del segle XI i que s'han datat a través de les recerques arqueològiques. Les causes directes d'aquestes transformacions de l'edifici de l'església podrien quedar directament relacionades amb el desenvolupament d'un petit poblat entorn de l'església. Sembla que a la baixa edat mitjana (segles XIII-XIV), Sant Vicenç compta amb un petit nucli o sagrera, del qual s'ha dit que desaparegué arreu del despoblament dels segles XIV i XV⁽⁷⁾, encara que, con veurem més endavant, la utilització d'aquest lloc es mantingué activa.

D'altra banda, sabem que a començament del segle XII el senyoriu del castell de Torelló pertanyia a la Casa de Barcelona fins que el 1107 va passar a la Casa Comtal de Besalú, per tornar a passar quatre anys més tard a la Casa de Barcelona. El 1136, aquest senyoriu el posseïa la Casa Comtal de Montcada i, el 1309, encara formava part dels seus dominis⁽⁸⁾.

El 1290 tornem a tenir notícies de l'església de Sant Vicenç; el rector Pere Camprodon és el primer beneficiat conegut de l'altar de Santa Maria, dotat amb diversos honors territorials per tal d'assegurar el culte a la Verge, la devoció per la qual era molt gran, no només a la parròquia sinó també més enllà del seu terme⁽⁹⁾.

Ja al segle XIV, concretament l'any 1309, el castell retorna a la Casa de Barcelona, fins que el 1338 passa a la casa noble de Vilademany, com a subinfeudació dels Montcada; el 1347, a la de Milany; el 1351, a la Casa Reial, i el mateix any, a la casa vescomtal de Cabrera. Del 1368 al 1372, pertanyia a la casa noble de Malla i des d'aquesta data fins al 1613, a la casa ducal de Cabrera.

Durant aquesta època i malgrat el despoblament del nucli de Sant Vicenç, el culte a la nostra església és molt complet, com ho demostra l'existència del rector i de dos sacerdots més, i el testament del beneficiat de la Verge, Jaume Potelles, de l'any 1343. El llibre de la visita canònica de 1399 recull la declaració del rector que la volta i el campanar han de restaurar-se⁽¹⁰⁾.

No tenim més notícies del temple de Sant Vicenç fins als segles XVI i XVII. Durant aquest temps l'església va ser enriquida amb una sèrie d'elements ornamentals, com és el retaule de Sant Vicenç, realitzat cap al 1520 i atribuït a Joan Gascó. Per aquesta època es van forjar campanes noves, una de les quals datada el 1528. Anys després, el 1548, el couer Bernat Espona fongué dues esquelletes per al campanar i, el 1574, l'argenter Antoni Ballés va fer una creu professional de plata. El 1567 hi hagué una visita canònica, en la qual es mana restaurar l'altar de la Verge, que continua sent objecte de gran atenció⁽¹¹⁾.

El 1723, el senyoriu del castell de Torelló va passar a la casa noble de Granollachs, fins al 1628. Això, coincideix amb la transcendental transformació que es va produir en l'estructura de l'edifici l'any 1624⁽¹²⁾. S'afegeix una nau al costat de tramuntana i una altra al costat de migdia, aprofitant el porxo preexistent. Al mateix temps, s'obre una porta nova d'accés a la façana de ponent. Com a complement d'aquestes transformacions, s'enderroquen les parets laterals de l'antiga nau única i es construeixen sengles arqueries de mig punt.

Aquestes transformacions es troben en relació directa al desenvolupament econòmic de la comarca de Vic, que es traduirà en l'augment de la feligresia i, per tant, en l'aixecament de nous edificis. L'eixamplament del temple de Sant Vicenç va permetre d'allotjar les noves devocions del Roser i de Sant Isidre. Aquest últim altar va ser consagrat al 1640⁽¹³⁾ i enriquit el 1686 amb el retaule dedicat a aquest sant. També pertanyen al segle XVII dues petites campanes dels anys 1609 i 1673, una reixa de ferro d'altar i una veracreu amb peu barroc repusat⁽¹⁴⁾.

La prosperitat experimentada a la comarca durant els segles XVII i XVIII, palesada, tornem a subratllar-ho, per la creixença de les poblacions i de la renovació arquitectònica comprovada en molts indrets, torna a fer-se evi-

dent a mitjan segle XIX, després de les minves causades per la guerra del francès, gràcies al nou impuls industrial centrat a la conca del Ter.

En aquest època, 1854, es fa el primer pas per a la urbanització de Sant Vicenç i es construeix el nou cementiri. Llavors, es fa ús del terreny conegut per La Plana, propietat de Francesc Viver, i es suprimeix l'antic sagrer o camp sagrat⁽¹⁵⁾. MJS.

NOTES

1. A. Pladevall, M. Brasó, Castell de Torelló i esment del castell de Cervià. St. Vicenç de Torelló, a *Els castells catalans*, Barcelona, 1973, IV pág. 942. Arxiu Capitular de Vic, Episcop. 1, doc. 2 bis.
2. Gran geografia comarcal de Catalunya. Osona, Barcelona, 1982, pág. 146.
3. R. Ordeig, Inventari de les Actes de Consagració i dotació de les esglésies catalanes, anys 833-950, a *Revista Catalana de Teologia*, 4, 1979, pàgs. 123-165, docs. 2, 9, 10, 11, 15, 18, i 19 respectivament.
4. F. Solà, *Història de Torelló*, Barcelona, 1948, II, pàgs. 529-530.
5. Ordeig, Inventari de les Actes... citat, pàgs. 144-152, docs. 33, 35, 39 i 44 respectivament.
6. Solà, *Història...* citat, I, pág. 134.
7. Gran Geografia... citat, pág. 147.
8. Solà, *Història...* citat, I, pág. 138.
9. Solà, *Història...* citat, II, pág. 532.
10. Solà, *Història...* citat, II, pág. 532.
11. Solà, *Història...* citat, II, pág. 524.
12. Solà, *Història...* citat, II, pág. 526.
13. Informació facilitada amablement per Mn. Gros, Arx. Cap. Vic.
14. Solà, *Història...* citat, II, pág. 527.
15. Solà, *Història...* citat, II, pág. 539.

4. L'EXCAVACIÓ

4.1. CRITERIS D'ACTUACIÓ

Criteris d'actuació

L'excavació en el jaciment de Sant Vicenç de Torelló havia estat precedida de treballs semblants, i aleshores molt recents, realitzats en indrets que presentaven la mateixa problemàtica. És a dir, en edificis on es pretenia realitzar una restauració complementada amb un estudi històric seriós i el més extens possible.

Davant d'aquests precedents, i tenint en compte les característiques del monument, es plantejà de fer una excavació en extensió de tota l'àrea interior i el seu entorn immediat, en aquest darrer cas únicament en algunes zones, com ara l'absidial, on es tenia la seguretat de trobar una estratigrafia intacta i il·lustrativa.

Com en els altres llocs on hem intervingut durant l'any 1983, la recerca arqueològica no es limità als sediments dipositats sobre el nivell de terra sinó que també abastà els rebliments dipositats per sota de les cobertes. A Sant Vicenç de Torelló no s'aixecaren les lloses de la teulada més antiga, car era convenient que romanguessin *in si-*

tu. No obstant això, s'excavaren les terres que van ser dipositades a sobre d'elles com a preparació d'una coberta més tardana. Aquesta operació va permetre de valorar el lògic caràcter de *conjunt tancat* que calia atribuir a aquestes terres, que, tant en aquest edifici com en la majoria dels altres on s'ha excavat, no estaven remogudes. És evident que aquesta informació cronològica tan precisa i abundant va ser de gran utilitat. ALM.

4.2. RESULTATS DELS TREBALLS

EXCAVACIONES EN LA IGLESIA DE SANT VICENÇ DE TORELLÓ
(BARCELONA).

Alberto López Mullor, Mercedes Juan, Javier Fierro.

Servicio de Catalogació y Conservació de Monuments de la
Diputació de Barcelona.

La excavación en el yacimiento de Sant Vicenç de Torelló había sido precedida por trabajos semejantes, entonces muy recientes, realizados en lugares que presentaban la misma problemática. Es decir, edificios donde se pretendía una restauración complementada con un estudio histórico lo más extenso posible.

Ante estos precedentes, y teniendo en cuenta las características del yacimiento, se planteó realizar una excavación en extensión de toda el área interior del templo y de su entorno inmediato, en este último caso únicamente en algunas zonas, como en la absidal, donde se tenía la seguridad de encontrar una estratigrafía intacta e ilustrativa.

Siguiendo una norma general en nuestras actuaciones, la investigación no se limitó a los sedimentos depositados sobre el nivel del terreno virgen, sino que también abarcó los rellenos depositados por debajo de las cubiertas. En Sant Vicenç de Torelló no se levantaron las losas del tejado más antiguo descubierto a lo largo de la excavación, pues era conveniente que permanecieran in situ. No obstante, se excavaron las tierras que fueron depositadas sobre él como preparación de una cubierta más tardía. Esta operación permitió valorar el lógico carácter de conjunto cerrado que era pertinente atribuir a estas tierras que afortunadamente no estaban removidas.

Resultados de los trabajos.

Primera fase.

Hacia finales del siglo IX y, al menos, durante todo el siglo X, el promontorio de Sant Vicenç de Torelló y más concretamente su vertiente

2

meridional, se utiliza como necrópolis de inhumación, formada por tumbas antropomorfas principalmente y algunas elipsoidales, que pertenecen a individuos adultos e infantiles.

Estas sepulturas, que constituyen la primera fase del yacimiento a efectos de cronología relativa, presuponen la existencia de un núcleo de población cuyas dimensiones desconocemos, ya que los trabajos no han afectado la probable zona de habitación. También es fácil suponer la existencia de una iglesia vecina del cementerio. No obstante, la excavación no ha proporcionado pruebas demasiado decisivas sobre este particular. El único vestigio encontrado relacionable con este momento es la banqueta del muro oriental del campanario. Este elemento se halla ostensiblemente desviado en relación a la construcción para la que teóricamente sirve de cimentación, ya que la pared no llega a ^asentarse directamente sobre el extremo septentrional de la banqueta (fi. _g).

Hemos pensado que esta estructura utilizada como cimentación del campanario podría ser la cabecera del templo del siglo X, sobre todo teniendo en cuenta que dentro de su hipotética área interna no se han encontrado enterramientos, pero ante la ausencia de otros vestigios, nuestra teoría sobre la primitiva iglesia de Sant Vicenç ha de circunscribirse a los hallazgos de tumbas de esta cronología, a la referencia textual de un párroco en el 938 (1) y a las sospechas sobre la estructura de cimentación del campanario que acabamos de exponer.

Segunda fase.

Una vez analizadas las pocas referencias que poseemos sobre el templo anterior al románico, pasaremos al estudio del edificio actual y sus utilidades a lo largo de los años. Durante el siglo XI se construyó su componente más antiguo, que, al tiempo, es la segunda fase arqueológica hallada. Estaba constituido por una iglesia románica de nave única encabezada por un ábside semicircular con arista interna. Hasta el momento de la excavación se desconocía la existencia del prebisterio de esta iglesia. Todo su perímetro había sido arrasado y, como veremos, reconstruido descuidadamente con ripios, arena y un poco de cal.

Por lo que se refiere al espacio destinado a los fieles, ya hemos dicho que poseía un pavimento muy delgado, con una ligera preparación de tierra o piedrecitas en ciertos lugares y, en otros, asentado directamente sobre las margas naturales, lo que no disimulaba demasiado la inclinación natural del terreno hacia mediodía (fig.). La cubierta de esta primera iglesia constaba de dos tramos, el correspondiente al ábside, donde suponemos que había una bóveda de cuarto de esfera, y el de la nave. Esta última se ha conservado prácticamente intacta, y consiste en una bóveda de medio cañon, construida con piedras alargadas no muy grandes y unidas con argamasa de cal. Encima de la bóveda se pusieron losas de pizarra, las cuales se han encontrado a lo largo de la excavación.

No tenemos demasiadas fechas absolutas para la construcción de esta primera iglesia románica. La excavación de las preparaciones de los pavimentos de la nave y el prebisterio ha resultado absolutamente estéril, a pesar de la gran potencia alcanzada por estas capas en la zona prebisterial. Además, tampoco se excavó por debajo de las losas de la cubierta con el fin de mantenerlas intactas. No obstante, poseemos algunos indicios que servirán para fechar el templo. En primer lugar debemos hablar de las tumbas antropomorfas de la primera fase. En dos casos se han encontrado cortadas por los muros del ábside y, también, en la mitad occidental de la nave, se han hallado selladas por el pavimento de cal. Por otra parte, y como referencia más importante, hemos de mencionar las cerámicas encontradas en el interior del campanario, de las que enseguida hablaremos, y de una moneda descubierta delante del escalón de acceso al prebisterio. Esta pieza estaba situada entre dos escalones, el correspondiente a la fase que nos ocupa y el siguiente. Lógicamente es más moderna que la construcción del templo románico. Su fecha de finales del siglo XI corresponde a un momento en que la iglesia de la segunda fase ya funcionaba -y estaba en trance de transformación- y constituye un terminus ante quem para la misma (fig.).

Por otra parte, debe hacerse referencia a los datos documentales, que se hacen eco de la existencia de la parroquia en 1037 y 1059. Aunque no sabemos exactamente de qué edificio exactamente se está hablando, resulta razonable suponer que se trata del templo de nuestra segunda fase (2).

Tercera fase.

La tercera fase constructiva no se caracteriza por renovaciones demasiado numerosas. La planta no sufre modificaciones, la puerta sigue en su lugar, y continúa utilizándose el pavimento de cal que antes hemos descrito. De todos modos, se produce un añadido estructural lo bastante importante como para describirlo con detenimiento. Se trata de la construcción del campanario. Su planta era casi cuadrada y estaba situado en la fachada norte de la iglesia, materialmente adosado, por lo menos en su parte baja, al muro septentrional del templo, (fig.). Concretamente su pared de poniente se encontraba un poco adelantada respecto al escalón terminal del prebisterio, y la de levante estaba aliñada con la arista interna del ábside. Como se ha dicho, en el exterior tenía una poderosa banqueta de cimentación, muy inclinada hacia el nordeste y, en el interior, sus paredes descansaban directamente sobre el terreno vírgen.

Se han esgrimido algunas teorías sobre la cronología de este campanario, según las cuales se le consideraba anterior al templo románico, y se interpretaba que era una torre de vigilancia reutilizada. Deben desestimarse estas suposiciones, pues, además de su posición física, indicadora de que se entregaba al edificio de la segunda fase, en concreto a su muro septentrional donde se practicó una puerta de entrada, la estratigrafía del área interior del campanario ha sido muy esclarecedora. En primer lugar se descubrió una capa con abundantes restos de argamasa y fragmentos cerámicos, que se entregaba a los cimientos de la escalera de madera de la torre, todavía en uso. Este estrato y la propia escalera fueron fechados en el siglo XVII.

Después se encontró un pequeño relleno destinado a eliminar el considerable desnivel natural dentro del recinto del campanario, y que también sirvió como preparación del pavimento original de esta estructura, que fue destruido años más tarde por la mencionada escalera de madera. La mayor potencia de esta capa se encontraba en el lado sur, donde, además, se introducía por los orificios de sustentación del andamiaje presentes en la fábrica del campanario, y se entregaba claramente al muro septentrional de la iglesia. Finalmente, cubría una tumba antropomorfa excavada en la roca y destruida en parte por la construcción de los propios muros del campanario (fig.).

5

Según nuestra interpretación, este último estrato se colocó cuando la iglesia de la segunda fase ya se encontraba en funcionamiento, después de practicarse la puerta de entrada en el muro septentrional del templo. De esta manera, los materiales exhumados proporcionan, en primer lugar, una fecha ante quem para la tumba antropomorfa, la que junto con los cimientos del campanario estaba cubierta por este estrato. También proporciona una cronología de la misma índole para la iglesia románica de la segunda fase, que ya se había construido en el momento de adosarle el campanario, agujerear uno de sus muros, y colocar el estrato que nos ocupa. Así pues, las piezas de cerámica gris encontradas en esta capa, fechables a finales del siglo XI, son de un inestimable valor cronológico (fig.).

Cuarta fase.

Esta fase se caracteriza por significar el primer cambio importante en la estructura de la primitiva iglesia románica. Por causas que desconocemos, se derribó el ábside primigenio y fue sustituido por otra cabecera semicircular pero algo mayor. Este ábside, además, fue acompañado de la construcción de una pequeña absidiola en el lado sur del prebisterio, diametralmente opuesta al emplazamiento del campanario. Suponemos que tanto el uno como la otra iban cubiertos de bóveda ^{cuarto de} de esfera y losas de pizarra. Estos elementos no se han encontrado in situ porque la absidiola se derribó en una fase posterior y la cubierta del ábside principal fue reconstruida completamente. El agrandamiento del prebisterio queda reflejado en el diámetro del nuevo ábside, que es mayor, y en la construcción de la absidiola. Todo ello hizo que se adelantase el último escalón del prebisterio. Así la nueva capilla -contenida en la absidiola- quedaba incluida en el recinto destinado al oficiante.

Hemos hallado indicios significativos del altar que se utilizó en esta época. Consisten en una estructura de planta cuadrangular, muy deteriorada, que debía servir para la sustentación del ara. Estos restos se han descubierto centrados en medio del prebisterio y apoyados sobre el suelo correspondiente a esta fase (fig.). Su estado de conservación no era demasiado bueno, pero pudo comprobarse que el basamento se había construido con ripios, tierra y algo de argamasa. La superficie exterior se hallaba enlucida.

6

No son muchos los datos cronológicos que poseemos de esta transformación de la ^ccuarta fase, el pavimento de la nueva cabecera se asentaba casi directamente sobre los vestigios de la anterior y su preparación, muy débil, resultó estéril. Por otra parte, en la nave se continuó utilizando el segundo suelo de la fase anterior un pavimento también de cal, pero con una preparación de cantos rodados, que se insinuaban claramente en su superficie. Ante este panorama, la única referencia cronológica hallada es la moneda de que hablábamos antes, situada entre el primer y el segundo escalón del prebisterio. Esta moneda, sin duda, indica la fecha de abandono del ábside de la segunda fase, pues la zona destinada al oficiante se estaba ampliando cuando se despositó esta pieza, que, además, fija el momento preciso en que se construyó el segundo escalón, circunstancia que ahora nos interesa. En consecuencia, la fecha de finales del siglo XI (3) proporcionada por la moneda señala claramente que durante la cuarta fase se alargó el prebisterio y, también, lógicamente el momento en que empezaron a funcionar todas las estructuras que se acababan de construir en esta época.

También dispusimos de una fecha indirecta de estos acontecimientos gracias a las fuentes documentales. Se sabe que durante muchos años únicamente existieron dos capillas en nuestro templo, la de San Vicente, fácilmente identificable con el altar mayor, y la de Santa María, llamada a veces "capella de Santa Maria del Racó". Esta circunstancia aconseja identificar la capilla de Santa María -la advocación significa literalmente "Santa María del Rincón"- que tuvo sacerdotes encargados expresamente de su culto entre ~~1829~~¹⁸⁹² y 1812 - con la nueva absidional. Las dos fechas citadas, aunque con inexactitud, podrían dar testimonio del período de utilización de esta estructura arquitectónica (4).

Aparte de los importantes cambios descritos, durante esta cuarta fase no se producen demasiadas modificaciones en la estructura del templo. No obstante, debe destacarse la existencia de una pila bautismal, cuyos cimientos se han encontrado en el ángulo noroeste de la nave. Los vestigios descubiertos corresponden a una plataforma circular dotada de dos escalones, en cuyo centro se ven perfectamente el encaje y también el desagüe de la pila propiamente dicha. Por cierto, la plataforma cortaba ostensiblemente la banqueta del muro septentrional, que ya hemos

dicho que estaba a la vista, aprovechada posiblemente como banco corrido, pero su nivel de utilización era algo más bajo y coincidía con el pavimento de guijarros que se ha descrito antes. Por fin hemos de añadir que la pila, desaparecida en época barroca, ha sido recuperada modernamente. Se trata de un elemento aproximadamente hemisférico tallado en un solo bloque, de dimensiones considerables, adecuadas para practicar el rito del bautismo por inmersión. Su decoración es muy simple a base de un cordón en relieves ornamentado con incisiones, y colocado cerca del borde (fig.).

Quinta fase.

El siguiente momento cronológico, que llamamos quinta fase, se caracteriza por la construcción de un añadido importante en la estructura primitiva del templo. Se trata de un porche, cuya longitud coincide con la nave sur. Su colocación precisamente en el lado de mediodía está bien testimoniada en otros lugares. Este pórtico sirve de acceso a la puerta del templo y también de protección a los fieles, que desarrollaban actividades tanto religiosas como civiles de puertas afuera de la iglesia, y aprovechaban la ocasión de la reunión semanal periódica para asistir al culto.

El elemento en cuestión se ha conservado bastante bien hasta ahora aunque algo escondido debajo de los añadidos de la época barroca. Consta de dos arcadas laterales, situadas a levante y poniente, y otras dos alineadas en el lado de mediodía. Todas ellas están sostenidas por pilares bastante gruesos de sección cuadrangular. Los arcos son de medio punto, aunque rebajados, pues su anchura no está de acuerdo con su altura, que no es demasiado grande. La galería poseía una cubierta con fuerte pendiente hacia el sur, aunque este extremo sólo puede adivinarse por la inclinación de la parte superior de los muros, pues el sistema de cobertura hoy ha desaparecido totalmente. No debemos olvidar el aparejo de esta construcción, a base de grandes sillares en los arcos y piedras poco trabajadas en el resto de la fábrica (fig.).

Por lo que se refiere a la cimentación de este porche, se ha comprobado que constaba de una banqueta no demasiado ancha, que llegaba hasta el terreno virgen. Esta banqueta se apoyaba claramente en su homólo-

8.

ga de la absidiola de la cuarta fase, circunstancia que señalaba su posterioridad respecto de la construcción prebisterial. Por otra parte, y como es lógico, las paredes laterales del porche se entregaban al muro meridional de la nave de la iglesia.

Hemos querido hacer todas estas precisiones sobre la posición física del pórtico, para demostrar que es posterior a las estructuras de la iglesia románica ya que, desafortunadamente faltan otros argumentos: el espacio interior del porche fue utilizado con profusión como necrópolis y osario. Esta utilización fue tan intensiva que la estratigrafía de este lugar padeció una fuerte perturbación, hecho agravado por la cimentación de un pilar de época barroca, la construcción de una gran tumba, así como la de capillas laterales, y, más modernamente por la excavación de un desagüe. Todo esto quita valor a la sucesión encontrada. Por esta razón resulta que los únicos indicios disponibles para averiguar la fecha de esta estructura son los que se desprenden de su situación espacial, y que, como hemos visto, nos llevan a fecharla en un período cercano a la construcción del nuevo ábside y de la absidiola lateral.

Sexta fase.

Dentro de la sexta fase podemos situar dos modificaciones no demasiado trascendentales, pero que deben ser tenidas en cuenta. Por una parte, la reparación efectuada en la cubierta del ábside principal. A lo que parece, la bóveda de cuarto de esfera fue totalmente derribada y vuelta a construir, y, a continuación, se instaló un tejado de tejas árabes, que sustituyeron a las losas de pizarra que había habido hasta aquel momento. Esta reparación también presenta graves problemas cronológicos, pues por debajo del tejado no se ha encontrado una preparación de tierra con material fecha-
o ble. Únicamente apareció una delgada capa de argamasa totalmente estéril. No obstante, por la calidad de las tejas de la cubierta, y por el mismo hecho de no haber encontrado preparación, hemos situado esta obra en un período anterior a la reforma barroca, durante la que también se utilizaron tejas, pero algo diferentes y con preparación de tierra. Además, sin que esto constituya un argumento definitivo, los documentos hablan de la intención de restaurar la bóveda de la iglesia y el campanario en 1399 (5).

A parte de la reconstrucción de la cubierta del ábside, durante la sexta fase se lleva a cabo una importante modificación del pavimento. El suelo de guijarros y cal se había mantenido en uso hasta entonces con diversas

9

refecciones, es sustituido completamente por otro de arcilla batida. Al mismo tiempo se produce un notable adelantamiento del prebisterio y se construye un nuevo escalón para delimitar su terminación y separarlo de la nave (fig.). Esta ampliación podría haber sido motivada por la colocación de un retablo datado en 1520, obra de Joan Gascó y conservado en el Museu Episcopal de Vic. Quizás las dimensiones del retablo determinarían la necesidad de disponer de más espacio útil en la zona prebisterial ~~(6)~~. (6)

Séptima y octava fases.

La excavación también se ha ocupado de las vicisitudes que padeció el templo hasta nuestros días. No obstante como quiera que abarcan períodos cronológicos que no son objeto de este Congreso, nos excusaremos de describir estos hallazgos, de los que hemos hecho una referencia preliminar algo extensa en otro lugar ~~(7)~~. (7).

SEPTIMA FASE.

A lo largo de esta fase la iglesia se vio profundamente modificada. Las remodelaciones que se hacen son tan importantes que el edificio pierde su antiguo carácter y se transforma en una construcción muy alejada del planteamiento anterior.

En primer lugar, debe mencionarse la cronología de estos cambios, perfectamente conocida, gracias a la fecha grabada en un arco: 1624, y a la documentación que habla de la consagración del nuevo altar mayor en 1626. A finales del primer cuarto de siglo XVII se construyen dos naves laterales a ambos lados del único espacio que existía y que, desde ahora, queda en posición central. La nave septentrional se cerró por el oriente aprovechando la fachada oeste del campanario, que también determinó la anchura del nuevo cuerpo, y la meridional se construyó tapiando los arcos del porche situado en aquel lugar. Al mismo tiempo, y a fin de comunicar estos añadidos con el recinto primigenio, se derribaron las paredes laterales de éste, y fueron sustituidas por sendas arquerías de dos arcos de medio punto, apoyados en pilares de sección cuadrada y pilastras del mismo tipo en los extremos oriental i occidental, las cuales se hicieron solidarias con la antigua pared. Precisamente uno de estos nuevos arcos, situado en el lado norte, lleva inscrita la fecha de 1624(fig.).

Paralelamente a la edificación de las nuevas naves, el pavimento se rehizo totalmente con losetas cerámicas cuadrangulares, algunas de ellas con decoración incisa o de impresiones digitales. El nivel del suelo subió de forma considerable hasta cubrir con los restos de la banqueta lateral de los muros de la iglesia original - vista hasta entonces y usada como poyo corrido- y el escalón del prebisterio utilizado durante la fase anterior, pues el recinto destinado al oficiante volvió a desplazarse hacia atrás, sin duda a causa de la construcción del nuevo altar que, como sabemos, fue consagrado en 1626 (fig.).

El nuevo pavimento también eliminó la antigua pila bautismal. Este cambio fue muy funcional, porque la implantación del nuevo rito sacramental, ya no eran necesarias pilas tan grandes y, sobre todo, porque permitió la apertura de una nueva puerta de la iglesia en la fachada de poniente. Además, muy cerca del lugar donde había estado la pila,

2

se abrió una puerta de comunicación con la escalera del coro, que también se había construido a la sazón. De este modo, la pila de inmersión fue sustituida por un pequeño baptisterio semejante a una hornacina, colocado al sur de la nueva puerta de entrada, debajo del coro. (fig.).

La cubierta del templo, antes lo adelantábamos, también fue objeto de atención. Se respetaron las antiguas losas puestas sobre la vertiente norte de la mayor, pero fueron tapadas con un relleno de tierras bastante potente y, sobre él, un tejado. En la vertiente sur no se respetaron las losas, pero igualmente se vertió el relleno y se colocaron tejas árabes. Por fin, hemos de mencionar la construcción de la nueva escalera interior del campanario y de un comunidor centrado sobre el muro occidental, que aprovechaba una pequeña espadaña que, desde la segunda fase, se encontraba en este lugar.

Octava fase.

La duración de las estructuras de la séptima fase se ha prolongado mucho, pues la gran mayoría de ellas han llegado hasta nosotros. Sin embargo, dentro de este largo período, se han producido una serie de hechos que han podido constatarse arqueológicamente. En primer lugar, hemos de hablar de la construcción de una sacristía de planta cuadrangular en el espacio que había ocupado la absidiola de la cuarta fase. (fig.). Es muy difícil fijar la cronología absoluta de este elemento, pues su subsuelo, como el de la nave sur, se convirtió en osario, y fue removido en numerosas ocasiones. No obstante, hemos de apuntar que los muros de este elemento se entregaban a todas las estructuras anteriores, incluidas las de la séptima fase.

Además, como decíamos antes, existe una lista de sacerdotes beneficiados de la capilla de Santa María "del Racó", que termina en 1812. Si suponemos que esta capilla estaba dentro de la absidiola, derribada con motivo de la construcción de la sacristía, podemos deducir que este nuevo elemento es de principios del siglo XIX.

También poseemos una fecha de otra reforma, esta vez fruto de la investigación arqueológica. Se trata de la modificación del tejado del edificio. Al retirarse las tejas utilizadas hasta ahora para proceder

a la exploración de la cubierta, se descubrió una pieza con la inscripción: Vinyolas 1742, testimonio de la última modificación efectuada en esta estructura.

Tampoco hemos de olvidar las numerosas tumbas halladas en el área interior del templo. En su mayoría correspondían a antiguos administradores espirituales del templo y estaban situadas en las naves mayor y meridional. Las inhumaciones se practicaron durante los siglos XVII, XVIII y XIX, según los datos proporcionados por la transcripción de los textos de las lápidas, muchas de las cuales se hallaban desplazadas de su posición original. (fig.).

Por fin , hemos de mencionar un complicado e ingenioso sistema de drenaje encontrado en la nave septentrional. En este lugar el terreno virgen se halla mucho más elevado que en el resto de la superficie excavada y, desde aquí está inclinado hacia el sur. Según parece, por debajo del muro de poniente de la iglesia, y en menor medida por el septentrional -construidos ambos con motivo de la reforma barroca-, se filtraba una considerable cantidad de agua, debido a la mencionada inclinación del terreno, y este hecho provocó grandes problemas de humedad en el interior del templo. Para solucionar esta contingencia se levantó el pavimento de losetas cerámicas y se practicaron una serie de canalillos en dirección norte-sur, que iban a desaguar a una conducción que recorría la nave en sentido longitudinal y que comunicaba con un canal más grande construida a lo largo de las naves mayor y sur, y que vertía las aguas fuera del templo por el ángulo suroeste de la fábrica. (fig.).

Este enrevesado sistema de canalización, que reaprovechaba en parte el antiguo desagüe de la pila bautismal de inmersión y que también servía para la nueva, no dio muy buenos resultados porque, a finales del siglo XIX, según se comprobó mediante el hallazgo de una moneda de 1898, se levantó parte del pavimento del tramo más occidental de la nave mayor, y en su preparación fue sustituida por escoria de Coque, que rodeaba el conducto principal. Este procedimiento resultó tan eficaz que llegó a olvidarse la existencia de las canalizaciones que hemos encontrado.

4.3. REPERTORI ESTRATIGRAFIC

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 1

DEFINICIÓ: PAVIMENTO

Pavimento de "cairons" que se extiende por los muros norte y sur, por el campanario y por la mitad oriental de la nave central, dispuestas ordenadamente en dirección N-S. Algunas de ellos presentan decoración: 4 impresiones digitales formando bandas paralelas y transversales; motivos impresos (roselas o flor de lis),... Las losetas aparecen unidas entre sí en seco, con mortero o bien con cemento ro- pido (este último en alguna zona que ha sido reparada). Dimensiones: 19x19x4 cm.

Igual a:

Se li recolza: 41 47 259

Cobert per:

Reblert per:

Tallat per: 33 47 87 101 35 317 145

Es lliura a: 6 9 11 12 13 14 16 17 18 20 21 2 25 26 27

29 40 42 68 69 108 255

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a: 73 75 81 87 93 102 124 175 193 194 210 101 145

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura: 2 28 29 4 31 32 34 35 36 38 39 50 143 260
364 15

DATAÇIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: [2]

DEFINICIÓ: PAVIMENT

Pavimento de "cairons" que se extiende por la mitad occidental de la nave central. Es exactamente igual a [1], tan sólo varía su disposición, ya que aquí los losetas cuadrangulares (19 x 19 x 4) aparecen colocadas en forma romboidal, formando una alineación de bandas diagonales (dirección SW-NE). Aparecen unidas en seco o con mortero.

De hecho, se trata de una reparación en el pavimento [1], ya que bajo [2] aparece un POSICIÓN FÍSICA

Igual a:

Se li recolza: [19]

Cobert per:

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: [1] [3] [6] [7] [8] [9] [10] [37] [51] [53]

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a: (72) (94) (92)

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura: [30] [31]

DATAÇIÓ

Relativa:

Absoluta:

capa de carbones cuya finalidad es absorber las humedades. Para su colocación debieron extraer el suelo de 1624, reponiendo después las boetas originales pero con otra disposición diferente.

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: **3**

DEFINICIÓ: MURO

Muro occidental de la nave central, donde se encuentra la puerta de acceso a la iglesia. Está formado por sillares de aparejo irregular (40 x 15 cm. aprox. bs de mayor tamaño) unidos con argamasa. Entre sus juntas aparecen cantos rodados y ripios. Presenta, asimismo, restos de un enlucido de cal.

POSICIÓN FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per:

Reblert per:

Tallat per: **51** **53**

Es lliura a:

Es solidari amb: **6** **9**

Recolza en: **96** **172**

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura: **2** **10** **19** **71** **92** **94** **5** **51** **53** **56**

DATAció

Relativa:

Absoluta: se trata del muro de cierre occidental de la iglesia del s. XII (2ª iglesia)

JACIMENT:

Planta:

CAMPANYA:

Secció:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 4

DEFINICIÓ: LLOSA

Llosa de pedra situada en el paviment 1, en el terç occidental de la nau sud, adossada a la pilastra 22 i a la impremta d'aeter 33.

Dimensions: 82'S x 75 cm.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a

Li recolza

Cobert per

Reblert per

Tallat per

A tocar de 1 22 33 27

Es solidari amb

Recolza en 73

Cobreix a

Rebleix a

Talla a

Li toca

DATAÇIÓ

Relativa

Absoluta

UNITAT ESTRATIGRAFICA: 5

DEFINICIO: MURO

Muro occidental de la nave septentrional, construido, como el resto de esta nave, en el siglo XVII. Sillares de aparejo irregular unidos con argamasa, así como ripios y tejos en sus uniones. Como el resto de los muros de la iglesia, presenta un enlucido de cal.

POSICIO FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per:

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: 9 3

Es solidari amb: 16

Recolza en: 148

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura: 56 124 125 146 10

DATACIO

Relativa:

Absoluta: siglo XVII: 1624

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 6

DEFINICIÓ: MURO

Muro de cierre meridional de la iglesia románica del que se conservan escasos restos, ya que en el siglo XVII (1624 según la inscripción situada en uno de los arcos) fue sustituido por una arquería compuesta por dos arcos de medio punto que comunicaba la nave central con el pórtico adosado a su fachada meridional, pórtico tapiado y convertido en nave en esta fase de ampliación de la

POSICIÓN FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per:

Reblert per:

Tallat per: 7 11 13 46 53

Es lliura a:

Es solidari amb: 3 214

Recolza en: 172

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura: 1 2 7 13 17 53 58 71 72 73 75 92 94 189

252 253 291

DATAció

Relativa:

Absoluta:

iglesia. De este modo, tan sólo se han conservado los dos extremos de este muro de cierre: el occidental, situado entre [3] y la pilastra [7], que contiene el baptisterio meridional [53], y el oriental, situado entre la pilastra [13] y el muro este del antiguo pórtico.

Está formado por sillares de aparejo irregular, poco trabajados y unidos con argamasa. Posee 118 cm. de grosor y presenta restos de un enlucido de cal. Este muro, junto con [9] sustenta la bóveda de la nave central.

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 7

DEFINICIÓ: PILASTRA

Pilastro oeste de la arcuèria que separa la nave central de la meridional. És de planta quadrangular y posee, en la cara norte de su capitel, restos de una capa de pintura de color azul eléctrico.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a: 8

Se li recolza:

Cobert per:

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: 6

Es solidari amb:

Recolza en: 172

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a: 6

Se li lliura: 7 (72)

DATAÇIÓ

Relativa:

Absoluta: 1.624

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: **[8]**

DEFINICIÓ: PILASTRA

Pilastra oeste de la arqueria que separa la nave central de la septentrional. Posee las mismas características que **[7]**, incluido el resto de pintura de color azul eléctrico en la cara norte de su capitel. De planta cuadrangular, está formado por sillares perfectamente tallados de una piedra gris oscuro, cuya superficie se degrada rápidamente: creo que es arenisca → preguilar.

POSICIÓN FÍSICA

Igual a: **[7]**

Se le recolza:

Cobert per:

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: **[9]**

Es solidari amb:

Recolza en: **[66]**

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a: **[9]**

Se li lliura: **[2]** **(72)** **[1]**

DATAció

Relativa:

Absoluta: 1624

JACIMENT: SANT VICENÇ DE TORRELLÓ (OSONA)

Planta:

CAMPANYA: 1983

Secció:

UNITAT ESTRATIGRAFICA: 8

DEFINICIÓ: Pilastra

Pilastra oest del conjunt d'arcs que separa la nau central de la septentrional. Posseeix les mateixes característiques que el 7, inclosa la resta de pintura de color blau elèctric en la cara nord del seu capitell. De planta quadrangular, està format per carreus perfectament tallats d'una pedra gris fosc, la superfície de la qual es degrada fàcilment i ràpidament. Pedra de marés.

POSICIO FÍSICA

Igual a 7

Li recolza

Cobert per

Reblert per

Tallat per

A tocar de 9

Es solidari amb

Recolza en 66

Cobreix a

Rebleix a

Talla a 9

Li toca 1, 2, *72

DATAÇIO

Relativa

Absoluta 1624

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: [9]

DEFINICIÓ: MURO

Muro de cierre septentrional de la iglesia románica, que poseía una única nave. En el siglo XVII se procede a su ampliación mediante la creación de dos naves laterales. Para ello este muro es sustituido por dos arcos de medio punto, como lo que tan sólo se han conservado sus extremos: el occidental, situado entre [3] y la pilastra [8], que contiene la puerta y parte de las escaleras de acceso al coro, y el oriental, que une el muro [40] del campanario con la pilastra [14]. Posee 116 POSICIO FISICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per:

Reblert per:

Tallat per: [8] [10] [12] [14] [44]

Es lliura a: [40]

Es solidari amb: [3]

Recolza en: [66]

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura: [1] [2] [5] [8] [14] [41] [71] [73] [75] [81] [83] [92] [94] [124] [189]

DATACIÓ

Relativa: es el muro norte de la 2ª iglesia románica (ppios. siglo XII)

Absoluta:

cm. de grosor y las mismas características morfológicas que [6], descritas en esa ficha.

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: **10**

DEFINICIÓ: PUERTA

Puerta de acceso al coro, situada en el muro **9**. No posee ninguna característica destacable: para su creación se limitaron a crear una apertura rectangular en el muro **9**, de la cual parten las escaleras que conducen al coro. Su jamba occidental es el muro **3** por su cara sur y el **5** por el lado norte, ya que se sitúa en el extremo noroeste de la nave central.

POSICIÓN FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per:

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: **3** **5**Es solidari amb: **56** **71**Recolza en: **66** **96**

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a: **9**Se li lliura: **2** **56** **94**

DATACIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 11

DEFINICIÓ: PILAR

Pilar central de la arqueria que separa la nave central de la meridional. Posee las mismas características que los pilares 7 y 8, ya que fueron construidos en la misma fase. Tan sólo varia su planta, ya que en descansan tres arranques de arco los dos que sirven de comunicación entre las naves, y un tercero que sustenta parte de la cubierta de la nave sur. Por ello posee una planta poligonal, formada por

POSICIÓN FÍSICA

Igual a: 12

Se li recolza:

Cobert per:

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en: 131

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a: 6

Se li lliura: 1 35 73 75

DATACIÓ

Relativa:

Absoluta: 1624

la unión de tres bases (dos cuadrangulares, simétricos y paralelas en la cara norte y una tercera centrada entre ambas, más ancha, rectangular, en su lado sur) de las que parten tres pilas que sustentan los respectivos arcos.

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 12

DEFINICIÓ: PILAR

Pilar central de la arqueria que separa la mare central de la septentrional. Posee las mismas características descritas en 11.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a: 11

Se li recolza:

Cobert per:

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en: 66

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a: 9

Se li lliura: 1 75 81 92 193

DATACIÓ

Relativa:

Absoluta: 1624

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: **14**

DEFINICIO: PILASTA

Pilastra este de la arqueria situada entre las naves central y septentrional.
Posee las mismas características descritas en **7**.

POSICIO FÍSICA

Igual a: **13**

Se li recolza:

Cobert per:

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: **9**

Es solidari amb:

Recolza en: **66**

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a: **9**

Se li lliura: **1** (75) (81) (108) **143**

DATACIO

Relativa:

Absoluta: 1624

UNITAT ESTRATIGRÀFICA:

DEFINICIÓ: 75

Llosa de pedra situada en el paviment 1 en el terç central de la nau septentrional, entre les pilastres 42 i 21

Dimensions: 185x 60 cm.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per:

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: 1

Es solidari amb:

Recolza en: 81

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura:

DATAÇIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 16

DEFINICIÓ: MURO

Muro septentrional de la nave morta. Se trata de una obra de mampostería, con piedras colocados sin orden, sin retoques y de dimensiones muy variables: desde tejas y cantos rodados hasta sillares reutilizados de mayor tamaño. Por su interior presenta un enlucido de cal.

POSICIÓN FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per:

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: 40

Es solidari amb: 5

Recolza en: 85 143

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura: 4 21 42 47 56 81 123 124 125 146

DATACIÓ

Relativa:

Absoluta: siglo XVII: 1624

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: **17**

DEFINICIÓ: JAMBA

Jamba septentrional del arco tapiado que se encuentra en la pared oriental de la nave Sur. Piedra caliza muy bien trabajada, y cuidada en sus juntas. Se trata del arco de medio punto que limitaba por el este el antiguo pórtico.

POSICIÓN FÍSICA

Igual a: **18** **26** **57** **290** **291** **23**

Se li recolza:

Cobert per:

Reblert per:

Tallat per: **18**

Es lliura a: **6** **214**

Es solidari amb:

Recolza en: **21**

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura: **11** **73** **117** **147** **196** **197** **198** **201** **292** **20**

DATAció

Relativa: posterior a ppios. del siglo XII y anterior a 1624

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 18

DEFINICIÓ: JAMBA

Jamba meridional del arco tapiado que se encuentra en la pared oriental de la nave sur. Posee las mismas características que 17.

POSICIÓN FÍSICA

Igual a: 17 26 57 290 291

Se li recolza:

Cobert per:

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb: 23

Recolza en: 131

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura: 1 20 28 61 73 133 196 197 198 201 117

DATAció

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: **19**

DEFINICIÓ: CANCEL

Cancel de la porta de acceso a la iglesia. Se compone de un armazón de madera de plaua trapezoidal. Desaparecido en el momento de comenzar la excavación.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per:

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: **3**

Es solidari amb:

Recolza en: **2**

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura:

DATACIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 20

DEFINICIÓ: TAPIADO

Tapiado del arco 17-18 situado en el muro de cierre oriental de la nave sur.
Piedras dispuestas en hiladas más o menos horizontales, de muy diversos tamaños y sin retoques, que presentan ripios, tejas y argamasa en sus juntas.

POSICIÓN FÍSICA

Igual a: 24 27 302

Se li recolza:

Cobert per: 201

Reblert per:

Tallat per: 48 119

Es lliura a: 17 18

Es solidari amb:

Recolza en: 101

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura: 1 28 73 117 133 147 196 197 198 201

DATAció

Relativa:

Absoluta: siglo XVII

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 21

DEFINICIÓ: PILASTRA

Pilastra situada en el muro 16 septentrional de la nave morta, paralela a 12.
De planta rectangular, sustenta uno de los arranques del arco que sostiene la cubierta de dicha nave (el otro arranque descansa sobre el pilar 12). Posee las mismas características que el resto de los pilares y pilastras ya que fueron construidos en la misma fase.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a: 42

Se li recolza:

Cobert per:

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: 16

Es solidari amb:

Recolza en: 85

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura: 4 81

DATACIÓ

Relativa:

Absoluta: siglo XVII

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 22

DEFINICIÓ: PILASTRA

Pilastria occidental del muro meridional de la nave sur. Al igual que su simétrica (en la nave norte) 42, no presenta basamento ni capitel, ni está construida con piedra arenisca, es decir, son las únicas pilastrias que no guardan relación con el resto, aunque poseen sus mismas dimensiones. Está formada por pedrosos de aparejo irregular, de pequeño tamaño y sin retoques. Unidas con argamasa, con los lodazos y tejas. Presenta un enlucido de cal.

POSICIÓN FÍSICA

Igual a: 25

Se li recolza:

Cobert per:

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: 37

Es solidari amb:

Recolza en: 137

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura:

73 117 147 154 41 52 317

DATAció

Relativa:

Absoluta: siglo XVII

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 23

DEFINICIÓ: JAMBA

Jamba oriental del arco de medio punto que aparece cegado en el muro meridional de la nave sur. Posee las mismas características descritas en la ficha 17.

POSICIÓN FÍSICA

Igual a: 17 26 57 290 291

Se li recolza:

Cobert per:

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb: 18

Recolza en: 190

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura: 24 28 133 117

DATAció

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 24

DEFINICIÓ: TAPIADO

Tapiado del arco 23-26 situado en el muro meridional de la nave sur.

Posee las mismas características descritas en la ficha nº 20

POSICIÓN FÍSICA

Igual a: 20 27 302

Se li recolza:

Cobert per:

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: 33 36

Es solidari amb:

Recolza en: 190

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura: 35 50 117 119 134 135 136 138

DATAÇIÓ

Relativa:

Absoluta: 1624

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 25

DEFINICIÓ: PILASTRA

Pilastria situada en el muro [ ] meridional de la nave sud, paral·lela a 11.
De planta rectangular, sustenta uno de los arranques del arco que sostiene
la cubierta de dicha nave (el otro arranque descansa sobre el pilar 11).
Posee las mismas características que 21 y que el resto de los pilares y pilastrias
construidos en el siglo XVII

POSICIÓN FÍSICA

Igual a: 22

Se li recolza:

Cobert per:

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: 24 26

Es solidari amb:

Recolza en: 138

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura: 1 73 50 117 119

DATAció

Relativa:

Absoluta: siglo XVII

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: **26**

DEFINICIÓ: JAMBA

Basamento de arco que se encuentra en el centro del muro, de cierre meridional de la nave sur. Funciona como jamba occidental de la arcada oriental y como jamba oriental del arco occidental, arcos que formaban parte del pórtico adosado a la fachada de mediodía de la iglesia.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a: **17** **18** **57** **290** **291** **23**

Se li recolza:

Cobert per:

Reblert per:

Tallat per: **54**

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en: **190**

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura: **4** **24** **25** **37** **33** **34** **70** **73** **74** **117** **151** **154**

DATACIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 27

DEFINICIÓ: TAPIADO

Tapiado del arco 26 - 57 situado en la mitad occidental del muro , de cierre meridional de la nave sur. Posee las mismas características descritas en la ficha nº 20

POSICIÓ FÍSICA

Igual a: 20 24 302

Se li recolza:

Cobert per:

Reblert per:

Tallat per: 54Es lliura a: 26 57

Es solidari amb:

Recolza en: 190

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura: 1 22 33 34 52 70 73 74 117 151 154 187 4

DATACIÓ

Relativa:

Absoluta: siglo XVII

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 28

DEFINICIÓ: LOSA

losa de pedra situada en el paviment 1, en el àngulo sudoriental de la
manlle sur. Apareix rasgada y reparada por su parte central.

Dimensions: 81 x 114 cm.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per:

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: 1 18 23 73 20

Es solidari amb:

Recolza en: 133

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a: 73

Se li lliura: 50

DATAÇIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 29

DEFINICIÓ: LÁPIDA

Lápida situada en el pavimento 1 de la nave central, al norte de ls pilares 11 y 13. Dimensions: 190 x 68 cm.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per:

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: 7

Es solidari amb:

Recolza en: 104

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a: 75

Se li lliura: 1 104

DATACIÓ

Relativa:

Absoluta: siglo XVIII

HIC IACET CO
RPVS REVERE
NDI AVGVSTINI
VILA RECTO
RIS HVIV(S) EC
CLESI(AE) (PARRO)
CHIAL(I)S (ET)
OBIIT DIE 26
(MA)RTII ET
SEPVLTVM
DIE 28 MA
RTII 1793

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 30

DEFINICIÓ: LÁPIDA

dàpida situada en el paviment 2 de la nave central, al norte de los pilares 11 y 7. Posee inscripciu, pero aparece tan degradada que su lectura es imposible.

Dimensiones: 180 x 64 cm.

POSICIÓN FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: 45

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: 3 72 43

Es solidari amb:

Recolza en: 153

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura: 31

DATAció

Relativa:

Absoluta: s. XVIII

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 31

DEFINICIÓ: LÁPIDA

d'apida situada al sur de 30, entre los pilars 7 y 11. Posee inscripcióu.

Dimensioes: 194 x 80 cm.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: 45

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: 1 30 73 2

Es solidari amb:

Recolza en: 53

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a: 73

Se li lliura: 52

DATAÇIÓ

Relativa:

Absoluta: siglo XVIII

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 32

DEFINICIÓ: LAPIDA

Lapida situada al sur de 31, entre los pilares 7 y 11. No posee inscripcióu.

Dimensions: 186 x 78 cm.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per:

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: 1 31 73

Es solidari amb:

Recolza en: 153 154

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a: 73

Se li lliura:

DATACIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 33

DEFINICIÓ: IMPRONTA DE ALTAR

Area situada en la massa sur, en el espacio comprendido entre el muro ^{de tan cement meridional a la nau sud} y las pilastros 22 y 25 en la que debió estar ubicado un altar, desaparecido en nuestros días. Podemos identificar su planta ya que este altar no se asentaba sobre el pavimento 1, sino que éste se le entregaba. Al ser extraído, el espacio fue pavimentado por el suelo 34, de características diferentes a 1. De

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per:

Reblert per: 34 70 74 151

Tallat per:

Es lliura a: 26 27

Es solidari amb:

Recolza en: 154

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a: 1 73

Se li lliura: 4

DATACIÓ

Relativa:

Absoluta: S. XVII

este modo conservamos la impronta de un altar de base rectangular, adosado al muro de mediodía de la nave sur por uno de sus lados menores. El lado opuesto, el frontal del altar, posee los ángulos cortados diagonalmente. Sobre él, y perfectamente centrada, se encuentra la hornacina 54.

Dimensiones: 168 x 175 cm.

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 34

DEFINICIÓ: PAVIMENTO

Pavimento de 33, suelo que sella la impronta del altar que existió en el àrea comprendida entre el muto ^{de tentament meridional} i las pilastras 22 y 25 de la nave sur. Este pavimento està formado bsas de ceràmica de forma cuadrangular (14 x 14 cm), dispuestas de forma ordenada pero no muy regular. Algunas de ellas aparecen rotas y degradadas.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per:

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: 26 27 1

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a: 70

Rebleix a: 33/

Talla a:

Se li lliura:

DATACIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 35

DEFINICIÓ: LOSA

losa de pedra caliza situada en el paviment 1 de la nave sur, entre
ls pilars 25 y 11, adossada a este último. No posee inscripción alguna.

Dimensiones: 120 x 94 cm.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per:

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: 1 11 73

Es solidari amb:

Recolza en: 150

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a: 1 73

Se li lliura:

DATAÇIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 36

DEFINICIÓ: LOSA

Losa de pedra caliza de forma rectangular situada en el paviment 1 de la
mura sur, entre los pilares 11 y 13. Se entrega por el este al elemento 38.

No posee inscripción.

Dimensiones: 58 x 50 cm.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per:

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: 1 38 73

Es solidari amb:

Recolza en: 154

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a: 73

Se li lliura:

DATACIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 37

DEFINICIÓ: PAVIMENTO

Pavimento del baptisterio moderno 53 situado en el interior del muro 6. Está formado por losetas cuadrangulares de cerámica (14 x 14 x 2 cm) dispuestas en hiladas de forma ordenada.

POSICIÓN FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per:

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: 53

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a: 181

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura: 2

DATAció

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 38

DEFINICIÓ: LOSA

Losa situada en el pavimento 1 de la nave sur, de forma rectangular (206 x 60 cm). Se encuentra a 94'cm. al oeste del muro de cierre oriental de dicha nave, paralela a él. Al igual que 39 está compuesta por un bloque monolítico de cemento.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per:

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: 1

Es solidari amb:

Recolza en: 73 139

Cobreix a: 73

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura: 36 50 73

DATACIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 39

DEFINICIÓ: LOSA

Zona situada en el pavimento 1 de la mare morte, de forma rectangular (210 x 60 cm). Se encuentra a 92 cm. al oeste del muro de cierre oriental de dicha mare, paralela a él. Al igual que 38 está compuesta por un bloque monolítico de cemento. Asimismo, en ambos casos nos encontramos con la presencia de hornacinas (de idénticas dimensiones) en los muros orientales de ambas mares que se encuentran centradas con respecto a estos elementos 38 y 39.

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per:

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: 1

Es solidari amb:

Recolza en: 81

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura:

DATACIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 40

DEFINICIÓ: MUR

Muro occidental del campanario que serveix al mateix temps de límit oriental de la nave morta. Està format per sillars de mida mitjana i petita, poc treballats, disposats en filades horitzontals i units entre si amb argamassa. Les juntes són poc evidents.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per:

Reblert per:

Tallat per: 43 44

Es lliura a: 66

Es solidari amb: 69 258 82

Recolza en: 85

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura: 4 9 75 81 88 89 256 257 259 10

DATACIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 41

DEFINICIÓ: TABIQUE

Tabique norte-sur de cierre parcial del tectio occidental de la nave norte, situado entre el muro 9 (al que se le entrega) y la pilastra 42 (junto a ella se encontraría la puerta para acceder a este espacio de la nave norte).

En el momento de comenzar la excavación, este tabique había desaparecido y tan sólo se apreciaban restos sobre el pavimento 1. Dimensiones: 10 cm. de ancho x 120 de largo. Un tabique similar (58) se encuentra

Igual a: 58

Se li recolza:

Cobert per:

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: 9

Es solidari amb:

Recolza en: 1

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura:

DATACIÓ

Relativa: posterior al siglo XVII

Absoluta:

traba en el tercio occidental de la marie sur,

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 42

DEFINICIÓ: PILASTRA

Pilastra occidental del muro septentrional 46 de la nave morte. Presenta las mismas características que su simétrica 32: ver la descripción en dicha ficha.

POSICIÓN FÍSICA

Igual a: 21

Se li recolza:

Cobert per:

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: 116

Es solidari amb:

Recolza en: 123

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura: 1 47 81 124

DATAció

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 43

DEFINICIÓ: HORMACINA

Hormacina situada en el muro 40 de cierre oriental de la nave norte, la de mayor tamaño (82 cm. ancho), ta colocada más hacia el norte.

Esta hormacina ha de relacionarse con la losa 39, ya que aparece centrada con respecto a dicho elemento, al igual que 49 se relaciona con 38 en la nave sur. De este modo podríamos identificar a 38 y 39 como testigos de la existencia de unos altares hoy desaparecidos.

Igual a: 49

Se li recolza:

Cobert per:

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a: 40

Se li lliura:

DATACIÓ

Relativa: posterior al siglo XVII

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 44

DEFINICIÓ: HORNACINA

Hornacina situada en el muro oriental de la nave norte, al sur de 43. Tiene 54 cm. de ancho.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per:

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en: /

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a: 9 40

Se li lliura:

DATAció

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 45

DEFINICIÓ: REPARACION

Capa de cemento cobrada a modo de reparacion sobre la lapida 30, cubriendo una parte de su mitad occidental. Parte de 45 cubre tambien a la lapida 31

POSICIÓN FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per:

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a: 30 31

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura:

DATAÇIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 46

DEFINICIÓ: HORNACINA

Hornacina situada en el muro ^{de foncament est de} en el ángulo nor-oriental de la mate sur.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per:

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a: 6 48

Se li lliura:

DATACIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 47

DEFINICIÓ: CANALIZACIÓ

Canalillo de recogida de aguas que se encuentra en el tercio occidental de la nave norte. Forma un pequeño escalón (sección rectangular: 16 cm. de alto x 10 cm. ancho) que, apoyándose sobre el pavimento 4, se entrega al muro 16 y a la pilastra 42. Su recorrido es el siguiente: comienza a la altura de las escaleras de acceso al coro y al comedor (hoy desaparecidas) y de ahí parte unido al muro 16 para girar en ángulo recto hacia el sur cuando se encuentra con la pilastra 42.

POSICIÓN FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per:

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: 16 42 56 123 55

Es solidari amb:

Recolza en: 4 85

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a: 11 124

Se li lliura:

DATACIÓ

Relativa:

Absoluta:

En este momento corta al pavimento 4 y se introduce por debajo de él, siguiendo la inclinación de la roca natural hasta desembocar en el canal 55 uniéndose a él en ángulo recto.

UNITAT ESTRATIGRAFICA: 48

DEFINICIO: HORNACINA ^{de tancament est de la}
Hornacina situada en el muro ^{nou sud} al sur de 46 y cortada por esta. Tiene 54 cm.
de ancho

POSICIO FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per:

Reblert per:

Tallat per: 46

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a: 17 20

Se li lliura:

DATACIO

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRAFICA: 49

DEFINICIO: HORNACINA

Hornacina situada en el muro de cierre oriental de la nave meridional, al sur de 48. Posee las mismas características descritas en 43.

POSICIO FÍSICA

Igual a: 43

Se li recolza:

Cobert per:

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a: 20

Se li lliura:

DATACIO

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 50

DEFINICIÓ: REPARACION DE PAVIMENTO

Toma en la que el pavimento 1 aparece reparado, situada en la mave sur, entre la pilastro 25 y la losa 28. Esta área posee un lecho de arenas extremadamente blando, y los cairos, exactamente iguales a los que forman el pavimento 1, se encuentran en este caso unidos con cemento rápido.

POSICIÓN FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per:

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: 1 4 25 28 38

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a: 119

Rebleix a:

Talla a: 73

Se li lliura:

DATACIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 51

DEFINICIÓ: UMBRAL

Umbral de la porta de acceso a la iglesia, formado por un bloque monolítico de piedra caliza. Por su cara este se le entrega un escalón.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per:

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: 3

Es solidari amb:

Recolza en: 96

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a: 3

Se li lliura: 2 92 94

DATAÇIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 52

DEFINICIÓ: PAVIMENTO

dosetas hidràuliques, de color rojizo y forma rectangular que forman el pavimento del tercio occidental de la nave sur. Dimensiones: 29 x 14,5 cm.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per:

Reblert per:

Tallat per: 317

Es lliura a: 27 53 57 290 291 302 22 58

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a: 187

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura:

DATACIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 53

DEFINICIÓ: BAPTISTERIO

Baptisterio moderno, de planta trilobulada situado en el ángulo sudoccidental de la nave central, en el interior del muro 6.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per:

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: 3 6

Es solidari amb:

Recolza en: 172

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a: 3 6

Se li lliura: 37 52 181 317 21

DATAÇIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 54

DEFINICIÓ: HORNACINA

Hornacina situada en el tercio central del muro de cierre meridional de la nave sur, entre las pilastras 22 y 25.

Esta hornacina debe relacionarse con el elemento 33, impronta de la existencia de un altar desaparecido en el momento de empezar la excavación.

POSICIÓN FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per:

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a: 36 37

Se li lliura:

DATAció

Relativa:

Absoluta:

JACIMENT:

Planta:

CAMPANYA:

Secció:

UNITAT ESTRATIGRAFICA: 55

DEFINICIÓ: CANAL

Canal de veruçada d'aigua que recorre el terç occidental de la nau nord en direcció est-oest. S'essenta sobre la roca natural a la qual s'ataca. Les seves parets i coberta estan formades per lloses ceràmiques.

POSICIÓ FISICA

Igual a 76

Li recolza

Cobert per 81 124

Reblert per

Tallat per

A tocar de 66 76

Es solidari amb

Recolza en

Cobreix a

Rebleix a

Talla a 85 89 123

Li toca 47 124 125 90 91

DATAÇIÓ

Relativa

Absoluta

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 56

DEFINICIÓ: ESCALERAS

Escaleras de acceso al coro, desaparecidas en el momento de empezar la excavación

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per:

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: 5 16 3 10

Es solidari amb: 40 71

Recolza en: 124

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura: 47

DATAÇIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 57

DEFINICIÓ: JAMBA

Jamba occidental del arco que se encuentra en la mitad oeste del muro ^{la nau meridional} sud de . Posee las mismas características que el resto de los basamentos de los arcos del pórtico, descritas en la ficha nº 17

POSICIÓN FÍSICA

Igual a: 17 18 26 291 23

Se li recolza:

Cobert per:

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb: 290

Recolza en: 190

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura: 27 52 117 187

DATAÇIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 58

DEFINICIÓ: TABIQUE

Tabique norte-sur de cierre parcial del tercio occidental de la nave sur, situado entre el muro 6 (al que se entrega) y la pilastra 2.2 (junto a ella se encontraría la puerta para acceder a este espacio de la nave sur).

En el momento de comenzar la excavación este tabique se encontraba arrasado. Dimensiones: 8 cm. de ancho x 130 cm. largo.

POSICIÓN FÍSICA

Igual a: 41

Se li recolza:

Cobert per:

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: 6

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura: 52 (317)

DATACIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 59

DEFINICIÓ: ABSIDE

Abside més antigua sobre el que se asienta el actual. De planta semicircular, esta formado por sillares de mediano y pequeño tamaño, poco trabajados y dispuestos ordenadamente formando hiladas; sus juntas (con argamasa) son poco evidentes.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza: 62 64 132 188 214

Cobert per: 129 212

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb: 66 172

Recolza en: 297

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura: 120 128 212 213 214 217 221 250 251 298 119

DATACIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 60

DEFINICIÓ: MURO

Muro oriental de la sacristia situada en el lado sur del presbiterio. Es una obra de mamposteria, formado por piedras de muy diverso tamaño dispuestas en hiladas horizontales, sin retoques y unidas entre si con argamasas. Poseen ripios, cantos rodados y tejos en sus juntas. Ancho: 80 cm.

La sacristia es una construcción reciente de planta cuadrangular cuyo muro S se entrega al ^{muro de la nave meridional} prolongando por el exterior esta fachada meridional de la iglesia hasta la altura

POSICIÓN FÍSICA de la cabecera, donde el muro 60, perpendicular al anterior, se entrega al abside.

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per:

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: 214 217 188

Es solidari amb: 61

Recolza en: 85 204 205 208 209 214 217

Cobreix a:

Rebleix a: 204 208

Talla a: 207 209

Se li lliura: 155 196 197 198

DATACIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 61

DEFINICIÓ: MURO

Muro meridional de la sacristia. Posee las mismas características que 60, descritos en esa ficha.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per:

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: 18 121

Es solidari amb: 60

Recolza en: 85 207

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura: 196 197 198 155

DATAÇIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 62

DEFINICIÓ: JAMBA

Jamba oriental del arco situant en el muro norte del presbiterio. Sillares muy bien trabajados, y cuidados en sus juntas que presentan vistas dos de sus caras.

POSICIÓN FÍSICA

Igual a: 63

Se li recolza:

Cobert per:

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: 120 188

Es solidari amb:

Recolza en: 59

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura: 189

DATAÇIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 63

DEFINICIÓ: JAMBA

Jamba occidental del arco situant en el muro norte del presbiterio. Posee las mismas características descritas en la ficha 62.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a: 62

Se li recolza:

Cobert per:

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: 69

Es solidari amb:

Recolza en: 66

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura: (108) 189

DATAció

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 64

DEFINICIÓ: JAMBA

Jamba oriental del arco situado en el muro sur del presbiterio. Posee las mismas características descritas en la ficha 62.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a: 65

Se li recolza:

Cobert per:

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: 188

Es solidari amb: 214

Recolza en: 59

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura: 67 122 189 212 213

DATAÇIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 65

DEFINICIÓ: JAMBA

Jamba occidental del arco situado en el muro sur del presbiterio. No posee la misma apariencia que 64, ya que no se trata del basamento original: este lado de la arcada fue recortado, ampliada su luz y en consecuencia han desaparecido los sillares originales de dos caras vistas y muy bien tallados. Las que forman en este lado la jamba son las piedras del muro recortado 6.

POSICIÓN FÍSICA

Igual a: 64

Se li recolza:

Cobert per:

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en: 214

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a: 214

Se li lliura: 67 189 210

DATACIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 66

DEFINICIO: MUR

Muro mort de la primitiva iglesia romànica, cuya planta sirve de basamento a la actual. Se situa entre las naves central y oriental, y aparece casi totalmente arrasado por su lado septentrional dado que es este el punto de mayor elevación de la roca natural. Ancho: 120 cm.

POSICIO FÍSICA

Igual a:

Se li recolza: 8 9 10 12 14 63 163

Cobert per: 72 81 92 124 139 265 89

Reblert per:

Tallat per: 83 87 91 95 194

Es lliura a:

Es solidari amb: 59 96

Recolza en: 85

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura: 40 68 69 76 80 81 89 92 97 105 106 116 124 125 55 146
128 212 213 221 222 229 230 246 252 253 254 266 268 255

DATACIO

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 67

DEFINICIÓ: TAPIADO

Tapiado de la arcada 64-65 situada en el muro sur del presbiterio, que funciona como pared norte de la sacristia. En su extremo oriental se sitúa la puerta que comunica dicho recinto con el presbiterio.

POSICIÓN FÍSICA

Igual a: 126

Se li recolza:

Cobert per:

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: 64 65

Es solidari amb: 132

Recolza en: 212 214

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura: 189 196 210

DATAció

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 68

DEFINICIÓ: JAMBA

Jamba oriental de la arcada que da accés al campanario, situat en el costat nord del presbiterio.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a: 69

Se li recolza:

Cobert per:

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: 66

Es solidari amb: 255 269

Recolza en: 85 267 271

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura: 1 75 120 126 189 256 257 263 265 266 268

DATAÇIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 69

DEFINICIÓ: JAMBA

Jamba occidental de la arcada que da accés al campanario.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a: 68

Se li recolza:

Cobert per: 89

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: 66

Es solidari amb: 40 86

Recolza en: 85

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura: 1 63 75 126 127 189 256 257 259 263 264 265
266 268

DATAÇIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 70

DEFINICIÓ: PREPARACION DE PAVIMENTO

Preparación del pavimento 34 situado en la parte sur. Tierra de color marrón oscuro, blanda, compuesta por arenas, limos y pequeños cantos rodados. Contiene cerámica

POSICIÓN FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: 34

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: 26 27 73 74

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a: 74 151

Rebleix a: 33

Talla a:

Se li lliura:

DATAÇIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 71

DEFINICIÓ: CORO

Coro de la iglesia de Sant Vicenç de Torelló situado sobre la puerta de acceso, en llegando a los muros 3, 6 y 9. Se trata de una construcción contemporánea a la reforma barroca, que presenta una barandilla de hierro forjado en su lado oriental.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per:

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: 3 6 9

Es solidari amb: 56 10

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura:

DATAció

Relativa:

Absoluta: siglo XVII

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: (72)

DEFINICIÓ: RELLENO

Estroto de relleuo situadío inmediatamente por debajo del pavimento [2] de la mitad occidental de la nave central.

De color negro y consistencia muy blanda, se compone de cenizas y carbones colocadas con la intención de absorber las humedades de esta zona de la iglesia por la que atraviesa el canal [91]. Contiene cerámica.

POSICIÓN FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: [2] (75) (81)

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: [6] [7] [8] [9] (75) (81) [83]

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a: [66] [84] [91] (92) (98)

Rebleix a:

Talla a: (75) (92)

Se li lliura: [30] (94)

DATACIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRAFICA: 73

DEFINICIO: PREPARACION DE PAVIMENTO

Preparación del pavimento 1 de la nave sur, de potencia variable y color beige-blauquecino, compuesto por arenas, argamasa, pequeños cantos rodados, ripios y algún hueso.

POSICIO FÍSICA

Igual a: 75

Se li recolza: 4 38

Cobert per: 1 38

Reblert per:

Tallat per: 28 31 32 33 35 36 50

Es lliura a: 6 11 13 17 18 20 22 25 26 27 38

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a: 117 139 140 147 154 133

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura: 38 31 32 36 70 119 133 150 175 35 152 30

DATACIO

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: (74)

DEFINICIÓ: BASAMENTO DE ALTAR

Restos de una construcción, de un altar, visibles por debajo de [34] en la mure sur. Se trata de una capa de argamasas de escasa potencia, que se asienta sobre el estribo (151)

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: (70)

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: [ ] [26] [27]

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a: (151)

Rebleix a: [33]

Talla a:

Se li lliura: (70)

DATAÇIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 75

DEFINICIÓ: PREPARACION DE PAVIMENTO

Preparación del pavimento 1 en la nave central. Tierra de color gris claro, de escasa potencia y consistencia blanda, compuesta por arenas y argemasa.

POSICIÓN FÍSICA

Igual a: 73

Se li recolza:

Cobert per: 1, 817

Reblert per:

Tallat per: 29, 73, 87, 101

Es lliura a: 6, 9, 11, 12, 13, 14, 40, 68, 69, 108, 555, 81

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a: 73, 100, 256, 261, 262, 72

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura: 73, 260, 264

DATAÇIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 76

DEFINICIÓ: CANAL

Canal de recogida de aguas que recorre la muga morle en direcció E-W.
Se orienta sobre la roca natural, a la que recorta. Sus paredes y cubierta
estau formadas por losetas de cerámica.

pos tercios central y oriental de

POSICIÓ FÍSICA

Igual a: 55

Se li recolza:

Cobert per: 80 81

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: 66

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a: 85 89

Se li lliura: 77 78 79 90 91 55

DATAÇIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 77

DEFINICIÓ: CANAL

Canalillo marle-sur situat en el extrem oïcual de la mare marle.

Descoberta en 76

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: 81

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: 76

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a: 85 89

Se li lliura:

DATAÇIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 78

DEFINICIÓ: CANAL

Canal nord-sud situat en la mare morta, al oest de 77 i paral·lel a cl. Desemboca en 76

POSICIÓ FÍSICA/

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: 81

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: 76

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a: 85 87

Se li lliura:

DATAÇIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 79

DEFINICIÓ: CANAL

Canal marítim situat en la marxa marítima, al oest de 78 i paral·lel a
el. Desemboca en 76

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: 81

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: 76

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a: 85 89

Se li lliura:

DATAÇIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 80

DEFINICIÓ: CUBIERTA 80 i 91

Cubierta del canal 76: ladrillos rectangulares de 14 x 28 cm. que lo cubren en un pequeño sector de su recorrido, junto al colector central, donde se usa con 90 y 91

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: 81

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: 66

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a: 76 90 91

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura:

DATAÇIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 81

DEFINICIÓ: PREPARACIÓ DE PAVIMENTO

Preparació del paviment 1 en la mateixa mort. Tierras blandas, de color benç amarillent, compuesto por arenas, arcillas y pequeños conchas rodadas. Potencia variable.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza: 39 15

Cobert per: 1

Reblert per:

Tallat per: 87

Es lliura a: 9 12 14 16 21 40 42 66 86 90 133

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a: 66 76 77 78 79 80 82 85 88 89 90 95 72 55

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura: 72 124 75

DATAÇIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: (82)

DEFINICIÓ: RELLENO

Relleno del orificio de poste [95]. Tierra marrón claro, blanda, con restos de argamasa. Fertil.

POSICIÓN FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: (81)

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a: [95]

Talla a:

Se li lliura:

DATAÇIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 83

DEFINICIÓ: BAPTISTERIO

Basamento del baptisterio original de la iglesia de Sant Vicenç, situado en el ángulo noroccidental de la nave central. Es de planta circular y posee dos escalones: el inferior, formado por sillares de piedra caliza de forma pseudocuadrangular muy bien trabajadas y perfectamente acoplados; el superior, sobre el que descansaría la pila; es de mortero (argamasa y piedra irregular).

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: 93

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: 9

Es solidari amb:

Recolza en: 85

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a: 66

Se li lliura: 92 97 229 295 296 72 230

DATAÇIÓ

Relativa:

Absoluta:

La pila bautismal, desaparecida con la reforma barroca, ha sido recuperada recientemente: se halló al pie de la elevación donde se sitúa la Iglesia, semi enterrada y cumpliendo funciones de abrevadero. Se trata de un único bloque de piedra de forma sencilla, de considerables dimensiones (las necesarias para la práctica del rito por inmersión) y con una decoración muy sencilla compuesta por un cordón en relieve colocado cerca del borde. Su base y orificio de desagüe coinciden con nuestro basamento 83.

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 84

DEFINICIÓ: SEPULTURA

Fosa situada al costat de la làpida. 30 en la mateixa cuneta. Apareix per dalt de
de. 73, coberta al estrat 93.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: 73

Reblert per: 98 99 166

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a: 85 92 97 229 230 231 246

Se li lliura:

DATAció

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: **85**

DEFINICIÓ: ROCA NATURAL

Poca roca natural de marges. Presenta una inclinació natural hacia el sur, amb una excepció de la socialista y more meridional, donde la pendiente se orienta. Su superficie de degradada muy fácilmente. Presenta abundantes dióclasis.

POSICIÓN FÍSICA

Igual a:

Se li recolza: **16** **21** **40** **47** **60** **61** **66** **68** **69** **83** **86** **90** **91** **96** **121** **123** **137** **138** **149** **152** **171**
172 **173** **174** **190** **207** **217** **244** **251** **255** **258** **269** **299** **300** **301** **195** **254** ..

Cobert per: **81** **88** **89** **124** **125** **146** **151** **156** **198** **221** **229** **230** **231** **232** **246** **257** **268**

274

Reblert per:

Tallat per: **55** **76** **77** **78** **79** **84** **87** **90** **95** **101** **107** **109** **113** **142** **144** **145** **148** **157** **159** **160**
162 **164** **171** **176** **182** **183** **184** **185** **192** **194** **195** **199** **202** **204** **205** **206** **208** **223** **225** **227**
234 **226** **238** **248** **271** **273** **275** **277** **280** **282** **284** **286** **288** **295** **297** **303** **305** **307** **309**

Es lliura a:

311 **313** **314**

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura: **124** **125**

DATACIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: **86**

DEFINICIÓ: ORIFICIO DE DESAGÜE

Orificio quadrangular practicado en la base de **40** que atraviesa toda esta pared occidental del campanario hasta la base de **69** (jamba W de la arcada que da acceso a este recinto). Este orificio es solidario de la construcción: son las mismas piedras del muro las que crean el espacio, no están cortadas. La roca natural lo limita por su lado inferior.

POSICIÓN FÍSICA

Igual a: **269**

Se li recolza:

Cobert per:

Reblert per: **268**

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb: **40** **69**

Recolza en: **85**

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura: **81** **257** **268**

DATAÇIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: **87**

DEFINICIÓ: FOSA

Fosa situada entre les pilars **12** y **14** que comunican la unió central con la septentrional. Su relleno superior **(82)** es moderno; el inferior posee gran cantidad de sales bituminosas revueltas **(93)**. Se trata, por lo tanto, de un cunio.

POSICIÓN FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: **1**

Reblert per: **(93)**

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a: **66** **(75)** **(81)** **(85)** **(89)** **(92)** **(97)** **(229)** **(230)** **(246)** **1**

Se li lliura:

DATAÇIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: (88)

DEFINICIÓ: PERABA

Escata del mur [40] situada en el extrem oriental de la muralla. És una petita capa de argamassa de color beige-blauquesim i consistència semi-dura que apareix en alguns punts de la base del mur [40] i que se situa sobre la terra natural.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: (81)

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: [40]

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a: (85)

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura: (89)

DATAció

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 89

DEFINICIÓ: PELLENY

Estriat que apareix en la mateixa por debajo de 81 y sobre la roca natural 55. De color marron oscuro, blando, compuesto por arcillas, limos, piedras y caules rotados. De potencia variable (muy escasa en la mitad este de la mateja), presenta una mayor concentración de piedras en su mitad occidental (a partir del pilar 121), coincidiendo con una depresión de la roca natural.

POSICIÓN FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: 81

Reblert per:

Tallat per: 76 77 78 79 87 90 55

Es lliura a: 40 66 88 123

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a: 85 66 69

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura:

DATAÇIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 90

DEFINICIÓ: CANAL

Canal de recogida de aguas y humedades que recorre en direcció N-S el tercio central de la mare morta hasta desembocar en 76.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: 80 81

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: 76 55

Es solidari amb:

Recolza en: 85

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a: 85 89

Se li lliura: 81

DATAÇIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: **91**

DEFINICIÓ: CANAL

Canal mortle-sur que, partint des de **76** en el tercio central de la mare morta ^{de tançament sud de la ndu meridional} atravesa la central y sur hasta llegar al exterior por la zona en que al muro se le entrega la pilastra **222**. Sus paredes y cubierta están formadas por piedras de tamaño medio y grande unidas con argamasa.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: **72** **92** **154** **80**

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: **76** **190** **55**

Es solidari amb:

Recolza en: **185** **275** **276**

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a: **66** **97** **172** **229** **230** **231** **232** **233** **246** **92**

Se li lliura: **98** **99** **154** **153**

DATAÇIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: (93)

DEFINICIÓ: RELLENO

Relleu de la josa [87] situada entre les pilotes [12] y [14] que separa la mare central de la septentrional. De color marró clar-beige y consistència muy blanda. se componen de cívols, argassa, abundants restes de baldosas y de talla de sillares, restos óseos humans y carbonas. Fèrtil.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: [1]

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a: [87]

Talla a:

Se li lliura:

DATAÇIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: (94)

DEFINICIÓ: PREPARACIÓ DE PAVIMENTO

Preparació del paviment [3] de la mare central en la zona darrere el estrato (72) de creixement i col·locació de aparell, es deu, en el extrem occidental de esta mare, junt a los anillos [3], [6] y [9]. Se trata de una capa de color marrón claro y consistencia semi-dura compuesta por arenas y argamasa, de escasa potencia.

POSICIÓN FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: [2]

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: [3] [6] [9] [10] [51] (72)

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a: (93)

Rebleix a:

Talla a: /

Se li lliura:

DATAció

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 95

DEFINICIÓ: ORIFICIO DE POSTE

Orificio de poste de planta quadrangular situat al W de la pilastra 14. Corta al primitiu mur romànic 66.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: 81

Reblert per: 82

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a: 66 85

Se li lliura:

DATAció

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 96

DEFINICIÓ: MURO

Muro oeste de la primitiva iglesia románica, cuya planta sirve de basamento a la actual. Aparece por debajo del muro 3.

POSICIÓN FÍSICA

Igual a:

Se li recolza: 3 10 51

Cobert per: 93

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb: 66 172

Recolza en: 85

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura: 93 97 229 230 231 232 246 295

DATAció

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 97

DEFINICIÓ: PAVIMENTO

Pavimento de arcilles que apareix per debajo de 92 en toda la nave central. Su límit oriental lo constitueix la grada 105, a la que se entrega. Arcilles de color rojizo, compactas y muy duras. Fèrtil: ceràmica y algun pequeño fragmente de entoldo de col.

Se entrega al límit superior de los muros románicos primitivos 66, 96 y 172, así como al baptisterio 83. También aparecen arcillas en la zona SE del presbiterio, junto a 13

POSICIÓN FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: 92 102 108

Reblert per:

Tallat per: 84 87 91 101 104 107 109 145 195

Es lliura a: 66 83 96 105 172

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a: 106 222 229 295

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura:

DATACIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: (98)

DEFINICIÓ: RELLENO

Relleuo moderno de la sepultura [84]. Tierra blanda, de color gris situada entre el lado norte de la josa y el relleno (99), claramente delimitada.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: (72)

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: [97] [152]

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a: (99) (166)

Rebleix a: [84]

Talla a:

Se li lliura: (153)

DATAÇIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: (99)

DEFINICIÓ: RELLENO

estrato de relleno de la fossa [84]: tierra más dura, clara y compacta que (98): ambas aparecen claramente separadas por una línea que recorre longitudinalmente la sepultura.
Se compone de arenas mezcladas con restos de argamasa, tejas y esquirlas de roca.

POSICIÓN FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: (98)

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: [91] [152]

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a: (166)

Rebleix a: [84]

Talla a:

Se li lliura:

DATAÇIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 100

DEFINICIÓ: RELLENO

Relleno moderno de la sepultura 104 situada en la nave central, al oeste de la lápida 29 y al norte del pilar 11. Aparece por debajo del estrato 75, cortando a 92: tierra de color marrón oscuro, más blanda, compuesta por arenas, restos de arcilla, piedras de mediano tamaño, restos de losas y de baldosas junto con algún resto óseo humano.

POSICIÓN FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: 75

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: 103 104 131 172

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a: 103 104 131 172 173

Rebleix a: 104

Talla a:

Se li lliura:

DATACIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 101

DEFINICIÓ: SEPULTURA

Sepultura situada al marge de la línia 29, en el extrem orientol de la mauer central. Se trata de una losa moderna que contiene al individuo 167 y su relleno. Sobre él se sitúa 102, unas tierras colocadas tardivamente.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: 102

Reblert per: 102 167

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a: 75 85 92 97 105 229 230 231 246 1

Se li lliura:

DATAÇIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 102

DEFINICIÓ: RELLENO

Relleno moderno de las sepulturas 101 y 145 (situada esta última por debajo de la lápida 29). Aparece por debajo del estrato 75, en el extremo suroriental de la nave central donde el pavimento 98 está cortado: tierra más blanda, de color marrón-grisáceo que contiene materiales muy recientes como bza, vidrio, restos constructivos cerámica y madera.

POSICIÓN FÍSICA

Igual a:

Se li recolza: 29

Cobert per: 1

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: 172 252 29 ~~101~~ 154

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a: 97 167 168 101 145

Rebleix a: 101 145

Talla a:

Se li lliura:

DATACIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 103

DEFINICIÓ: CUBIERTA

Cubierta de la sepultura 104, formada por piedras de tamaño mediano y pequeño unidas con argamasa.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: 100

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en: 104

Cobreix a: 169

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura: 100

DATACIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 104

DEFINICIÓ: SEPULTURA

Sepultura situada en la mateixa central, al nord del pilar 11, delimitada per pedres irregularment dispuestas unidas con argamasa. En su cara norte unas de menor tamaño forman un pequeño muro. En el resto de sus lados son mayores e irregulares.

Contiene al individuo 169 y su relleno.

POSICIÓN FÍSICA

Igual a:

Se li recolza: 103

Cobert per: 100

Reblert per: 169 100

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a: 85 92 97 229 230 231 246

Se li lliura: 100

DATAció

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 105

DEFINICIÓ: GRADA

Grada més occidental del presbiterio. Alineació de pedres en direcció N-S que continua com el paviment de arcilles (97), que se li entrega per su l'arç oest. Per el este, el estrato (106) se li entrega hasta su límite superior, marcaudo de este modo la major elevació del presbiterio.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: (92) (222)

Reblert per:

Tallat per: 101 109 145

Es lliura a: 66

Es solidari amb:

Recolza en: (229)

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura: (92) (97) (106) (222)

DATACIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: (106)

DEFINICIÓ: RELLENO

Estiolo de relleño colocado para elevar el nivel del presbiterio, que funciona con los [105] y [116] (en esta última se sitúa el altar). Tierras de color marrón oscuro, duras y sueltas, compuestas por arenas, pequeñas cantos rodados, piedras, restos de arcilla degradada y totalmente estéril.

POSICIÓN FÍSICA

Igual a:

Se li recolza: [219]

Cobert per: (93) (97) (108) (222)

Reblert per:

Tallat per: [107] [109] [114] [219]

Es lliura a: [66] [105] [116] [172] [252] [254]

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a: (221) (229) [240] (241) [242] (243) [252] (253) [254]

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura:

DATACIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 107

DEFINICIÓ: ORAFICIO DE POSTE

Oraficio de poste situat en el lloc sud-occidental del preclaustron, al marge del pilar 13. De forma pseudocircular (34 x 36 cm.) apareix cobert en el rest de l'edifici de cerelles 17 que se situa entre la sepultura 109, la estructura de cerelles 111 i dicitat pilar 13.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: 108

Reblert per: 118

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en: 254

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a: 97 106

Se li lliura:

DATAÇIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA (108)

DEFINICIÓ: RELLENO

Capa de terra de color blauguecino, blanda, muy suelta, con gran cantidad de coque y pequeños cantos rodados que aparece en la zona del presbiterio, entre la base de altar [116] y la grada [105], cubriendo en parte a (106).
Se trata muy probablemente del último relleno colocado para elevar el nivel del suelo de esta zona, suelo desaparecido en el momento de iniciarse la excavación.

POSICIÓN FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per:

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: [14] [63] [116]

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a: (97) (106) [107] [109] (110) [111] [112] [114] (115) (118) (222)

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura: [11] (75) (92)

DATACIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: **109**

DEFINICIÓ: SEPULTURA

Sepultura moderna situada en el extrem orientat de la nave central, entre les pilastres **13** y **14** y equidistante a ambas. Rompe todos los pavimentos hasta llegar a la roca, a la que también recorta.
No contiene inhumación.

POSICIÓN FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: **93** **108**

Reblert per: **110**

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a: **89** **97** **105** **106** **221** **222** **229** **230** **231** **246** **252** **253** **254**

Se li lliura:

DATAció

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: (110)

DEFINICIO: RELLENO

Relleno de la sepultura [109]. Tierra de color beige-blauquecino, blanda y suelta compuesta de arenas, arcuinasas, esquirlas de la roca natural, pequeños cantos rodados, restos de estuco, arcillas, ladrillos fragmentados y algún resto óseo humano

POSICIO FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: (73) (108)

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a: [109]

Talla a:

Se li lliura:

DATACIO

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: **111**

DEFINICIÓ: BASAMENTO

Masa compactada, dura, de arülles color rojizo que se apoya sobre el pavimento **2,2,2,** del presbiterio, al oeste del altar y centrada con respecto a éste. Tiene forma de un rectángulo alargado (60 x 220 cm). En su lado oriental se inscribe una semicircunferencia. Potencia: 10-12 cm.

Debe tratarse del basamento arrasado de algún elemento del presbiterio.

POSICIÓN FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: **(108)**

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en: **219** **(220)** **(221)**

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura:

DATACIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 112

DEFINICIÓ: IMPRONTA DE ESCALÓ

Impressió en el paviment 2,2,2 de la existència de un escaló que facilitava el a
hasta 116. Este escaló, hoy desaparecido, se entregaba a la capa de enlucido de
grada donde se situaba el altar.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: (108)

Reblert per:

Tallat per: 114

Es lliura a: 116

Es solidari amb:

Recolza en: (2,2,2)

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura:

DATAÇIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 113

DEFINICIÓ: SEPULTURA

Sepultura situada por debajo de la lápida 31. No contiene inhumación: se trata de un espacio rectangular relleno por 153 y delimitado por el muro románico primitivo 172, al que corta por sus lados norte, sur y este.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: 153

Reblert per: 153

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a: 85 172

Se li lliura:

DATACIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 114

DEFINICIÓ: FOSA

Fosa quadrangular situada en el presbiterio, al norte de 111.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: (108)

Reblert per: (115)

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en: (111)

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a: (106) (113) (121) (123)

Se li lliura:

DATAció

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 115

DEFINICIÓ: RELLENO

Relleu de la Josa 114, de color marró oscuro y consistència blanda, composto per arenes, limos, restes de loselas y argamasa.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: 108

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a: 114

Talla a:

Se li lliura:

DATAÇIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 116

DEFINICIÓ: GRADA

Escaló més occidental del presbiterio, que junctura amb el paviment 212.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: 213

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: 66 172

Es solidari amb:

Recolza en: 221

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura: 106 108 112 128 213 215 216 222

DATAció

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: (117)

DEFINICIO: RELLENO

Estiabo de relleuo que aparece por toda la mave sur por debajo de (73). De color gris oscuro y consistencia muy blanda, está formado por esquirlas de roca y arenilla procedente de la roca natural descompuesta junto con argamuzas y pequeños restos de baldosas y cerámica. Su potencia varia según las zonas.

- Este relleuo es contemporáneo a las obras de ampliación del siglo XVII, fecha en que se crearon las arquerías y se tapió la mave sur. (117) se compone de estos deshechos de obra.

POSICIO FISICA

Igual a: (147) (154)

Se li recolza: [135] [140]

Cobert per: (73) (119) (147) (187)

Reblert per:

Tallat per: [135] [300] [301]

Es lliura a: [22] [35] [133] [139] [190] [200] [211] [302] [18] [17] [20] [24] [26]
[27] [57] [23]

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a: [141] (147) (154) [190]

Rebleix a: [141]

Talla a:

Se li lliura:

DATACIO

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: (118)

DEFINICIÓ: RELLENO DE ORIFICIO

Relleno del orificio de poste [107], situat en el bord sud-occidental del presbiterio al nord del pilar [13]. Nervis y línies de color marró oscuro y consistència blanda. Estal·lit.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: (108)

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a: [107]

Talla a:

Se li lliura:

DATAció

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 119

DEFINICIÓ: RELLENO

Edifici de relleu que apareix en el terç sud-occidental de la unitat estratigràfica, en la zona
 anomenada element 50, en la que el paviment 4 apareix reparat. Terres de color marró
 clar, de consistència blanda, que serveixen al mateix temps de preparació de la reparació 50 i que se
 componen de arenes, carils rodats, argiles, restes de material constructiu i tipus. No

POSICIÓ FÍSICA conté restes òssee humanes.

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: 50

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: 25 73 133 134 140 154 24 59

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a: 117 134 135 136

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura:

DATACIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 120

DEFINICIÓ: MURO

Muro situat en la pared norte del presbiterio, entre la jamba 62 y el muro sur del campamario. De él sólo es visible un pequeño tramo de 14 cm de ancho, suficiente para comprobar que es posterior a la construcción del campamario y anterior a la cabecera que funciona en la actualidad.

POSICIÓN FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per:

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: 59 68

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura: 62 188 189

DATACIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 1.2.1

DEFINICIÓ: BANQUETA

Banqueta de fundamenciació del mur I, oriental de la nave sur. Està formada per pedres de tallant mig, unides en seco, dispuestas formant un petit talud

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza: 17 18 20

Cobert per: (133) (147) (154) (198) (293)

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: 172 214 217

Es solidari amb: 190

Recolza en: 85 183 185 (270)

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a: 207

Se li lliura: 61 (154) (198) (293) (293) (294)

DATAÇIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 122

DEFINICIÓ: PUERTA

Puerta situada en 67 que comunica la sacristia amb el presbiterio. No poseeix cap característica destacable: rectangular, adintelada i solidària amb la construcció del tabique 67.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per:

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: 64

Es solidari amb: 67

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura:

DATAció

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 123

DEFINICIÓ: MUR.

Muro de cierre del tercio occidental de la nave norte. Aparece arrasado junto a la pilastra 42, y posee su misma anchura, como si en origen hubiese sido un muro de cierre, convertido más tarde en pilastra.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza: 42

Cobert per: 134

Reblert per:

Tallat per: 55 123

Es lliura a: 16

Es solidari amb:

Recolza en: 85

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura: 47 81 89 124 125 146

DATACIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 124

DEFINICIÓ: PREPARACION DE PAVIMENTO

Preparación del pavimento del tercio occidental de la nave norte. Se trata de una capa de cemento degradado, de potencia variable, que por su lado este cubre a la roca natural y al muro 123 mientras que en el resto se sitúa sobre el estriato 125, entregándose a los muros 66, 51 y 16.

En esta zona se encontraban las escaleras de acceso al coro, extraídas con anterioridad al momento de comenzar la excavación, dejando al descubierto este estriato.

POSICIÓN FÍSICA

Igual a:

Se li recolza: 56

Cobert per: 1

Reblert per:

Tallat per: 47

Es lliura a: 5 9 16 42 66 81 85 123 55

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a: 66 85 123 125 55

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura:

DATAció

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 125

DEFINICIÓ: RELLENO

Està situat per debajo de 124 en el terció occidental de la mare morta. De color marró clar y consistència dura, està compueso por arenas, limos, restos de organisa-sa y esquirlas de la roca natural que se asientan sobre un lecho de grandes piedras (146) que se apoyan en la roca natural.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: 124

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: 5 16 66 85 123 55

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a: 85 142 146 148

Rebleix a: 142 148

Talla a:

Se li lliura:

DATACIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: **126**

DEFINICIÓ: TAPIADO

Tapiado parcial de la arcada **68** - **69** de acceso al camarario. En el momento de iniciarse la excavación este tabique ya no existía, pero sí su impronta que señalaba también la existencia de una puerta situada en la mitad occidental de este arco.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a: **67**

Se li recolza:

Cobert per:

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: **68** **69**

Es solidari amb: **127**

Recolza en: **263**

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura: **189**

DATACIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 127

DEFINICIÓ: PUERTA

Puerta de acceso al campanario situada en el tabique 126. En el momento de comenzar la excavación esta puerta había desaparecido, pero su umbral todavía se conservaba.

POSICIÓN FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per:

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: 69Es solidari amb: 126Recolza en: 263

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura: 264

DATAÇIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: (128)

DEFINICIO: REPARACION DE PAVIMENTO

Reparación del pavimento [212] del presbiterio, que se sitúa por la mitad septentrional de esta zona. Se trata de una capa de mortero muy dura, de color gris oscuro y de buena calidad colocada sobre (213).

POSICIO FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: (129)

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: [59] [66] [116] [130] (212) [215]

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a: (213)

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura:

DATACIO

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: (129)

DEFINICIÓ: RELLENO

Relleno situado en la zona del presbiterio, sobre el estrato (128) y entregándose al altar (130). Tierras de color gris blanquecino, de consistencia dura, compuestas por argamasa, piedras de mediano y gran tamaño, restos de losetas cerámicas y constructivos y una moneda de Felipe II (I de Cataluña): 1556-1598

En el momento de comenzar la excavación (129) era el superficial.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: (189)

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: (130) (265)

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a: (128) (211) (212) (215) (59) (66)

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura: (210)

DATACIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 130

DEFINICIÓ: ALTAR

Altar de la iglesia de Sant Vicenç de Torelló. És de planta rectangular, amb les parets obra y un relleu de pedres y argamasa (218) en su interior. En el momento de empezar la excavación era el único visible.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: 189

Reblert per: 218

Tallat per:

Es lliura a: 213

Es solidari amb:

Recolza en: 213

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura: 128 129 211 212 213 215 216

DATAÇIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 131

DEFINICIÓ: BANQUETA

Banqueta del pilar 11 de soporte de la arqueria que comunica la mass central con la meridional.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza: 11

Cobert per: (100) (150) (175)

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en: 1172 1173

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura: (100) (150) (175) (178)

DATAÇIÓ

Relativa:

Absoluta: siglo XVII

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 132

DEFINICIÓ: UMBRAL

-Escaló formad per la alineació de quatre pedres bien talladas, de forma trapezoidal com argamasa en sus juntas, que formen una pequeña curia junto a la arista meridional del abside actual. Por su lado oeste es solidario con el pavimento (2), siendo su cara este la que funciona como escalón, con sus piedras lisas y bien pulidas que descansan sobre el abside original 59. Este escalón serviría de umbral de acceso a un espacio situado muy probablemente entre el retablo y el abside 188

POSICIÓN FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per:

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: 188

Es solidari amb: (2)

Recolza en: 59

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura:

DATACIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 133

DEFINICIÓ: RELLENO

Estrato de relleuo situadu inmediatamente por debajo de la lsa. 28 en el ángulo sud-oriental de la nave sur. Arenas y limos de color marrón oscuro y consistencia blanda. Fértil.

POSICIÓN FÍSICA

Igual a:

Se li recolza: 28

Cobert per: 73

Reblert per:

Tallat per: 135

Es lliura a: 73 139 18 20/23

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a: 121 154

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura: 117 119

DATACIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 134

DEFINICIÓ: ALTAR

Cimientos de una construcción, quizás un altar, que aparece en el tercio oriental de la nave sur, en el espacio donde se situaba 50, es decir, entre ^{de toncament est i sur de la nau} los muros y y la pilastra 25.

Aparece muy arrasado, pero aún se aprecia un contorno compuesto casi exclusivamente de argamasa y ripios, y un núcleo formado por piedras de gran tamaño unidas también con argamasa.

POSICIÓN FÍSICA

Igual a:

Se le recolza:

Cobert per: 119

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: 190 24

Es solidari amb:

Recolza en: 135 190

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a: 154

Se li lliura: 119 136

DATACIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 135

DEFINICIÓ: TRINCHERA

Trinchera del elemento 134

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza: 134

Cobert per: 119

Reblert per: 136

Tallat per:

Es lliura a: 190 24

Es solidari amb:

Recolza en: 117

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a: 117 133

Se li lliura:

DATAció

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 136

DEFINICIÓ: RELLENO

Relleno de la trinchera 135. Tierras de color beige-blanquecino de consistencia blanda compuestas por arenas, ripios, pequeños restos de argamasa degradada y algún resto óseo. Estéril.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: 119

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: 134 190 24

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a: 135

Talla a:

Se li lliura:

DATAÇIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 137

DEFINICIÓ: BANQUETA

Eauquet de la pilastre 22, la més occidental de las que se entregan al munt so
de la mure meridional.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza: 22

Cobert per: 154

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: 190

Es solidari amb:

Recolza en: 85

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura: 154

DATAció

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 138

DEFINICIÓ: BANQUETA

Banqueta de la pilastra 25, la més oriental de les que se entregan al mur
sur [ ] de la nave meridional.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza: 25

Cobert per: (154)

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: 190 24

Es solidari amb:

Recolza en: (85)

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura: (154)

DATAÇIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 139

DEFINICIÓ: BASAMENTO

Restos muy fragmentados de una hilada de piedras y argamasa situados en la parte central del tercio oriental de la nave sur, en la zona donde aparece el elevador 38. Esta hilada está orientada de este a oeste y tiene unas dimensiones de 60 x 16-18 cm.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza: 38

Cobert per: 73

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en: 147

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura: 117 133

DATAÇIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 140

DEFINICIÓ: ARGAMASA

Pequeño anillo de argamasas de 8 cm. de ancho y 144 cm. de largo que corre paralelo al muro 117 (dirección este-oeste) en el tercio oriental de la muralla sur. Sirve de límite norte al establo 119 (muy blando), que a su vez cubre el basamento de otros 1134

POSICIÓN FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: 73

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: 154

Es solidari amb:

Recolza en: 117

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a: 154

Se li lliura: 119

DATAció

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 141

DEFINICIÓ: ORIFICIO DE POSTE

Orificio de poste situado en el tercio oriental de la malla sur. Es el único orificio aparecido en esta malla. Aparece practicado en una pequeña caja de argamasa.

POSICIÓN FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: (117)

Reblert per: (117)

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en: (154)

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a: (147) (154)

Se li lliura:

DATAció

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 142

DEFINICIÓ: TRINCHERA

Trinchera del muro 16 que apareix tan sols en el seu terç occidental. És un corte en la roca natural, ample i profund, replenat quasi en la seva totalitat per grans pedres sense treballar (146). Aquestes pedres estan col·locades de manera que es creen buccos entre elles, espais que carecen de terra o algun altre material. Tot això fa suposar que la finalitat de 142 és la de evitar filtracions d'aigua de la iglesia. També hi ha una funció física com a trinchera, però aquest és el únic punt del mur en que se pres

Igual a:

Se li recolza: 16Cobert per: 125Reblert per: 125 146

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb: 148

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a: 85

Se li lliura:

DATAció

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 143

DEFINICIÓ: GRADA

Escaló de acceso al presbiterio más reciente, situado a la altura de las pilastras 13

14

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per:

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: 1 13 14 189

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura:

DATACIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 144

DEFINICIÓ: SEPULTURA

Sepultura excavada en la roca natural situada en el àngulo sud-occidental de la
nave sur.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza: 149 190

Cobert per: 154

Reblert per: 149 154 190

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a: 85

Se li lliura:

DATACIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 145

DEFINICIÓ: SEPULTURA

Sepultura moderna situada por debajo de la lápida 29 en el extremo sudoriental de la mancha central.

POSICIÓN FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: (102)

Reblert per: (168)

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a: 85 97 105 229 230 231 246

Se li lliura:

DATAció

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: (146)

DEFINICIÓ: RELLENO

Hecho de piedras que forman el relleno de las trincheras [142] y [148] de los muros [16] [5] respectivamente. Se sitúa en el tercio occidental de la nave norte y está formado por grandes bloques de la roca natural, sin rebques, colocados de forma desordenada para crear espacios entre ellos. Estos huecos absorben y canalizan las humedades y filtraciones de agua por un lado hacia el exterior a través de los muros y, por otro, hacia la canalización [76].

POSICIÓN FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: (125)

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: [5] [16] [66] [133]

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a: (85)

Rebleix a: [142] [148]

Talla a:

Se li lliura:

DATACIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: (147)

DEFINICIÓ: RELLENO

-Estrato de relleu situat en tota la superfície de la marea sur, però no de tot arreu. Se compon de arcilles compactes y dures de color marró rojizo-verdosa que apareixen com a bolsadors en distintes zones. Cobren al relleu (154) y se entremesclan con (117) en algunes zones este estrato cobre a las arcillas, mentre que en altres son éstas las que lo cubren a él. Por lo tanto los relleus (147) y (117) no son más que tierras echadas sobre el estrato (154), el más potente, que cubre la roca matrial. Ambas deben corresponder al momento de las reformas de dicha marea sur.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a: (117) (154)

Se li recolza: [131]

Cobert per: (73) (117) (154)

Reblert per:

Tallat per: [141] [300] [301]

Es lliura a: [ ] [190] [15] [17] [20] [22]

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a: (117) [121] (154) (190)

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura:

DATACIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 148

DEFINICIÓ: TRINCHERA

Trinchera del muro 5 situada en el extremo occidental de la malla norte. Posee las mismas características descritas en 142 y aparece rellenada por las mismas piedras 146.

POSICIÓN FÍSICA

Igual a:

Se li recolza: 5

Cobert per: 135

Reblert per: 135 146

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb: 143

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a: 85

Se li lliura:

DATAÇIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: **149**

DEFINICIÓ: BANQUETA

Banqueta del murio [ ] de cierre occidental de la antigua logia porticaria y actualmente mure sur.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza: **290** **291** **302**

Cobert per: **(154)**

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: **172**

Es solidari amb: **190**

Recolza en: **(85)** **144**

Cobreix a:

Rebleix a: **144**

Talla a:

Se li lliura: **(154)**

DATACIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: (150)

DEFINICIÓ: RELLENO

Estiolo de relleno, de poca potencia, que aparece por debajo de la losa [35] situada en la mare sur, junto a la cara meridional del pilar [11]. Tierra de color marron oscuro, blanda, compuesta por arenas, limos, argamasa degradada, ripios y algas. resto óseo humano.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza: [35]

Cobert per:

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: (73) [131] (154) [172]

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a: [131] (154) [172] [174]

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura:

DATAÇIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: (154)

DEFINICIÓ: RELLENO

Estiolo situat en la mare sur, entre les pilastres [22] y [25] por debajo de (74) y en el área donde aparecía la impronta de altar [34]. Se trata de una capa de tierra más oscura que la que la rodea, blanda, compuesta de arenosylimos.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: (70) (74)

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: (73) [26] [27]

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a: (154)

Rebleix a: [33]

Talla a:

Se li lliura:

DATACIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 152

DEFINICIÓ: MUR

Murete de separació situat entre les sepultures 84 i 171, format per pedres de tamany mitjà-grande, ben treballades (pareixen reutilitzar-se, procedents de les ones romàniques primitives) i per una capa de relleno situada entre i per encima de elles (esquirlas de la roca natural, petits cantos rodats i argamasa degradada) tot el cubert per les arcilles 97 que formen el paviment de la nave central.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: 153

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: 172

Es solidari amb:

Recolza en: 85

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura: 98 99 153 166 170

DATACIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 153

DEFINICIÓ: RELLENO

Relleno moderno situado por debajo de las lápidas 30 y 31. Tierra de color marrón oscuro blanda y suelta, mezclada con una gran cantidad de restos: argamasa, bofetes de cerámica, conchas, algún resto óseo humano, vidrio, cemento, grumos de hormigón, restos de cables, piedras, cerámica, madera, estuco pintado, ripios y fragmentos de mármol decorado, restos de una lápida fragmentada.

POSICIÓN FÍSICA

Igual a:

Se li recolza: 30 31 32

Cobert per:

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: 91 98 152 154 172

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a: 113 152 170 171 172

Rebleix a: 113

Talla a:

Se li lliura:

DATACIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: (154)

DEFINICIÓ: RELLENO

Estrato de relleu situat per tota la marxa sud. Se caracteritza per ser una terra blanda, de color marró fosc composta per arenes, lims, petits però abundants restes de col, cipos, pedres i una enorme quantitat de restes òsses humanes. La densitat és bastant uniforme, a excepció de dos zones, en les que, sent la mateixa terra, el nombre de restes se incrementa. Una de elles se situa en el terç oriental de esta marxa sud; la otra, al marge de la pilastra [25]. Este estrato se entrega a todas las banquetas, incluidas las de las pilastras [2.3] y [2.5], y cubre la roca natural. Por lo tanto, se trata de un estrato moderno que cubre el pavimento del pórtico.

POSICIÓN FÍSICA

Igual a: (117) (147)

Se li recolza: [32] [33] [36] [141]

Cobert per: (73) (117) (133) (147) (150) (151)

Reblert per:

Tallat per: [134] [140] [141] [300] [301]

Es lliura a: [91] [121] [137] [138] [149] [172] [174] [190] [290] [291] [302]
[22] [26] [27]

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a: [25] [91] [121] [137] [138] (147) [149] [172] [174] [176] (177) [182] [183]
[184] [185] (186) [190] (191) [192] [238] (239) (247) (270) (279) (178) [144]
Rebleix a: [144] [174] [185]

Talla a:

Se li lliura: (119) [140] (150) (153) (175) (178) (109)

DATACIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: (155)

DEFINICIÓ: SUPERFICIAL

estrato superficial situat a l'exterior de la iglesia de Sant Vicenç, en la zona del abside. Se trata de una capa de humus de color marron oscuro y consistencia blanda

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per:

Reblert per:

Tallat per: [159]

Es lliura a: [61] [250] [251] [258] [299] [60]

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a: (156) [159] [251]

Rebleix a: (159)

Talla a:

Se li lliura:

DATAció

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 156

DEFINICIÓ: RELLENO

Restado de relleno situado en la zona exterior del abside, por debajo del superficial y sobre la roca natural 85.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: 155

Reblert per:

Tallat per: 159

Es lliura a: 151 158 199

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a: 85 157 158 160 161 162 163 164 165

Rebleix a: 159

Talla a:

Se li lliura:

· DATACIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 157

DEFINICIÓ: SEPULTURA

Sepultura antropomorfa excavada en la roca natural situada extramuros de la iglesia, en la zona de la cobecera y más concretamente en el ángulo formado por el ábside y la pared oriental del campanario. Contiene inhumación.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: 156

Reblert per: 158

Tallat per: 159

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a: 85

Se li lliura:

DATAÇIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: (58)

DEFINICIÓ: INHUMACIÓ I RELLENO DE SEPULTURA

Inhumació i relleño de la sepultura antropomorfa [157]

Relleño: arenes, limos y margas descompuestas de color marrón claro-beige, y consistencia dura.

Inhumació: Posició de decúbito supino, orientado con la cabeza mirando hacia el Este. Aparece muy degradado por las abundantes raíces existentes en toda esta zona. La cabeza está muy deshecha. Por debajo de sus rodillas aparece cortado por el orificio practicado en la taca para el

pararrayos. Dimensiones: Ancho hombros 36 cm. longitud columna vertebral: 52 cm.

POSICIÓN FÍSICA

Ancho caja torácica 23 cm. longitud hombro-muñeca: 22 cm.

Ancho cadera: 37 cm.

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: (156)

Reblert per:

Tallat per: [159]

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a: [157]

Talla a:

Se li lliura:

DATAció

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 159

DEFINICIÓ: ORIFICIO

Recorte en los muros anulares situado extramuros de la iglesia, en la zona de la cabecera, y más concretamente al este de la pared oriental del campanario. Se trata de un orificio circular para ubicar el peso del pararrayos colocado sobre la cubierta de dicho campanario.

POSICIÓN FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: 155

Reblert per: 155 156

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a: 85 155 156 157 158

Se li lliura:

DATAció

Relativa:

Absoluta: siglo XX

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 160

DEFINICIÓ: SEPULTURA

Sepultura antropomorfa excavada en la roca natural y situada extramuros de la iglesia, en la zona de la cabecera y más concretamente en su mitad meridional. Contiene inhumación.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: (156)

Reblert per: (161)

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a: 85

Se li lliura:

DATACIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: (161)

DEFINICIÓ: INHUMACIÓ I RELLENO DE SEPULTURA

Inhumació i relleu de la sepultura antropomorfa (160)

Relleu: arenes, limos y marges descompuestas, de color marrón claro-beige y consistencia dura.Inhumació: Posició de decúbito supino, orientado com la cabeza mirando hacia el este. Aparece muy degradado por las abundantes raíces existentes en la zona. Posee las piernas cortadas a la altura de la rodilla. El brazo derecho aparece extendido a lo largo de su costado mientras que el izquierdo descansa sobre el bajo vientre. Dimensiones: Ancho hombros: 41 cm longitud columna: 50
Ancho caja torácica: 26 cm longitud total brazo: 65
Ancho caderas: 33 cm

POSICIÓN FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: (156)

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a: (160)

Talla a:

Se li lliura:

DATACIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: **162**

DEFINICIÓ: SEPULTURA

Sepultura antropomorfa excavada en la roca natural, extramuros de la iglesia, en la zona de la cabecera y al sur de las sepulturas **160** y **164**. Contiene inhumación.

POSICIÓN FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: **156**

Reblert per: **163**

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a: **85**

Se li lliura:

DATAció

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: (163)

DEFINICIÓ: INHUMACION Y RELLENO DE SEPULTURA

Inhumación y relleno de la sepultura antropomorfa [162]

Relleno: arenos, limos y margas descompuestas de color marrón claro-beige y consistencia dura.

Inhumación: posición de decúbito supino, con la cabeza orientada hacia el este. La cara está inclinada hacia el sudeste. Tan sólo se conserva el cráneo, hombros, parte de los brazos y alguna costilla.

Dimensiones: ancho de hombros: 33 cm.

POSICIÓN FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: (156)

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a: [162]

Talla a:

Se li lliura:

DATAÇIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 164

DEFINICIÓ: SEPULTURA

Sepultura excavada en la roca natural sobre la que descansa parte de la cabecera de la iglesia, de modo que de ella tan sólo son visibles sus pies por el exterior de la construcción. No contiene inhumación.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza: 151

Cobert per: 156

Reblert per: 165

Tallat per: 251

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a: 25

Se li lliura:

DATAció

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: (165)

DEFINICIÓ: RELLENO DE SEPULTURA

Relleno de la sepultura [164]: arenas, limos y margas descompuestas de color marrón chro-beig y consistencia dura. Estéril.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza: [251]

Cobert per: (156)

Reblert per:

Tallat per: [251]

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a: [164]

Talla a:

Se li lliura:

DATACIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 166

DEFINICIÓ: INHUMACIÓ I RELLENO DE SEPULTURA

Inhumació i relleu de la sepultura 84 situada en la mateixa central, al mateix de la làpida 30

Relleu: aïrens i llimas de color marron oscur y consistència blanda. Estèril.

Inhumació: posició de decúbito supino, orientado de este a oeste, com la cabeza mirando a occidente.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: 98 99

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: 152

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a: 84

Talla a:

Se li lliura:

DATAció

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 167

DEFINICIÓ: INHUMACIÓ I RELLENO DE SEPULTURA

Inhumació i relleno de la sepultura 101 situada al motte de la lípidia 29 en el extrem oietol de la moxe central. Aparece por debajo del relleno moderno 102.

Relleno: Arenas y limos de color marrón oscuro y consistencia blanda. Existen los fragmentos de un altar de madera, de los zapatos, de tela y de unos gemelos.

Inhumación: posición de decúbito supino, orientado de este a oeste, con la cara mirando al suroeste. Las manos se encuentran en el bajo vientre, sobre el lado derecho de la cadera. Los pies, paralelos entre si, poseen todavía el calzador puesto. En su muñeca izquierda se hallaron unos gemelos.

POSICIÓN FÍSICA

Dimensiones: longitud total: 183 cm. ancho hombros: 38 cm.
longitud columna: 71 cm. ancho caja torácica: 24 cm.
ancho cadera: 33 cm.

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: 102

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a: 101

Talla a:

Se li lliura:

DATAció

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 168

DEFINICIÓ: INHUMACIÓ I RELLENO DE SEPULTURA

Inhumació i relleu de la sepultura 145 situada por debajo de la lapidra 29 en el extremo su oriental de la nave central.

Relleu: arenas de color marrón oscuro y consistencia blanda que contienen los restos degradados de un ataúd de madera y de los zapatos del inhumado.

Inhumación: posición de decúbito supino, orientado de este a oeste, con la cara mirando a occidente. Apete completamente aplastado, con restos de madera unidos a los huesos. Las piernas son paralelas entre sí. El brazo derecho descansa sobre el bajo vientre, mientras que el izquierdo se sitúa paralelo al cuerpo.

POSICIÓN FÍSICA Dimensiones: longitud total: 1,76 m. ancho hombros: 36 cm.
longitud columna: 73 cm. ancho caja torácica: 29 cm.

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: 102

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a: 145

Talla a:

Se li lliura:

DATAció

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: (169)

DEFINICIÓ: INHUMACIÓ I RELLENO DE SEPULTURA

Inhumació i relleu de la sepultura [104] situada en la mateixa central, al costat del pilar [11].

Relleu: arenes i lims de color marró fosc i consistència blanda.

Inhumació: posició de decúbit superior, orientada de este a oeste, amb la cara mirant a l'oest.

Dimensions: longitud total 162 cm.   anchura aprox. hombros: 34 cm.
 longitud columna: 63 cm.   anchura aprox. cadera: 35 cm.
 longitud total pierna: 87 cm.   anchura caixa toràcica: 26 cm.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: [103]

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a: [104]

Talla a:

Se li lliura:

DATACIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: (170)

DEFINICIÓ: INHUMACIÓ I RELLENO DE SEPULTURA

Inhumació i relleu de la sepultura [171] situada per debajo de la làpida [30] en la mateixa central.

Relleu: areus i limos de color marró oxídat i consistència blanda que contenen restes de argila degradada, col. esquirlas de la roca natural i petits cants rodats.Inhumació: posició de decúbito supíno, orientada de este a oeste, com la cara mirando al suroeste. Frente u poco oplostarta; la mandíbula aparece desencajada y situada sobre la parte superior de la caja torácica. Piernas cruzadas sobre el vientre, por debajo de las costillas.

POSICIÓ FÍSICA

Dimensions: longitud total: 174 cm.   ancho hombros: 43 cm.
 larg. columna: 68 cm.   ancho caja torácica: 28 cm.
 larg. total piernas: 90 cm.   ancho cadera: 37 cm.

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: (153)

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: [153]

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a: [171]

Talla a:

Se li lliura:

DATACIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 171

DEFINICIÓ: SEPULTURA

Sepultura moderna situada por debajo de la lápida. 30 en la mure central. Apareix limitada en su cara mate por el tabique 152; en la oeste, por la canalización 91; en la este por el basamento del pilar 11 mientras que por la sur los restos del muro 172 (al que corto) separan esta sepultura de la siguiente (113).

POSICIÓN FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: 153

Reblert per: 170

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en: 85

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a: 85 172

Se li lliura:

DATACIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 172

DEFINICIÓ: MUR

Mur de carre de la primitiva iglesia romànica cuya planta sirve de basamento a la actual.
 Tan sólo se conservan algunas hiladas, primadas por grandes sillares unidos con argamasa.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza: 3 6 7 13 53 131 214 252

Cobert per: 92 100 150 153 154 175 178 181 213 213 253

Reblert per:

Tallat per: 97 113 171 176 300 301

Es lliura a:

Es solidari amb: 59 96 173

Recolza en: 85 185 227 273 274 275 276

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura: 92 97 100 102 106 116 121 149 152 153 154 174 175 178 187 213 213 214 214

221 268 269 280 281 282 216 252 253 254 250

DATACIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 173

DEFINICIÓ: UMBRAL.

Umbral de acceso a la primitiva iglesia románica, situado por debajo del pilar 111. Se trata de una zona en la que el muro 172 se ensancha considerablemente, creando un espacio rectangular con sus esquinas meridionales claramente visibles formando un ángulo de noventa grados. Este es el único punto en todo el perímetro de esta iglesia original en el que se da un hecho similar, y, dada su posición en el muro meridional, es deducible su relación con la puerta original.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza: 131

Cobert per: 100

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb: 172

Recolza en: 235

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura:

DATACIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 174

DEFINICIÓ: SEPULTURA

Estructura de planta rectangular situada en la mare sur, junto a la casa meridional del pilar 174 que se entrega al muro 172 (y lo emplea como lado norte) y descansa sobre la roca natural 85. Sus paredes, de 25 a 30 cm de ancho están compuestas por sillares de piedra con pequeños reloques unidos con argamasa. Su cara exterior tiene la apariencia de mo ser vista, mientras que por el interior los sillares aparecen colocados cuidadosamente y cubiertos por una capa de enlucido. En su interior, y perfectamente centrada, apareció la inhumación 186.

POSICIÓN FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: 150 154

Reblert per: 154 186

Tallat per:

Es lliura a: 172

Es solidari amb:

Recolza en: 85 191 192 238

Cobreix a:

Rebleix a: 238

Talla a: 239

Se li lliura: 154

DATACIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: (175)

DEFINICIÓ: RELLENO

Relleto de relleno que cobre al muro [172] en la zona comprendida entre los pilares [13] y [11]. Aparece también en torno al basamento de este sillar y muy especialmente por sus lados sur, este y oeste. De color marrón claro-beige y consistencia semi dura. Las zonas de menor potencia y blancura en el resto, está compuesta por arenas, pequeños caulos rodados, col, argamasa, algún resto óseo humano, fragmentos de losetas hidráulicas cerámicas y 3 frag. de un aislante eléctrico de porcelana.

POSICIÓN FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: [1]

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: (73) [131] (154) [172]

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a: [131] [172] (178)

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura:

DATACIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: **176**

DEFINICIÓ: SEPULTURA

Sepultura situada por debajo de la lópida **32**. Corra al primitivo muro **172**, que le sirve de norte por sus lados norte, sur y este, mientras que por el oeste esta jurción le sirve de canalización **91**. Contiene inhumación.

POSICIÓN FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: **154**

Reblert per: **177**

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a: **85** **172**

Se li lliura:

DATAció

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: (177)

DEFINICIÓ: HUMACIÓ I RELLEU DE SEPULTURA

humació i relleu de la sepultura moderna. [176] situada sota la bigada [178].
Relleu: arenes i restes de argamasa degradada de color marró clar-beige. Terrib.

Humació: posició de decòbita supina, orientada de este a oeste, amb la cara mirant a l'oest. Apareix molt deshecho i fragmentat, amb els braços cruzats sobre el baix ventre i les mans adreçades paral·lels entre si. A diferència de les restes sepulcres modernes, no apareixen restes de mardeta del almid, ni colzard, ni niu quim tipu de ojerat.

Dimensions (aproximades, d'acord amb el seu estat):

- longitud total: 158 cm.
- long. capçal: 22 cm.
- long. columna: 68 cm.
- long. húmer-muñeca: 55 cm.
- long. ingle-lobillo: 63 cm.
- ancho capçal: 15 cm.
- ancho húmer: 35 cm.
- ancho caderas: 28 cm.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: (154)

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a: [176]

Talla a:

Se li lliura:

DATAÇIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: (178)

DEFINICIÓ: RELLENO

Estado de relleno situado por debajo de (175) en la zona comprendida entre los pilares [11] y [13]. Se entiega y cubre en parte al muro [172] de cierre meridional de la primitiva iglesia. Cubre asimismo a las sepulturas [179] y [180]. Se trata de un tierra compuesta por arenas y argamasa de color marrón y consistencia blanda, con abundantes sillares de gran tamaño y toscamente tallados. Fertil. En el oporació una moneda de Luis II datada en 1648.

POSICIO FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: (175) (154)

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: [131] (154) [172]

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a: [172] (179) (180) [300] [301]

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura:

DATACIO

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: (179)

DEFINICIÓ: INHUMACIÓ

Inhumació de la sepultura [300] situada en la mateixa auja, entre les pilars [14] y [13]. Posició de decúbito supino, orientada de sud a nord, amb la capçalera mirant al nord. Les mans se apoyan en el bajo ventre y les piernas paralelas entre si, aperturas estiradas. Tercer par de zapatos con hebilla delantera de hierro. Asimismo apar con restos de un alfiler de madera, degradado.

Dimensiones aproximadas: ancho hombros (falta una parte): 34   longitud columna (falta): 54
 ancho cadera: 34   long. total pierna: 73
 ancho caja torácica: 29   long. total brazo (falta): 50

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: (78)

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a: [300]

Talla a:

Se li lliura:

DATACIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: (180)

DEFINICIÓ: INHUMACIÓ

Inhumació de la sepultura 301 situada en la anve sur, entre les pilars 11 i 13 y al oeste de (179). Posició de decúbito supino, orientado de sur a norte. Poses la mesma posició que la inhumació anterior y, al igual que ella, presenta sepulchro con una gran hebilla de laula de hierro y restos de la existencia de un otoid de madera. Aparece muy degradado.

Dimensiones (parciales y aproximadas): longitud total pieerna: 89 altura caderas: 26
 longitud pieerna: 42
 longitud rodilla-talón: 40

POSICIÓN FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: (178)

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a: 301

Talla a:

Se li lliura:

DATAció

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: (181)

DEFINICIÓ: PREPARACION DE PAVIMENTO

Preparació del paviment de losetas ceràmiques [37] del baptisterio moderno [53]. Tien de color marrom clar y consistencia blanda, compuesta por arena, cal, argamasa y pequeños cantos rodados. Fértil.

POSICIÓN FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: [37]

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: [53] (92)

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a: [172]

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura:

· DATACIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 182

DEFINICIÓ: SEPULTURA

Sepultura excavada en la roca natural y situada en el ángulo sud-oriental de la unitat estratigràfica. Posee inhumació.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza: 190

Cobert per: 154

Reblert per: 247

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a: 85

Se li lliura:

DATAÇIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 183

DEFINICIÓ: SEPULTURA

Sepultura excavada en la terra, situada en el tercio oriental de la unitat 183, al nord de 182. Coberta per (154). Presenta en su interior restos óseos humans remanents que no se corresponden amb si.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza: 121

Cobert per: (154)

Reblert per: (270)

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a: (85)

Se li lliura:

DATAció

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 184

DEFINICIÓ: SEPULTURA

Sepultura excavada en la roca natural situada en el extrem oriental de la masia s'ur,
al nord de 183.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: 154

Reblert per: 279

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a: 85

Se li lliura:

DATAÇIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 185

DEFINICIÓ: SEPULTURA

Sepultura excavada en la roca natural, situada en el extrem orientat de la muralla sur, al costat de 181. Sola es visible, y muy degradada, su mitad superior, ya que el resto está cubierto por la banyuela 121 del muro oriental de cierre del antiguo pórtico. Actualmente, parte de su lateral izquierdo se encuentra por debajo del muro 172. No contiene

POSICIÓN FÍSICA inhumación.

Igual a:

Se li recolza: 121 172

Cobert per: (154)

Reblert per: (154)

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a: 85

Se li lliura:

DATAció

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: (186)

DEFINICIÓ: INHUMACION

Inhumacion situada en el interior del elemento [174], rellenarlo por el estrato (154), donde aparece una moneda de Luis II, datada en 1648, así como los restos muy degradados de una caja de madera perfectamente centrada con respecto a las paredes de esta estructura.

Inhumacion: posición de decúbito supino, orientado de oeste a este, con la cabeza ligeramente inclinada hacia el sureste. Posee los brazos entrelazados que descansan sobre el vientre y las piernas paralelas entre sí que aparecen cortadas por su extremo inferior.

Dimensiones: longitud total (aproximada: sólo lo conservado): 148

POSICIÓN FÍSICA

long. total brazo: 52

long. cráneo: 22

long. columna vertebral: 70

Igual a:

long. total pieerna (aprox.): 72

ancho cráneo: 13

ancho caja torácica: 34

ancho caderas: 33

Se li recolza:

Cobert per: (154)

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a: [174]

Talla a:

Se li lliura:

· DATACIO

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: (187)

DEFINICIÓ: PREPARACION DE PAVIMENTO

Preparación del pavimento [52] situado en el tercio occidental de la mare sur. De color beige blanquecino y consistencia blanda, se compone de arenas, argamasa, ripios, restos de teja de materiales constructivos. Fértil.

POSICIÓN FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: [52]

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: [57] [172] [290] [291] [302] [27]

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a: (117)

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura:

DATAÇIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 188

DEFINICIÓ: ABSIDE

Abside actual, el que hoy funciona como cabecera de la iglesia de Sant Vicenç de Torelló. De planta semicircular, sin ningún tipo de decoración por su exterior. Aproximadamente en su parte central tenemos una ventana de medio punto y, un poco por debajo, a ambos lados de ésta, aparecen dos pequeñas tromeras iguales a las del campanario. Posee baquetela ornamental. Su aspecto es sólido: sillares poco trabajados dispuestos en hiladas horizontales bien alineadas y rejuntados con argamasa. Ancho de muro: 96 cm.

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per:

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: 120

Es solidari amb:

Recolza en: 59 250

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura: 60 62 64 132 189 212

DATACIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 189

DEFINICIÓ: PAVIMENTO

Pavimento més recent del presbiterio de Sant Vicenç de Torelló, desaproveït en el moment de començar la excavació. No obstant, el seu nivell és deducible gràcies a la existència d'una empremta situada en la part inferior del abside 188.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza: 316

Cobert per:

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: 6 9 62 63 64 65 67 68 69 130 136 188 264

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a: 129 130 218

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura: 143

DATACIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 190

DEFINICIÓ: BANQUETA

Banqueta del muró meridional de la massé sur.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza: 33 34 26 37 57 134

Cobert per: 117 147 154

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb: 131 149

Recolza en: 85 144 183 247

Cobreix a:

Rebleix a: 114

Talla a:

Se li lliura: 91 117 134 135 136 137 138 147 154

DATAció

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: (191)

DEFINICIÓ: INHUMACIÓ I RELLENO DE SEPULTURA

Inhumació i relleno de la sepultura autòctona, excavada en la roca matriu [192] que se situa en el terç central de la moxa sur.

Relleu: areus i llims de color marrom oscur i consistència semi-dura. Estèril.

Inhumació: posició de decúbit superior orientada de oest a est, amb la capçalera lleugerament inclinada

hacia el SE. se encuentra tan sòb su mitad superior, hasta la cadera, y e incluso esta, parte superior muy

removida: de la zona del triax lo único que parece permanecer in situ es el antebrazo. Las piernas

aparecen a ambos lados del cuerpo, ya que por esta zona se apoya el esqueleto [174]: al construirlo

colocaron la tumba, y los restos que les estorbaban fueron colocados desordenadamente sobre la parte

del individuo que aún permanecía in situ.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza: [174]

Cobert per: (154)

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a: [192]

Talla a:

Se li lliura:

DATAÇIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 192

DEFINICIÓ: SEPULTURA

Sepultura autòpoma excavada en la roca motolada situada en el lloc central de la nau. Su mitat inferior aparece vaciada de tierra y restos humanos para ser rellorada de piedras que sustentan parte de la pared occidental de la estructura 174.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza: 174

Cobert per: 154

Reblert per: 191

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a: 85

Se li lliura:

DATACIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 193

DEFINICIÓ: RELLENO DE ORIFICIO

Relleno del orificio situado junto a la corn. oriental del pilar 116, creado para reforzar el basamento de un púlpito de madera que se adosaba a dicho pilar. Al desaparecer este púlpito el orificio fue rellenado con materiales de desecho: argamasa de color gris claro y consistencia blanda mezcladas con gran cantidad de bofetes fragmentados, piedras de pequeño

POSICIÓN FÍSICA tamaño y algún resto óseo humano.

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: 1

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: 12

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a: 194

Talla a:

Se li lliura:

DATAció

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 194

DEFINICIÓ: BASAMENTO DE PÚLPITO

Orifici de forma irregular (més o menys quadrangular) practicat en el mur original motle 66 i situat junt a la cara oïcual del pilar 12. Se trata del basamento de un púlpito barro de madera, hoy desaparecido, que se colocaba a media altura a este pilar. Aparece semi-cubierto y rodeado por una capa de mortero colocada para reforzar la base de la escalera de acceso a POSICIÓN FÍSICA dicho púlpito.

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: 1

Reblert per: 193

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a: 66 85

Se li lliura:

DATACIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 195

DEFINICIÓ: ORIFICIO DE POSTE

Orificio de poste situado en el lado nor-oriental de la masa central, al sur de 194. Aparece practicado en el pavimento 97 de arcillas y corta a todos los situados por debajo de él así como a la roca natural. Dimensiones: 25 x 21 cm.

POSICIÓN FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: 93

Reblert per: 96

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en: 85

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a: 85 97 98 99 220 246

Se li lliura:

DATAÇIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 196

DEFINICIÓ: RELLENO

Està situat uniformement en el àmbit de la saristia que apareix com un superficial en el moment de començar la excavació en esta zona. De color gris clar y consistència fibrosa, està composta por arenes, limos, caulos rodados, escasos restos óseos humanos, gran cantidad de argamasa y de materiales de deshecho de obra.

Sobre este estrato (desaparecidos en el momento de iniciar la excavación) se situaba un nivel de hormigón que servía como preparación al pavimento de la saristia. Este estrato cubre a la absidiola tan solo en un pequeño sector: en su extremo noreste, donde sus restos se elevan más que en las otras zonas.

En el apareció una moneda de dos céntimos de peseta datada en 1.868.

POSICIÓN FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per:

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: 17 18 20 60 61 67

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a: 197 214

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura:

DATACIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: (197)

DEFINICIÓ: RELLENO

Estiolo de relleu situat uniformement en el àmbit de la sèrie 701 de baix de (196).
 Cubre a la absidiala [214] excepte en un petit sector de su l'altre costat on se conserva
 una menor altura de su pared. Tierra de color marrón oscuro, de consistència blanda, compuesto por
 arenas, llims, petites pedregalles rodades, restes de argamasa degradada, fragments d'ossos humans
 junt amb escassos materials ceràmics y de ferrumbe (en menor proporció que en el estiole
 anterior).

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: (196)

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: [17] [18] [20] [60] [61] [214]

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a: (198) (201) [214] (292)

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura:

DATACIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: (198)

DEFINICIÓ: RELLENO

Àrrel de rellevo, muy potente, que aparece por debajo de (197) en el ámbito de la sacristía. Posee exactamente las mismas características que el estrato (154) de la nave sur y, al igual que este, cubre a la roca natural.

Tierra más oscura que la que la cubre ((197)), compuesta por arenas, limos, argiles y carbón en todas sus formas, que contiene una menor cantidad de argamasa degradada, así como tejas y ladrillos. Se caracteriza por la presencia de una enorme cantidad de restos óseos humanos.

POSICIÓN FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: (197)

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: [17] [18] [20] [60] [61] [121] (201) [207] [214] [217] (292) (293) (294) [203]

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a: [85] [121] [199] (200) [202] [203] [204] [205] [206] [207] (208) [209] [217]

Rebleix a: [202] [204] [205] [206]

Talla a:

Se li lliura:

DATACIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 199

DEFINICIÓ: SEPULTURA

sepultura onada excavada en la roca natural situada en el àmbit de la sacristia, extramurs de la absidial romànica.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: (198)

Reblert per: (200)

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a: (85)

Se li lliura:

DATAÇIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 200

DEFINICIÓ: (INHUMACIÓ) I RELLENO DE SEPULTURA

Inhumació i relleno de la sepultura 199 situada en el àmbit de la sacristia.
 Relleno: pedres i llims de color antròpic oscuro i consistència dura. Posee algun carbó. Estèril.
 Informació: posició de decúbito supino, orientado de oeste a este, con la cabeza mirando hacia el suroeste. Brazos descansando sobre el top ventre, con las manos unidas sobre la cadera. Dos piernas con paralelos entre si, con los pies inclinados hacia el sur. La columna vertebral también posee una ligera desviación hacia este lado.

Dimensiones:

long. craneo: 32 cm.
 long. total: 168 cm.
 long. columna: 47 cm.
 long. total brazo: 51 cm.
 long. total pierna: 84 cm.

ancho craneo: 18
 ancho caja torácica: 24
 ancho cadera: 30

POSICIÓN FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: 198

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a: 199

Talla a:

Se li lliura:

DATAció

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: (201)

DEFINICIÓ: RELLENO

Artelo de relleu situat en el dubito de la sacristia, y más concretament en el exterior occiden-
tal, en el espai donde el topiador [20] apareix rebaixat: entre les dos jambas [17] y [18]. És un
terra molt dur, gresolosa, de consistència dura, cuya finalitat es la de uniformitzar la super-
fície existent entre les dos basamentos de arco. Compuesta per arenes, llims, petites
caules rodades y argamasa, contineu ceràmica.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: (177)

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: [17] [18] [20]

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a: [20]

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura: (198)

DATAció

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: **202**

DEFINICIÓ: SEPULTURA

Sepultura excavada en la roca natural y situada en el extremo noroccidental de la sacristia. Aparece remocida, ya que la absidida **201** se asienta sobre ella y, durante su construcción, para eliminar el recorte existente en la roca, fue rellenada por **203**.

POSICIÓN FÍSICA

Igual a:

Se li recolza: **217**

Cobert per: **198**

Reblert per: **198** **203**

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a: **25**

Se li lliura:

DATAció

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 203

DEFINICIÓ: BASAMENTO

Hecho de piedras con las que fue rellenada la sepultura [201] para corregir el desnivel que la produce en la roca y asestar sobre ella la banqueta de la absidiola [214]. Estas piedras siguen la misma curvatura que la banqueta [217], pero sobresalen de ella unos centímetros.

POSICIÓN FÍSICA

Igual a:

Se li recolza: 217

Cobert per: 198

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a: 202

Talla a:

Se li lliura: 198

DATACIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: [204]

DEFINICIÓ: SEPULTURA

Escolta en la part meridional situada en el extrem nord-oriental de la necròpolis. Probable tumba de forma elíptica sobre la que descansen el mure [60] y la bancqueta [317]. No contenen ni inhumació ni relleu original.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza: [60] [317]

Cobert per: (198)

Reblert per: [60] (198) [317]

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a: [25]

Se li lliura:

DATAÇIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: **205**

DEFINICIÓ: RECORTE EN LA ROCA

Recorte practicado en la roca natural y situado en el extremo sud-oriental de la muralla, de forma semicircular y que a su vez corta al elemento **206** y a la sepultura **3**.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza: **60**

Cobert per: **198**

Reblert per: **198**

Tallat per: **208**

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a: **85** **206**

Se li lliura:

DATACIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 206

DEFINICIÓ: RECORTE EN LA ROCA NATURAL

Recorte practicado en la roca natural 85 y situado en el exterior sud-oriental de la sacristia.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: 198

Reblert per: 198

Tallat per: 205 208

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a: 85

Se li lliura:

DATAÇIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 207

DEFINICIÓ: MURO

Muro de opus spicatum situat en el extrem meridional de la carrista, orientat de este a oest; en aspecte es tosc: no existe ninguna unió entre sus piedras de mediana tamaño, sus bloques, que forman dos hiladas irregulares (la superior muy degradada). Se apoya sobre la roca natural 85, salvo en la zona donde aparece la sepultura 208: en este caso no

POSICIÓN FÍSICA violan la sepultura, sino que sobre la inhumación colocan tres piedras planas y, sobre ellas, apoyan el muro.

Igual a:

Se li recolza: 61

Cobert per: 198

Reblert per:

Tallat per: 60 121

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en: 85 208 209

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura: 198

DATAció

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: **208**

DEFINICIÓ: SEPULTURA

Sepultura excavada en la roca natural situada en el angle sud-oriental de la sarcòfita.
És difícil definir si prismàtica, antropomorfa o el·líptica, donat que se li apareixen les muntures **60** i **207** i tan sols queda al descobert una petita part de la superfície.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza: **60** **207**

Cobert per: **198**

Reblert per: **60** **209**

Tallat per: **60**

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a: **85** **205** **206**

Se li lliura:

DATAÇIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 209

DEFINICIÓ: INHUMACION Y RELLENO DE SEPULTURA

Inhumación y relleno de la sepultura 208 situada en el extremo sudoriental de la zanja.

Relleno: arcenes y limos de color marrón oscuro y consistencia fluida. Estéril.

Inhumación: posición de decúbito supino, orientado de oeste a este, con la cabeza apoyada a un muro. Permanece in situ, no ha sido extraído, ya que se le apoya el muro 207 y era imposible su excavación sin dañar a dicho muro.

POSICIÓN FÍSICA

Igual a:

Se li recolza: 60 207

Cobert per: 198

Reblert per:

Tallat per: 60

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a: 208

Talla a:

Se li lliura:

· DATACIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: (210)

DEFINICIÓ: FELLENO

Restitució de relleu situada en el extrem meridional del presbiterio, entre el estícol (129) y el tapiado (67) de la arcada que da acceso a la sacristia: Areus y limos de color marrón oscuro, y consistencia blanda que aparecen por debajo de un suelo de cairos igual a (1), pavimento desaparecido en el momento de comenzar la excavación y del que sólo quedaba un resto situado sobre (inmediatamente encima) de la jamba occidental de la absidial (214), jamba que en su parte superior sirve de basamento a (65) y sobre la que se apoya el tapiado (67). Este estícol era el situado por debajo de este suelo de cairos y servía como relleu para abaratar y uniformizar el nivel más reciente del presbiterio. Se apoya sobre el pavimento anterior (212).

POSICIÓN FÍSICA: Estícol.

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: (1)

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: (65) (67) (214) (129)

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a: (212) (214)

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura:

DATAÇIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: (211)

DEFINICIÓ: REPARACION DE PAVIMENTO

Reparación del pavimento (212) del presbiterio. Esta reparación se sitúa en el lado meridional del presbiterio, al sur del altar [130] y se compone exclusivamente de azulejos blancos y cuadrados de color amarillo injizo que recubren un socavón en cuya base se aprecia el suelo (212) degradado y cuarteado. Estévil, a excepción de una moneda.

POSICIÓN FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: (129)

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: [130]

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a: (212)

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura:

DATAció

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: (212)

DEFINICIÓ: PAUIMENTO

Paüimento de argamassas, de color gris-blauquecino y consistencia dura, muy degradado y muy poco reparado del que se conservan algunos restos en la mitad meridional del presbiterio. Es el suelo más antiguo de los de esta zona sacra que se ha conservado. Se compone de cal, arena y pequeños cantos rodados que afloran en superficie. Estéril.

POSICIÓN FÍSICA

Igual a:

Se li recolza: [67]

Cobert per: (129) (210) (211)

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: [59] [64] [66] [130] [188] [214]

Es solidari amb: [132]

Recolza en:

Cobreix a: [59] [116] [172] (213)

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura: (128) [215]

DATAció

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: (313)

DEFINICIÓ: PREPARACION DE PAVIMENTO

Preparación del pavimento (212) situado en el presbiterio. Aparece situado por el interior del abside original [59]: en esta zona alcanza una considerable potencia ya que funciona como relleno de una estructura anulada (arcos, liuos, arquivoltas, piedras de mediano tamaño y muchos nodos de considerable tamaño y color beige-blauquecino). Esporádicamente aparece algún bolsillo de

POSICIÓN FÍSICA tierras marrones ligeras y sueltas). Su cúspide, formada por una masa compuesta de piedras sin reloques y tamaño mediano, es la que sirve como preparación de pavimento. Aparece escaso material cerámico. Por el lado sur del pres-

Se li recolza: [130]

Cobert per: (212) (216) (228)

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: [59] [64] [66] [116] [172] [214] [130]

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a: [172] (221)

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura: [130] (216)

DATAció

Relativa:

Absoluta:

tileria cubie al muro [172] y al obside [59].

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 314

DEFINICIÓ: ABSIDIOLA

Absidiola que apareix arrasada en el lado meridional del presbiterio. Està formada per sillons de farratjo mediano, bien trabajados, unidos con argamasa de muy buena calidad. Su interior es una masa compacta de piedra y mortero.

POSICIÓN FÍSICA

Igual a:

Se li recolza: 60 65 67

Cobert per: 196 197 210

Reblert per:

Tallat per: 65

Es lliura a: 59 172

Es solidari amb: 6 64

Recolza en: 59 172 217

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura: 17 60 121 197 198 210 212 213 292

· DATACIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 215

DEFINICIÓ: LOSA REUTILITZADA

Losa de pedra arenisca, plana, de grans dimensions (140 x 80 cm.) que apareix en la zona del presbiterio junt a la cara occidental del altar 130. Se trata de un fragmento de una losa mayor reutilizado para reparar el pavimento 212. Su superficie, ligeramente irregular y erosionada, aparece nivelada con una capa muy fina de yeso que disimula su union con este pav-

POSICIÓN FÍSICA mento y forma un pequeño reborde en su entrega con el altar 130.

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: 129

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: 116 130 212

Es solidari amb:

Recolza en: 216

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura: 128

· DATACIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: (216)

DEFINICIÓ: PREPARACION DE LA LOSA REUTILIZADA COMO PAVIMENTO

Capa de mortero que fija la losa [215]. De color gris oscuro y consistencia muy dura, se apoya sobre el estrato (213). Por ello en su base posee grandes bloques de piedra, ripios y cantos rodados, que forman parte de este relleno (213) pero que se han soldado ligeramente con (216). Potencia: 4 cm.

POSICIÓN FÍSICA

Igual a:

Se li recolza: [215]

Cobert per:

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: [116] [130] (213)

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a: (213)

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura:

DATAÇIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 217

DEFINICIÓ: BANQUETA

Banqueta de la absidiola 214 situada en el lado meridional del presbiterio. Està construïda per sillars de petit i mitjà tamany, lleugerament rebocats, units en sec i amb petits rajols entre les juntes. Se entrega a la banqueta del anticòptic.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza: 60 214

Cobert per: 198 293

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: 59 172

Es solidari amb: 250 251

Recolza en: 85 202 203 204

Cobreix a:

Rebleix a: 204

Talla a:

Se li lliura: 60 121 198 293 294

· DATACIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: (218)

DEFINICIÓ: RELLENO

Relleno del basamento rectangular del altar [130] que aparece arrasado en el conito del presbiterio. Se compone de argamasa muy suelta, de color gris-blauquecino y consistencia blanda con gran cantidad de ripios y cantos rodados de tamaño medio. No contiene ornamentos, pero sí una moneda: un óbolo de vellón de Alfonso IV el Marqués (1416-1458).

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: [189]

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a: [130]

Talla a:

Se li lliura:

· DATACIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 219

DEFINICIÓ: ORIFICI DE POSTE

Orifici situat en el lado occidental del presbiterio que apareix cortant el paviment 222 i cubicat per el element 111.

Dimensions. 18 x 30 cm. profunditat: 17 cm.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza: 111

Cobert per:

Reblert per: 220

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en: 106

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a: 106 222

Se li lliura:

DATACIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 220

DEFINICIÓ: RELLENO

Relleno del orificio 219 situado en el lado occidental del presbiterio. Arenas y limas de color marrón oscuro y consistencia blanda. Estéril.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza: 111

Cobert per:

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a: 219

Talla a:

Se li lliura:

DATAÇIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: (221)

DEFINICIÓ: PELLENÓ

Estiulo de relleu que apareix en el presbiterio por debajo de (213), es decir, por el interior del ábside original [59] llegando a cubrir la roca natural. De color marrón oscuro y con estructura blanda, se compone de arcillas, limos, escasos restos de argamasa degradada y una pequeña cantidad de fragmentos óseos humanos.

POSICIÓN FÍSICA

Igual a:

Se li recolza: [114] [116] [254]

Cobert per: (106) (213)

Reblert per:

Tallat per: [109] [114]

Es lliura a: [59] [66] [172]

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a: (85) [223] (224) [225] (226) [227] (228) [229] (228)

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura:

DATAció

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: (232)

DEFINICIÓ: PAVIMENTO

Paviment compost per argamasses i petits cants rodats, de color gris blavós i a
sistemes durs, que apareix en la mitat occidental del presbiterio, entre les grades [103]
[16], i cobrint el estrat [106]. En la zona pròxima a [105] se encuentra bastante
gradado, mientras que a partir del elemento [111], que se le apoya, su superficie alisada
muelarla se conserva todavía.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza: [111] [112]

Cobert per: (77) (108)

Reblert per:

Tallat per: [109] [114] [219]

Es lliura a: [66] [105] [116]

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a: [105] (106)

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura:

DATAÇIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 223

DEFINICIÓ: SEPULTURA

Sepultura antropomorfa excavada en la roca natural que apareix en el àmbit del presbiteri i més concretament en la zona limitada per el òbside primitiu 59. Molt ben recollida i de considerable profunditat, no conté inhumació.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: 221

Reblert per: 224

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a: 35

Se li lliura:

DATAció

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: (224)

DEFINICIÓ: RELLENO

Relleno de la sepultura antropològica [223]. Arenes y limos de color marron oscuro y consistencia dura. No contiene inhumación, tan sólo unos pequeños fragmentos óseos. Fer

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: (221)

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a: [223]

Talla a:

Se li lliura:

DATACIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 225

DEFINICIÓ: SEPULTURA

Sepultura antropomorfa excavada en la roca natural y situada en el presbiterio, en el espacio limitado por el obside primitivo 59 y, más concretamente, al sur de 233.
Contiene inhumación.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: 231

Reblert per: 236

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a: 85

Se li lliura:

DATAció

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: (226)

DEFINICIÓ: INHUMACIÓ I RELLENO DE SEPULTURA

Inhumació y relleno de la sepultura antropomorfa (225)

Relleno: arcenes, limos y algun resto de argamassa degradada. Color marrón oscuro y consistencia blanda fértil.

Inhumació: posició de decúbito supino, orientado de oeste a este, com la cabeza mirando a orient. Aparece aplastado: la cara está deshecha y los hombros cañados y a distinto nivel. El brazo izquierdo descansa sobre el vientre; el derecho, estirado junto a su costado. Las piernas, estiradas, son por los entre sí.

Dimensiones: ancho cráneo: 18   longitud cráneo: 17
POSICIÓN FÍSICA ancho caja torácica: 37   long. columna: 68
                         ancho caderas: 35
Igual a: ancho hombros: 39

Se li recolza:

Cobert per: (221)

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a: (225)

Talla a:

Se li lliura:

DATAció

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 227

DEFINICIÓ: TRINCHERA

Trinchera del muro de cierre meridional 172 de la iglesia original. Apareix tan sols en dos zones: en els extrems oriental i occidental, és a dir, en els punts en que la roca natural presenta una major inclinació.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza: 172 254

Cobert per: 231 232

Reblert per: 228

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb: 297

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a: 85 273 274 275 276

Se li lliura:

DATAÇIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: (238)

DEFINICIÓ: RELLENO

Relleu de la trinchera [227] del muro [172] de cierre meridional de la iglesia original. Tierra de color marrón oscuro y consistencia blanda, formada por arenas, limos, pequeños gravulos de argamasa y algún resto óseo humano. Estéril.

POSICIÓN FÍSICA

Igual a:

Se li recolza: [254]

Cobert per: (231) (232)

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: [172] (274) (276)

Es solidari amb: (298)

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a: [227]

Talla a:

Se li lliura:

DATAció

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: (229)

DEFINICIÓ: PAVIMENTO

Paviment de arguosa de color gris-blauquecino y consistència jura y dura que se extiende por toda la nave central. Aparece debajo del suelo de tierra batida (97). Este pavimento se conserva tan sólo en el extremo meridional de esta nave, zona donde la inclinación de la roca natural es más pronunciada. Desde alcanza una potencia mayor es en su ángulo sud-occidental, en el ámbito comprendido entre el muro (96) y la canalización (97). En el resto de la nave ha desaparecido, a causa de la preparación (230). En el extremo septentrional, la roca se encuentra recortada y alisada: dado que en este punto se eleva, ella misma funcionó como preparación del pavimento, ya que (229) la cubre ligeramente, estéril.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza: [105]

Cobert per: (97) (106)

Reblert per:

Tallat per: [84] [87] [91] [101] [104] [109] [145] [195] [240] [242]

Es lliura a: [66] [83] [96] [172] [252] [295]

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a: (85) (230) [295]

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura:

DATAció

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: (230)

DEFINICIÓ: PREPARACIÓ DE PAVIMENTO

Preparació del paviment de argamassa (231): lecto de pedres de tamany petit (en general) i mitjà (en les parts de major inclinació de la roca natural) unides amb argamassa, argamassa que les cobreix juntant-se amb aquest a la base (230). Fètil.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: (231)

Reblert per:

Tallat per: [84] [87] [91] [101] [104] [109] [145] [195] [240] [242]

Es lliura a: [66] [83] [96] [172] [252] [295]

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a: (85) [244] (245) (246) [248] [249] (231)

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura:

DATAció

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: (231)

DEFINICIÓ: PAVIMENTO

Paviment de opus sigmimum situat per debajo de los suebs (230) y (246) en la mare central. Aparece bastante erosionado y degradado, con una potencia minima de 2-3 cm. que no consigue nivelar la pendiente natural de la roca sobre la que se apoya en la mayor parte de su extension, roca que en el extremo septentrional de la mare, junto al muro (66), aparece recortada y alisada, y funciona ella misma como pavimento. Cuando la inclinacion comienza a acentuarse aparece el suelo (231). Su limite oriental lo constituye la grada (254). Fertil.

POSICIO FÍSICA

Igual a:

Se li recolza: (252)

Cobert per: (230) (246) (253)

Reblert per:

Tallat per: (84) (91) (101) (104) (109) (145) (244) (248) (295)

Es lliura a: (96) (172) (254) (312)

Es solidari amb: (254)

Recolza en:

Cobreix a: (85) (232) (233) (277) (278) (280) (281) (282) (283) (284) (285) (286) (287)
(288) (289) (303) (304) (305) (306) (307) (308) (309) (310) (311) (312) (313) (314) (315)

Rebleix a: (313)

Talla a:

Se li lliura:

DATACIO

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 232

DEFINICIÓ: PREPARACION DE PAVIMENTO

Preparación del pavimento de opus signimum 231: arenas y limos de color marrón oscuro y consistencia blanda. Estéril.

Aparece únicamente en el extremo sud-occidental de la marea central, es decir, en la zona donde la roca natural presenta un declive más pronunciado. En el resto de la

POSICIÓN FÍSICA marea central el pavimento descansa directamente sobre la roca y su mi-

Igual a: misma potencia no consigue crear un nivel horizontal, aunque suaviza la inclinación natural hacia el sur.

Se li recolza: 233

Cobert per: 234

Reblert per:

Tallat per: 91 295

Es lliura a: 96 172

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a: 85 227 228 234 235 236 237 273 274 275 276

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura:

DATAÇIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 233

DEFINICIÓ: HOGAR

Hogar situado en el extremo sud-occidental de la muga central, sobre el estrato 233. To
solo se conserva su impronta: tierra morion-rojiza que contiene abundantes carbonos.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: 231

Reblert per:

Tallat per: 91

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en: 232

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura:

DATAÇIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 234

DEFINICIÓ: SEPULTURA

Sepultura infantil excavada en la roca natural y situada en el extremo sud-occidental de la nave central. No contiene inhumación.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: 232 246

Reblert per: 235

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a: 35

Se li lliura:

DATAÇIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: (235)

DEFINICIÓ: RELLENO DE SEPULTURA

Relleuo de la sepultura infantil [234]: areus y limos de color marron oscuro y consistencia blanda. Estèril. No contiene inhumaci6n.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: (232) (246)

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a: [234]

Talla a:

Se li lliura:

DATACIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 236

DEFINICIÓ: SEPULTURA

Sepultura infantil excavada en la roca natural y situada en el tercio occidental de la muralla central, al este de 234. No contiene inhumación.

POSICIÓN FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: 232

Reblert per: 237

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a: 85

Se li lliura:

DATAció

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: (237)

DEFINICIÓ: RELLENO DE SEPULTURA.

Relleno de la sepultura infantil [236]. Tierra similar a (235): arcillos y limos de color amarillento oscuro y consistencia blanda. Estéril. No contiene inhumación.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: (232)

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a: [236]

Talla a:

Se li lliura:

DATACIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 238

DEFINICIÓ: SEPULTURA

Sepultura excavada en la roca natural, de forma ovoide, situada en la mare meridional, entre bs pilars 11 y 25 y sobre la que se apoya el muro oriental del elemento 174.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza: 174

Cobert per: 154

Reblert per: 174 239

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a: 85

Se li lliura:

DATACIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: (239)

DEFINICIÓ: RELLENO DE SEPULTURA

Relleuo de la sepultura [238] excavada en la roca natural y situada en la malla sur, entre los pilares [11] y [25]. Tierra marrón oscuro de consistencia serrada que no contiene una inhumación completa, sino restos óseos humanos revueltos, ya que loscimientos del elemento [174] colan a este relleno. Estéril.

POSICIÓN FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: (154)

Reblert per:

Tallat per: [174]

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a: [238]

Talla a:

Se li lliura:

· DATACIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 240

DEFINICIÓ: OFICIO DE POSTE

Oficio de poste situat en el extrem nord-oriental de la nave central, al este de la grada 105. Apareix tallat al paviment 229. Dimensions: 25 x 20 cm. profunditat: 12 cm.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: 106

Reblert per: 241

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en: 246

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a: 229 230

Se li lliura:

DATAÇIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: (241)

DEFINICIÓ: RELLENO DE ORIFICIO

Relleu del orificio de poste [240]. Areus y llimos de color marron oscuro y consistencia blanda y muy suelta, con pequeñas cantas rodadas y argamasa muy degradada, así como un fragmento informe de cerámica gris medieval.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: (106)

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a: [240]

Talla a:

Se li lliura:

DATACIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 242

DEFINICIÓ: ORIFICIO DE POSTE

Orifici de poste situat en el extrem nord-oriental de la nau central, puja al lado este de la grada 105 y al norte del orificio 240. Costa al poniente 239. Posee una forma más o menos circular, de 30-34 cm. de diámetro. Profundidad: 14 cm.

POSICIÓN FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: 106

Reblert per: 243

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en: 246

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a: 239 230 246

Se li lliura:

DATAció

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: (243)

DEFINICIÓ: RELLENO

Relleuo del orijiuo de poste [242]. Arenas y limos de color marrón oscuro y consistencia blanda y muy suelta. Fértil.

POSICIÓN FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: (106)

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a: [242]

Talla a:

Se li lliura:

DATAció

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 244

DEFINICIÓ: ORIFICIO DE POSTE

Orificio de poste situado en el extremo sud-oriental de la nave central, al sur de la sepultura 109 y siguiendo la misma alineación que los orificios anteriores 240 y 242. Costa al paramento 246. Dimensiones: 19 x 16 cm.

POSICIÓN FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: 230

Reblert per: 245

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en: 25

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a: 231 246

Se li lliura:

DATAció

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: (245)

DEFINICIÓ: RELLENO DE ORIFICIO

Relleuo del orificio de poste [244]: arenas de color marrón oscuro y consistencia suelta y ligera por cambios pequeños cambios rodados. Estéril.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: (230)

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a: [244]

Talla a:

Se li lliura:

· DATACIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: (246)

DEFINICIÓ: PAVIMENTO

Pavimento de opus squaratum, de color beige-amarillentat i consistència dura que apareix en la mateixa planta per sota del sòl (229) i la seva preparació (230) i que cobreix el paviment més antic (231). Se entrega i funciona amb el escobó (252) que marca la elevació del presbiterio de esta fase. És el primer sòl de la iglesia actual, la ed.

POSICIÓ FÍSICA: cada en el s. XII.

Igual a:

Se li recolza: [240] [242]

Cobert per: (230)

Reblert per:

Tallat per: [84] [87] [92] [101] [104] [109] [145] [195] [242] [244] [248]

Es lliura a: [66] [96] [172] [252] [295]

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a: (85) [231] [234] (235) [273] (274)

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura:

DATAció

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: (247)

DEFINICIÓ: INHUMACION Y RELLENO DE SEPULTURA

Inhumación y relleno de la sepultura [182], excavada en la roca natural y situada en el extremo sud-oriental de la nave meridional.

Relleno: arenos y limos de color marrón oscuro y consistencia dura. Estéril.

Inhumación: posición de decúbito supino, orientado de oeste a este, con la cara mirando a oriente.

POSICIÓN FÍSICA

Igual a:

Se li recolza: [190]

Cobert per: (154)

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a: [182]

Talla a:

Se li lliura:

DATAció

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 248

DEFINICIÓ: ORIFICIO

Orificio de poste circular situat en el extrem sud-oriental de la massa central, al sud de 244, seguint la mateixa alineació que este y que los restantes orificios 240 y 243. Aparece practicado en el pavimento 246.

POSICIÓN FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: 230

Reblert per: 249

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a: 85 231 246

Se li lliura:

DATAció

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: (249)

DEFINICIÓ: RELLENO DE ORIFICIO

Relleno del orificio de poste [248]: arenas de color marró oscuro y consistencia suya y ligera. Estéril.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: (230)

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a: [248]

Talla a:

Se li lliura:

DATAÇIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 250

DEFINICIÓ: BANQUETA

Banqueta ornamental del abside 188 que serve de cobertura a la iglesia actual.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza: 188

Cobert per:

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: 59 299

Es solidari amb: 317

Recolza en: 251

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura: 155

DATAció

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 251

DEFINICIÓ: BANQUETA

Banqueta del abside 188 que funciona com a cabecera de la iglesia actual. Apareix
per debajo de 250

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza: 250

Cobert per: (155)

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: 59 299

Es solidari amb: 217

Recolza en: (85) 164 (165)

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a: 164 (165)

Se li lliura: (155) (156)

DATAÇIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 252

DEFINICIÓ: GRADA

Alineació de pedres que funciona com el paviment (229) y que constitueixen el escalon de acceso al presbiterio de esta fase (el segundo presbiterio). Està format per caulos rodats de laurino medio unidos entre si con argamasas. Presenta un entucido por su cara occidental.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: (106)

Reblert per:

Tallat per: 109

Es lliura a: 6 66 172

Es solidari amb: (253)

Recolza en: 172 (231)

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura: (102) (106) (229) (230) (246) (253)

DATAÇIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: (253)

DEFINICIÓ: RELLENO

Relleno de piedras (caulos rodados de tamaño medio), arenas y argamasa situada entre los es-
colones [252] y [254] que, en sus respectivas poses, marcaban el inicio del prebiterio. [254] es la
gruta más antigua: jumana con la iglesia original. Al construirse la actual fue sustituida por [252].
situada un poco más hacia el oeste y el espacio entre ambas fue rellenado por este estubo (253). En

POSICIÓN FÍSICA el apareció un óbolo de Ramón Berenguer I (1.035-1.076).

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: (106)

Reblert per:

Tallat per: [107]

Es lliura a: [6] [66] [172] [252] [254]

Es solidari amb: [252]

Recolza en:

Cobreix a: [172] (231)

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura:

· DATACIO

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: **254**

DEFINICIÓ: GRADA

Alineació de pedres que junctura amb el paviment **(231)** de la nave central y que servia de escaló de acceso al presbiterio más antiguo, el que correspondía a la iglesia románica original y del que no conservamos ningún otro testimonio. Se trata, pues, de la grada más antigua de cuantas la excavación ha proporcionado y la situada más hacia oriente, al este de **252**.

Este escalón se compone de una sola hilada de piedras: en su mitad meridional aparecen tres grandes sillares, alisados por sus caras occidentales y sus retoques en el resto de sus lados, mientras que en su mitad septentrional está formado por una alineación de cañutos rodados de un tamaño mucho menor. Presenta en todo su recorrido, y tan sólo en su cara occidental una capa de fango endurecido de cal que se

POSICIÓN FÍSICA une, formando una ligera rebaba, con el pavimento **(231)**.

Igual a:

Se li recolza: **107**

Cobert per: **106**

Reblert per:

Tallat per: **109**

Es lliura a: **66** **172**

Es solidari amb: **231**

Recolza en: **85** **221** **227** **228**

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura: **106** **231** **253**

DATAció

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 255

DEFINICIÓ: MUR

Paret oriental del campanario de la iglesia de Sant Vicenç de Torelló. Té les mateixes característiques descrites en la ficha nº 40.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per:

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: 66

Es solidari amb: 258

Recolza en: 85 267 271 299

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura: 1 75 256 257 260

DATAÇIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 256

DEFINICIÓ: RELLENO

Estiubo de relleno que apareix per debajo del paviment 1 en el àmbit del campament.
De color marró/oscuro y consistència blanda, està compost per arenes, llims, argiles y abundants restos de material constructiu. Fèrtil.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: 75 260

Reblert per:

Tallat per: 261

Es lliura a: 40 68 69 255 258 263

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a: 257

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura:

DATAció

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: (257)

DEFINICIÓ: RELLENO

Estiabl de relleuo que aparece por debajo de (256) en el ámbito del campanario. De color marrón oscuro y consistencia blanda, se compone de arenas, limos, lodos y restos de argamasa y material constructivo (estos en menor proporción que en el estrato anterior). En su parte superior presenta una bolsada con mayor cantidad de argamasa; no ha sido individualizado por formar parte de este mismo relleuo. Fértil. Contiene una moneda: un dinero ("menut") de Vic de Felipe III (II de Cataluña): 1558-1598

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza: 261

Cobert per: (256)

Reblert per:

Tallat per: 261

Es lliura a: 40 68 69 86 255 258 263 (265) (266) 269

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a: (85) (267) (268)

Rebleix a:

Talla a: (265) (266)

Se li lliura:

DATACIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 258

DEFINICIÓ: MURO

Part del mur del campanario de la iglesia de Sant Vicenç de Torelló. Tosee las mismas características descritas en la ficha nº 40.

POSICIÓN FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per:

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb: 40 255

Recolza en: 25

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura: 155 156 256 257 259

DATAÇIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 259

DEFINICIÓ: ESCALERA

Escalera de accés al campament situada sobre el paviment 1 de loselles ceràmiques. Està formada en su primer tramo, per silleres de lamina medio unidos con argamasa. Posee una capa de pulido en sus laterales vistos, mientras que su superficie aparece recubierta de losetas hidráulicas de forma rectangular (12 x 26 cm.). El resto es de

POSICIÓN FÍSICA *madera.*

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per:

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: 40 69 252

Es solidari amb:

Recolza en: 1

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura:

DATAció

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: (260)

DEFINICIÓ: REFARACIÓ

Reparació del paviment [1] situada en el extrem sur-oriental del campament. De color gris blanquecino y consistència dura, se compon de creus, argamassa y petites cantos rodats. Estèril.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per:

Reblert per:

Tallat per: [261]

Es lliura a: [1] (75) [255]

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a: (256)

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura:

DATAció

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 261

DEFINICIÓ: OFIFICIO DE POSTE

Ofificio circular (8 cm. de diàmetre) practicat en los estratos 256 y 260 en el ámbito del campalario. Se trata del único ofificio de poste hallado en esta zona: toda-
via conserva restos de madera descompuesta. Su fual se encuentra en el estrato 257,
aproximadamente en la mitad de su potencia.

POSICIÓN FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: 75

Reblert per: 262

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en: 257

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a: 256 257 260

Se li lliura:

DATAció

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 262

DEFINICIÓ: RELLENO DE ORIFICIO

Relleno del orificio de poste [261] que aparece en el ámbito del campament. Se compone exclusivamente de materia descompuesta: color marrón muy oscuro y consistencia muy blanda y suelta. Estéril.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: 75

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a: [261]

Talla a:

Se li lliura:

DATACIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: **263**

DEFINICIÓ: UMBRAL

Alimentada de pedres de tamany mitjà i gran, alisades y unides entre si com a argamassa que funciona com a umbral de accés al campanario. Estos sillares poseen una anchura mitjana de 34-36 cm. y un grosor de uns 18 cm.

Sobre este umbral se apoyaba el tapiado **126** de la arcada del campanario, así como la puerta **127** de acceso a éste y su umbral correspondiente **264**

POSICIÓN FÍSICA

Igual a:

Se li recolza: **126** **127** **264**

Cobert per:

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: **68** **69**

Es solidari amb:

Recolza en: **66** **265**

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura: **256** **257**

DATAció

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: **264**

DEFINICIÓ: UMBRAL

Umbrial de la porta **127** que servia de accés al campanario, porta practicada en el tapiado **126** de la arcada **68**-**69**. Està compuesta por la alineación de cuatro losetas rectangulares de cerámica de 14 x 28 x 2 cm. que se apoyan sobre el umbral anterior **263**.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per:

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: **1** **69** **75** **127**

Es solidari amb:

Recolza en: **263**

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura: **189**

DATACIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: (265)

DEFINICIÓ: RESTO DE PAVIMENTO

Establert situat per debajo del umbriel [263] en el àmbit del campamari: neuons y limons de color marró oscuro y consistència trauda que contieye alguna esquila de la roca natural. 7
queños grànulos de argamasa degradada, ceràmica y una moneda de Felipe III (II
Cataluña): 1598-1621

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza: [263]

Cobert per:

Reblert per:

Tallat per: (257)

Es lliura a: [68] [69]

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a: [66] (266)

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura: (229) (257)

DATACIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: (266)

DEFINICIÓ: RESTO DE PAVIMENTO

Estià situat just debajo de (265) en el àmbit del campament, y més concretament la zona situada entre les jaimes [68] - [69] de la escarada que da accés a este recinte. Areus y límits de color marró oscuro y consistència blanda que contien una gran quantitat de pedres de tamany mitjà, ripios y ceràmica. El jural de estas pedres senyala el principi

POSICIÓ FÍSICA del estiat (268).

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: (265)

Reblert per:

Tallat per: (257)

Es lliura a: [66] [68] [69]

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a: (268)

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura: (257)

DATAÇIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: (272)

DEFINICIÓ: INHUMACIÓ I RELLENO DE SEPULTURA

Inhumació i relleu de la sepultura (271) situada en el àmbit del campament.

Relleu: arenes y huesos de color marrón oscuro y consistencia blanda y suelta que contienen pequeños fragmentos de cerámica decorada y ripios. Fértil.

Inhumación: posición de decúbito supino, orientado de oeste a este, con la cabeza mirando hacia oriente. Aparece removido, sobre todo a partir de la cadera, ya que en la zona de los pies se sitúa el ~~basamento~~ (267). Por ello las piernas aparecen cortadas y colocadas junto a la cadera.

Cabeza bastante degradada: le falta el implio y la mandíbula aparece caída sobre el cuello. La columna y caja torácica están completas, y no se observa ninguna desviación. Los brazos aparecen estirados junto al cuerpo, con las manos extendidas. Dimensiones: long. cabeza - ju cadera: 79 cm.

POSICIÓN FÍSICA

long. columna vertebral: 51 cm
long. total brazo: 69 cm
ancho hombros: 41 cm
ancho caja torácica: 26 cm
ancho caderas: 33 cm

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: (268)

Reblert per:

Tallat per: (267)

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a: (271)

Talla a:

Se li lliura: (267)

DATAció

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: (267)

DEFINICIÓ: RELLENO

Relleño de piedras situado en la mitad inferior de la sepultura [271] colocado para salvar el desnivel producido por la existencia de dicha tumba y para servir de sustentación al muro oriental del campanario y a la jambá [68] del arco de acceso a dicho recinto. Estas piedras costan a la inhumación y al relleno original de la sepultura.

POSICIÓN FÍSICA

Igual a:

Se li recolza: [68] [255]

Cobert per: (257)

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: [271] (272)

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a: [271]

Talla a: (272) /

Se li lliura:

DATAció

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: (268)

DEFINICIÓ: PAUIMENTO

Estíto situat per dalt de (257) y (266) en el àmbit del campanari, concretament en
su mitat meridional, donde la inclinació de la roca, a la que cobre, se accentua. Arenas
y limos de color marron oscuro y consistencia blanda que contiene algunas granulos de
argamasa degradada y ripios. En este estado, único resto del pavimento original de tierra
baldada de este campanario, ha aparecido una pieza reconstruible de cerámica gris.

POSICIÓN FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: (257) (266)

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: [66] [68] [69] [86] [269]

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a: (35) [271] (272)

Rebleix a: [86] [269]

Talla a:

Se li lliura:

DATAÇIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 269

DEFINICIÓ: OPIFICIO DE DESAGÜE

Opificio quadrangular practicado en la base de 68, solidario con este basamento oriental de la corda de arcejo al campanario: son las mismas piedras del muro las que crean el espacio. no están calados. de roca natural b' limita por su lado inferior.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a: 86

Se li recolza:

Cobert per:

Reblert per: 268

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb: 68

Recolza en: 85

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura: 257 268

DATACIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: (270)

DEFINICIÓ: RELLENO DE SEPULTURA

Relleu de la sepultura. [183] situada en el lado sud-oriental de la unitat meridional. al
norte de [182]. Aparece removiada, con restos óseos humanos dispersos mezclados con
una tierra marrón oscuro, blanda y estéril.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza: [121]

Cobert per: (154)

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a: [183]

Talla a:

Se li lliura:

DATACIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 271

DEFINICIÓ: SEPULTURA

Sepultura antropomorfa excavada en la roca natural en el àmbit del campament. Orientada de oest a est, conté inhumació.

Esta sepultura es anterior a la construcció del campament, ya que por su mitad oriental aparece relleuada por 267, es decir, por un lecho de piedras que sirven de soporte.

POSICIÓN FÍSICA al muro este de dicho campamento.

Igual a:

Se li recolza: 68 255

Cobert per: 268

Reblert per: 267 272

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a: 85

Se li lliura: 267

DATAció

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 273

DEFINICIÓ: SEPULTURA

sepultura infantil excavada en la roca natural, de forma autòpoma, situada en el extrem sud-occidental de la nave central. Su lado sur aparece cubierto por el muro 172. Co
tiene inhumación.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza: 172

Cobert per: (232) (246)

Reblert per: (274)

Tallat per: 227

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a: (85)

Se li lliura:

DATAÇIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 274

DEFINICIÓ: INHUMACIÓ I RELLEU DE SEPULTURA
inhumación y relleno de la sepultura infantil 273

Relleu: arcues y liuros de color marron oscuro y consistencia blanda. Estèril.

Inhumación: contiene dos cráneos infantiles y restos óseos sencillos.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza: 172

Cobert per: 232 246

Reblert per:

Tallat per: 227

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a: 273

Talla a:

Se li lliura: 228

DATAÇIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 275

DEFINICIÓ: SEPULTURA

Sepultura infantil de forma ovada y excavada en la roca natural que apareix en el
lado sud-oriental de la mass central, al este de 273. sobre ella se apoya la
canalització 91 y el muret 172

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza: 91 172

Cobert per: 232

Reblert per: 276

Tallat per: 227

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a: 85

Se li lliura:

DATAció

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: (276)

DEFINICIÓ: RELLENO DE SEPULTURA

Relleno de la sepultura infantil [275]: arenas y limos de color marrón oscuro y consistencia blanda que contiene tan sólo cuatro restos óseos infantiles. Estévil.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza: [91] [172]

Cobert per: (232)

Reblert per:

Tallat per: [227]

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a: [275]

Talla a:

Se li lliura: (228)

DATACIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 277

DEFINICIÓ: SEPULTURA

Sepultura inhumil de forma antropomorfa que apareix excavada en la roca natural en la part central de la nau principal, al marge del pilar 11. Posseeix en tota la seva perimetria un recorte en la roca, sin duda encoje de una cubierta que no ha llegado hasta nosotros.

POSICIÓN FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: 231

Reblert per: 278

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a: 85

Se li lliura:

DATAció

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: (278)

DEFINICIÓ: RELLENO DE SEPULTURA

Relleno de la sepultura inutil (277): arenas y limos de color marrón oscuro y sistema suelta y ligera. No contiene inhumación. Estéril.

POSICIÓN FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: (231)

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a: (277)

Talla a:

Se li lliura:

DATAció

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: (279)

DEFINICIÓ: RELLENO DE SEPULTURA

Relleu de la sepultura excavada en la roca natural [184] situada en el tercer nivell de la nau meridional, al nord de [183]. Muretes y llimos de color marró oscur y consistència blanda. No conté inhumació. Estèril.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: (154)

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a: [184]

Talla a:

Se li lliura:

DATAció

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: **280**

DEFINICIÓ: ORIFICIO DE POSTE

Orifici de poste practicado en la roca natural y situado en la parte central, al sur de
pilar **12**. De forma circular, posee un diámetro de 13 cm. y una profundidad de
21 cm.

POSICIÓN FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: **231**

Reblert per: **281**

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a: **85**

Se li lliura:

DATAció

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: (281)

DEFINICIÓ: RELLENO DE ORIFICIO

Relleno del orificio de poste (280): arenis y restos de argamasa degradada, de color beige amarillento y consistencia blanda y granulosa. Estéril.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: (231)

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a: (280)

Talla a:

Se li lliura:

DATAÇIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 282

DEFINICIÓ: ORIFICIO DE POSTE

Orificio de poste practicado en la roca natural y situado en la zona central, al sur de 280 y entre los pilares 11 y 12. De planta circular, posee un diámetro de 15 cm. y una profundidad de 11 cm.

POSICIÓN FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: 231

Reblert per: 283

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a: 85

Se li lliura:

DATAció

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: (283)

DEFINICIÓ: RELLENO DE ORIFICIO

Relleno del orificio de poste. [282]: arenas y restos de argamasa descompuesta de color beige - ambrillento y consistencia blanda, ligera y granulosa. Estéril.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: (231)

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a: [282]

Talla a:

Se li lliura:

DATACIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 284

DEFINICIÓ: ORIFICIO DE POSTE

Orificio de poste practicado en la roca natural y situado en la parte central, al norte del pilar 11. Junto con 282 y 280 forma una alineación norte-sur que coincide con la de las pilares centrales. Posee una forma oblonga. Dimensiones: 12 x 14 cm. profundidad 10 cm.

POSICIÓN FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: 231

Reblert per: 285

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a: 85

Se li lliura:

DATAÇIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: (285)

DEFINICIÓ: RELLENO DE ORIFICIO

Relleno del orificio de poste [284]: areus y restos de argamasa descompuesta de color be
claro y consistència ligera y granulosa, estèril.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: (231)

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a: [284]

Talla a:

Se li lliura:

DATAÇIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 286

DEFINICIÓ: ORIFICIO DE POSTE

Orificio de poste practicado en la roca natural y situado en la parte central, al oeste de 284. De forma oblonga, tiene unas dimensiones de 18 x 15 cm. y 13 cm. de profundidad.

POSICIÓN FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: 331

Reblert per: 287

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a: 85

Se li lliura:

DATAció

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: (287)

DEFINICIÓ: RELLENO DE ORIFICIO

Relleno del orificio de poste [286]: arenas y restos de argamasa degradada de color beige-amarillento y consistencia suelta y ligera. Estéril.

POSICIÓN FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: (231)

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a: [286]

Talla a:

Se li lliura:

DATAció

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: **288**

DEFINICIÓ: ORIFICIO DE POSTE

Orificio de poste practicado en la roca natural y situado en el tercio central de la masa principal, al este de la canalización **94** y al oeste del orificio **282**. De forma circular, sus dimensiones son mayores que las de los restantes orificios: posee 37 cm. de diámetro y 24 de profundidad.

POSICIÓN FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: **231**

Reblert per: **289**

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a: **85**

Se li lliura:

DATAció

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 289

DEFINICIÓ: RELLENO DE ORIFICIO

Relleno del orificio de poste 288: arenis y restos de arcuosa degradada de color beige-amarillento y consistencia blanda fértil.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: 231

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a: 288

Talla a:

Se li lliura:

DATACIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 290

DEFINICIÓ: JAMBA

Jamba meridional de la cascada que apareix tapiada en el mur de ciutat occidental de la muralla meridional. Posee las mismas características descritas en la ficha nº 17.

POSICIÓN FÍSICA

Igual a: 17 18 26 291 23

Se li recolza:

Cobert per:

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb: 57

Recolza en: 149

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a: /

Se li lliura: 52 117 154 187 302

DATAció

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 291

DEFINICIÓ: JAMBA

Jamba septentrional de la arcada que apareix tapiada en el mur de cierra occidental de la nau sur. Posee las mismas características descritas en la ficha nº 17

POSICIÓ FÍSICA

Igual a: 17 18 26 57 390

Se li recolza:

Cobert per:

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: 6

Es solidari amb:

Recolza en: 149

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura: 53 117 154 187 302

DATAció

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: (192)

DEFINICIÓ: RELLENO

Estiolo de relleu situat en el lado nor-occidental de la sarcista, en el angle pinnat per la entrega de la bauqueta [121] del muro este de la nave sur a la pared externa y bauqueta de la absidiola [214]. Por su lado sur estas tierras (al igual que los estiols inferiores y hasta la roca) aparecen cortados: se extienden tan sólo 10 cm. n. partir de la cara

POSICIÓ FISICA externa del tapiado [67]. Arenas y limos de color marrón oscuro y consistencia blanda que se sitúan al mismo nivel que el límite superior de la absidiola, cubriendo la bauqueta [121] del pórtico. Contiene algunos restos de

Igual a: obra (tejas, algo de argamasa), piedras poligonales y carbón molido de tamaño medio. Estéril.

Se li recolza: obra (tejas, algo de argamasa), piedras poligonales y carbón molido de tamaño medio. Estéril.

Cobert per: (197)

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: [17] [121] [214]

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a: [121] [217] (293)

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura: (198)

DATACIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: (293)

DEFINICIÓ: RELLENO

Estiob de relleu situat per dalt de (292) en el extrem nord-occidental de la sarsis-
tia, ocupant la mateixa àrea. Arenes y llims de color marró fosc y consistència blanda
que se diferencien del estrat anterior per la total absència de caulos rodats y un incre-
ment de mòduls de argamassa, junt amb estuco y algun ripio. Fèrtil.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: (292)

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: 131 217

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a: (294)

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura: (198)

DATAció

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: (294)

DEFINICIÓ: RELLENO

Estiolo de relleu situat per debajo de (293) en el extrem nord-occidental de la sarcista, ocupant la mateixa àrea. Arenes y limos de color marron oscuro y consistencia granulosa, que contine algun ripio y escasos restos de algamusa. Fèrtil.

Este estiolo comienza a 25 cm. por debajo del inicio de la bancueta [217] de la arcidola

POSICIÓN FÍSICA y cobre a la roca natural.

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: (293)

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: [21] [217]

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a: [85]

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura: (198)

DATAció

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 295

DEFINICIÓ: POZO MUERTO

Pozo muerto de recogida de las aguas que provenían del baptisterio original 83, situado en el lado sur de éste. Se trata de un recorte en la roca natural de forma pseudo-rectangular que comunica con 83 a través de un canalillo que, partiendo del centro del baptisterio (y coincidiendo con el orificio inferior de la pila), corta a las argamuzas que forman su núcleo y desemboca en el pozo muerto.

Para evitar filtraciones laterales sus paredes están recubiertas de lajas de laminación media colocadas verticalmente y unidas entre sí con arcillas. Estas lajas, que remontan ligeramente el recorte de la roca, sustentan a cuatro grandes bloques de piedra que forman la cubierta.

POSICIÓN FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: 97 229

Reblert per: 296

Tallat per:

Es lliura a: 83 96

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a: 85 221 232

Se li lliura: 229 230 246

DATAció

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 296

DEFINICIÓ: RELLENO

Estiabo situado en el interior de pozo muerto [295] del baptisterio original: arenas y limos de color marrón rojizo y consistencia blanda, suelta y ligera. Su presencia se debe a filtraciones. En esta tierra apareció una moneda de Pedro III (1276-1285)

POSICIÓN FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per:

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: 83

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a: 295

Talla a:

Se li lliura:

DATAció

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 297

DEFINICIÓ: TRINCHERA

Trinchera del abside original 59. Aparece coltaudo a la roca miteral. su anchura varia según las zonas, pero siempre es reducida: a lo sumo diez centímetros. Baja en talud. Por su lado sur es solidaria con la trinchera del muro 172, mientras que por el norte finaliza a la altura de la arista del abside, ya que el muro 66 no posee trinchera.

POSICIÓN FÍSICA

Igual a:

Se li recolza: 59

Cobert per: (221)

Reblert per: (298)

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb: 227

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a: (85)

Se li lliura:

DATAció

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: (298)

DEFINICIÓ: RELLENO

Relleu de la trinchera [297]: arcillas de color marrón rojizo y consistència semi-dura. Estèril.

Por su lado norte aparece un lecho de piedras para sustentu al abside en esta zona.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: (221)

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: [59]

Es solidari amb: (228)

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a: [297]

Talla a:

Se li lliura:

DATAÇIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: **299**

DEFINICIÓ: BANQUETA

Hilada de pedres unides com argamasa sobre la que descansa la pared oriental del campanario. Parece tratarse de un muro anterior reutilizado, ya que su orientación es ligeramente distinta a la del muro que sostiene.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza: **255**

Cobert per:

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en: **85**

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura: **155** **156** **250** **251**

DATACIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: **300**

DEFINICIÓ: SEPULTURA

Sepultura situada en la nave sur, entre los pilares **41** y **43**, orientada de norte a sur. Se trata simplemente de una fosa excavada en época moderna, que corta al muro original **172** y al estrato **154** hasta llegar a la roca natural. En ella se colocó un ataúd de madera que contenía la inhumación **179**.

POSICIÓN FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: **178**

Reblert per: **179**

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en: **25**

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a: **117** **147** **154** **172**

Se li lliura:

DATAÇIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: **301**

DEFINICIÓ: SEPULTURA

Sepultura situada en la mateixa, entre los pilars **11** y **13**, y al oeste de **300**.

Se troba simplement de una fossa rectangular, orientada de mate a. sur y excavada en época moderna que corta al muro **172** y al estrato **154** hasta alcanzar la roca mltu-
tal. En ella se colocó un ataúd de madera que contenía la inhumación **180**.

POSICIÓN FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: **178**

Reblert per: **180**

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en: **85**

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a: **117** **147** **154** **172**

Se li lliura:

DATAÇIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: **302**

DEFINICIÓ: TAPIADO

Tapiado de la arcada **290** - **291** situada en el muro de cierre occidental de la nave sur. Posee las mismas características descritas en la ficha nº **290**.

POSICIÓN FÍSICA

Igual a: **20** **24** **27**

Se li recolza:

Cobert per:

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a: **290** **291**

Es solidari amb:

Recolza en: **149**

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura: **52** **117** **154** **187**

DATAció

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: **303**

DEFINICIÓ: SEPULTURA

Sepultura infantil excavada en la roca natural situada en el terció central de la anave principal, / al mor-oeste de la tumba **374**. De forma ovide, no contine inhumaciou.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: **331**

Reblert per: **304**

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a: **85**

Se li lliura:

DATACIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: (304)

DEFINICIÓ: RELLENO DE SEPULTURA

Relleno de la sepultura infantil [303]: arcenes y limos de color marrón oscuro y consistencia blanda. Estéril.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: (231)

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a: [303]

Talla a:

Se li lliura:

DATACIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: **305**

DEFINICIÓ: SEPULTURA

Sepultura infantil excavada en la roca natural situada en el tercio central de la nave principal, al sur-oeste de **303**. De forma trapezoidal, apareix molt erosionada de forma que el seu costat occidental se situa al nivell de la roca. No conté inhumació.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: **231**

Reblert per: **306**

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a: **35**

Se li lliura:

DATAció

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: (306)

DEFINICIÓ: RELLENO DE SEPULTURA

Relleu de la sepultura infantil [305]: areus y limos de color marró oscuro y consistència blanda. Estèril. No contéu inhumació.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: (231)

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a: [305]

Talla a:

Se li lliura:

DATACIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 307

DEFINICIÓ: ORIFICI DE POSTE

Orifici de poste situat en el terç central de la massa principal, junt al lloc oriental de la cronològica 91 i al nord-oest del grifó major 288. De forma circular, té un diàmetre de 17 cm. i la seva profunditat és de 3 cm.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: 231

Reblert per: 208

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a: 85

Se li lliura:

DATAÇIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: (308)

DEFINICIÓ: RELLENO DE ORIFICIO DE POSTE

Relleno del orificio de poste [307]: arenas y argamisas degradadas de color beige-blancuzco y consistencia suelta y granulosa. Estéril.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: (231)

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a: [307]

Talla a:

Se li lliura:

DATAció

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: 309

DEFINICIÓ: ORIFICI DE POSTE

Orifici de poste situat en el terç oriental de la mare central, al oest de la porta. 105.
De planta circular poseu un diàmetre de 9 cm. y una profunditat de 12 cm.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: 231

Reblert per: 310

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a: 85

Se li lliura:

DATAció

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: (310)

DEFINICIÓ: RELLENO DE ORIFICIO DE POSTE

Relleno del orificio de poste [309]: areus y restos de argamasa degradada de color beige amarillento y consistencia blanda y granulosa. Estéril.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: (231)

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a: [309]

Talla a:

Se li lliura:

· DATACIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: **311**

DEFINICIÓ: SEPULTURA

sepultura infantil excavada en la roca natural situada en el terreny oriental de la muntanya central, al oest de la grada **105** i al sud del edifici **309**. Les dimensions són rectangulars (38 x 18 cm.) i el seu estat de conservació és bo. La planta coberta conté la inhumació d'un nen de 1 any.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: **331**

Reblert per: **312**

Tallat per: **313**

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a: **85**

Se li lliura:

DATAció

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: (312)

DEFINICIÓ: INHUMACION Y RELLENO DE SEPULTURA

Inhumación y relleno de la sepultura infantil [311]

Relleno: arenas / y limos de color marrón oscuro y consistencia blanda. Estéril.

Inhumación: posición de decúbito supino, orientado de oeste a este, con la cara mirando a oriente. Se trata de un recién nacido, muy degradado (sus huesos son finísimos) y cortado por

POSICIÓN FÍSICA el orificio de poste [313]

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: (231)

Reblert per:

Tallat per: [313]

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a: [311]

Talla a:

Se li lliura: (231)

DATAció

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: **313**

DEFINICIÓ: ORIFICIO DE POSTE

Orificio de poste situat en el tercio oriental de la nau cel·lular, al oest de la grad
105. Corba a la sepultura infantil **311**; De plaqueta circular, posse un diàmetre de
cm. y una profunditat de 12 cm.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: **(231)**

Reblert per: **(231)**

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a: **(85)** **311** **(312)**

Se li lliura:

DATAÇIÓ

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: **314**

DEFINICIÓ: ORIFICIO DE POSTE

Orificio excavado en la roca natural, de forma ovalada, situado en el lado nor-occidental de la nave central, al oeste de la grada **105**. Dimensiones: 19 x 7 cm. profundidad: 4 cm.

POSICIÓN FÍSICA

Igual a:

Se le recolza:

Cobert per: **231**

Reblert per: **315**

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a: **35**

Se li lliura:

DATAció

Relativa:

Absoluta:

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: (315)

DEFINICIÓ: RELLENO DE ORIFICIO.

Relleu del orifici (314): areus y limos de color marró escuro y consistència blanda.
Estèril. /

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per: (331)

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en:

Cobreix a:

Rebleix a: (314)

Talla a: /

Se li lliura:

DATACIÓ

Relativa:

Absoluta: /

UNITAT ESTRATIGRÀFICA: **316** No surt

DEFINICIÓ: ALTAR

Altar més recent de la iglesia de Sant Vicenç de Torelló, el de la última fase, el que funcionava en nostros días.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a:

Se li recolza:

Cobert per:

Reblert per:

Tallat per:

Es lliura a:

Es solidari amb:

Recolza en: **189**

Cobreix a:

Rebleix a:

Talla a:

Se li lliura:

DATAció

Relativa:

Absoluta:

JACIMENT:

Planta:

CAMPANYA:

Secció:

UNITAT ESTRATIGRAFICA: 317

DEFINICIÓ: RUPTURA DE PAUIMENT

Ruptura del pauiment 1, en el terç occidental de la nau mencionada, a l'est de l'encà 58.

POSICIÓ FÍSICA

Igual a

Li recolza

Cobert per

Reblert per

Tallat per

A tocar de 22 58 53

Es solidari amb

Recolza en

Cobreix a 75

Rebleix a

Talla a 7 52

Li toca

DATAÇIÓ

Relativa

Absoluta

4.4. INVENTARI DELS MATERIALS

INVENTARI DELS MATERIALS CERÀMICS.

CLAU DEL INVENTARI DE MATERIALS.

1. Ceràmica medieval.
2. Ceràmica bicolor.: Verd i manganès.
Blau i groc.
3. Ceràmica de Reflexe: Reflexe metàl.lic.
Reflexe blau i metàl.lic.
4. Ceràmica blava.
5. Ceràmica polícroma.
- 6.1. Ceràmica oxidada amb vidriat groc.
  - 6.1.1. Ceràmica oxidada amb vidriat groc extern.
  - 6.1.2. Ceràmica oxidada amb vidriat groc intern.
  - 6.1.3. Ceràmica reduïda amb vidriat groc.
  - 6.1.4. Ceràmica reduïda amb vidriat groc extern.
  - 6.1.5. Ceràmica reduïda amb vidriat groc intern.
- 6.2. Ceràmica oxidada amb vidriat marró.
  - 6.2.1. Ceràmica oxidada amb vidriat marró extern.
  - 6.2.2. Ceràmica oxidada amb vidriat marró intern.
  - 6.2.3. Ceràmica reduïda amb vidriat marró.
  - 6.2.4. Ceràmica reduïda amb vidriat marró extern.
  - 6.2.5. Ceràmica reduïda amb vidriat marró intern.
- 6.3. Ceràmica oxidada amb vidriat verd.
  - 6.3.1. Ceràmica oxidada amb vidriat verd extern.
  - 6.3.2. Ceràmica oxidada amb vidriat verd intern.
  - 6.3.3. Ceràmica reduïda amb vidriat verd.
  - 6.3.4. Ceràmica reduïda amb vidriat verd extern.
  - 6.3.5. Ceràmica reduïda amb vidriat verd intern.
- 6.4. Ceràmica oxidada amb vidriat verd-groguenc.
  - 6.4.1. Ceràmica oxidada amb vidriat verd-groguenc extern.
  - 6.4.2. Ceràmica oxidada amb vidriat verd-groguenc intern.
  - 6.4.3. Ceràmica reduïda amb vidriat verd-groguenc.
  - 6.4.4. Ceràmica reduïda amb vidriat verd-groguenc extern.
  - 6.4.5. Ceràmica reduïda amb vidriat verd-groguenc intern.
- 6.5. Ceràmica oxidada amb vidriat verd-oliva.
  - 6.5.1. Ceràmica oxidada amb vidriat verd-oliva extern.
  - 6.5.2. Ceràmica oxidada amb vidriat verd-oliva intern.
  - 6.5.3. Ceràmica reduïda amb vidriat verd-oliva.
  - 6.5.4. Ceràmica reduïda amb vidriat verd-oliva extern.
  - 6.5.5. Ceràmica reduïda amb vidriat verd-oliva intern.
- 6.6. Ceràmica oxidada amb vidriat melat.

- 6.6.3. Ceràmica reduïda amb vidriat melat.
- 6.6.4. Ceràmica reduïda amb vidriat melat extern.
- 6.6.5. Ceràmica reduïda amb vidriat melat intern.
7. Ceràmica amb vidriat decorat.
8. Ceràmica Comuna Oxidada i Redruïda.
9. Pisa, porcellana...
10. Vidre. /
11. Metalls.
12. Vària.

Materials Constructius.

13. Ceràmics: Teules, totxos, cairons.
14. Estucs.
15. Petris, esculpits.
17. Metalls: claus, claus de ganxo, blagadisses, escarpes...
18. Vària.

Restes òssies.

19. Fauna vertebrada.
20. Fauna malacològica.
21. Restes òssies humanes.

Numismàtica.

22. Monedes.

ESTRAT 65.

6.5..... 2... 1 fons pla.

6.6..... 1

ESTRAT 70

6.2..... 2... 2 vores.

ESTRAT 72.

1..... 1

6.2..... 6... 1 pom de tapadora.

7..... Vidriat marró i decoració en groc... 4

10..... 12.

ESTRAT 73.

- 4..... Taller indeterminat... 1 fons pla d'escudella.
- 6.1..... 4... 1 nansa de cinta.
- 6.2.2..... 1
- 6.3..... 2... 1 vora amb perfil en "s".
- 6.3.5..... 5.
- 6.4.2..... 8... 2 vores amb perfil en "s".
- 7..... Vidriat groc i decoració en marró... 1.
- 8..... Oxidada... 1.
- 10..... 3.

ESTRAT 75.

- 6.3.2..... 1.
- 8..... Reduïda... 1.
- 10..... 2.
- 13..... Teula... 1.
- 17..... Ferro... 4... 1 blagadissa i 1 filferro.

ESTRAT 81.

- 6.2.2..... 1.
- 6.3..... 4... 1 vora de gibrell.
- 7..... Vidriat melat amb decoració de línies grogues... 1
- 10..... 2.
- 13..... Teula... 5.
Totxo... 2.
- 17..... Ferro... 1 clau.

ESTRAT 87.

6.3..... 1.

13..... Teula... 1.

ESTRAT 89.

13..... Teula... 2.

ESTRAT 92.

- 1..... 13... 2 vores rectes.
- 2..... 1 fons d'escudella amb vernís blanc i estel de sis puntes de color manganès.
- 3..... 4... 1 fons d'escudella i 1 vora de plat.
- 4..... Taller indeterminat... 5.
- 6.2.2..... 4.
- 6.3..... 3... 1 arrancada de nansa.
- 6.4..... 1.
- 6.5..... 1.
- 6.5.5..... 1.
- 6.6..... 5... 1 vora i 4 fons de cassola.
- 7..... Vidriat marró intern i decoració groga... 1 vora.
- 8..... Oxidada... 10... 1 vora exvassada i 1 fons pla.
- 10..... 14... 1 fons, 1 vora recte i 1 coll.
- 13..... Rajola blanca... 1.
Teula... 3... 1 retallada com a discoide.
Lloseta amb superfície vidriada blanca... 5.
- 14..... Estuc pintat de color gris i ocre... 19.
- 15..... Marbre... 1 frag. amb perforació semicircular i 1 frag. pertanyent a una pica beneïda.

ESTRAT 93.

- 3..... 1... 1 fons.
- 4..... Taller indeterminat... 1.
- 6.2..... 1.
- 6.6..... 1.
- 9..... Pisa... 2 vores de plat.
- 10..... 2.
- 17..... Ferro... 7 claus.
Bronze... 2... 1 botó i 1 comte de rosari.

ESTRAT 94.

- 1..... 2.
- 10..... 9... 3 vores de visera.
- 13..... Teula... 2.
- 17..... Bronze... 1 plaqueta.

ESTRAT 97.

- 1..... 20... 1 nansa de cinta.
- 4..... Taller indeterminat... 1.
- 8..... Oxidada... 1 pom de tapadora.
- 10..... 1.
- 13..... Teula... 7.
- 14..... Estuc blanc... 2.
- 17..... Ferro... 1.

ESTRAT 100.

- 1..... 5... 1 vora exvassada.
- 6.2.2..... 12... 1 vora engruixida i 2 vores planes.
- 6.3.2..... 1... 1 vora exvassada.
- 8..... Oxidada... 4.
- 10..... 6... 1 fons umbilicat, 1 vora d'ungüentari i 1 vora engruixida.
- 13..... Teula... 1.

ESTRAT 102.

- 1..... 6... 1 vora.
3..... 1.
6.1.2..... 2.
6.2.2..... 18... 2 fons plans i 5 vores ametllades de cassola.
6.3.2..... 1.
6.4..... 2... 1 vora amb arrancada de nansa.
6.5.2..... 1.
7..... Vidriat marró extern i engalba blanca interna.. 5.
8..... 2.
9..... Pisa Pickman (Cartuja de Sevilla)... 17... 4 fons
i 9 vores.
Porcel.lana... 6... 1 vora i 2 fons.
10..... 216... 7 frag. d'un pitxer de forma poligonal amb
angles ressaltats.
50 frag. pertanyents a un gerro antropomorf.
2 frag. de coll i vora vertical, 1 frag. de
carena amb arrancada de nansa, 2 frag. de nansa,
1 tub rodó amb cinc listels circulars, 1 ampo-
lla sencera, 1 frag. de pàtera rectangular
decorada amb motius florals, 1 fons umbilicat,
1 peu poligonal de gerro, 1 peu circular de
gerro.
15..... Marbre blanc... 1.
17..... Bronze... 1 botó i 1 medalla.
Ferro... 3... 2 cargols de secció circular sencers.
Alumini... 1 plat de petites dimensions.

ESTRAT 107.

- 1..... 6.
- 4..... Taller indeterminat... 1.
- 6.3.2..... 1.
- 6.4.1..... 3... 1 nansa de secció el.líptica amb tres acanaladu-
res.
- 6.4.2..... 1.
- 6.6..... 4.
- 7..... Vidriat melat i decoració en groc... 1.
- 8..... Oxidada... 1.
- 10..... 1.
- 13..... Teula... 1.
- 17..... Ferro... 1 clau.

ESTRAT 108.

- 1..... 2.
- 10..... 4.
- 13..... Teula... 4.
- 17..... Ferro... 1 plaqueta.

ESTRAT 110.

- 1..... 3.
- 6.3.2..... 1.
- 13..... Teula... 7.
Totxo... 14.
- 14..... Estuc... 18.
- 17..... Ferro... 1 escòria.
- 18..... Un rosari sencer amb medalla.

ESTRAT 113.

- 4..... Taller indeterminat... 1.
- 6.3.2..... 2... 1 vora vertical.
- 8..... Oxidada... 2.
- 10..... 2... 1 vora vertical.

ESTRAT 115.

6.4.2..... 3.

10..... 3... 1 coll.

ESTRAT 117.

6.4..... 1.
6.4.2..... 1.
6.5..... 1.
6.6..... 1.

ESTRAT 125.

- 6.3.2..... 2.
- 8..... Oxidada... 1.
- 13..... Teula... 10.

ESTRAT 129.

6.4.2..... 1.

10..... 1.

ESTRAT 133.

6.2.1..... 1.
6.4.2..... 1.
13..... Teula... 1.

ESTRAT 134.

- 4..... Taller indeterminat... 1.
- 6.3..... 1... 1 vora de plat.
- 10..... 1.
- 12..... 1 bala.

ESTRAT 137.

- 6.3..... 3.
- 6.6..... 3.
- 8..... Oxidada... 1.

ESTRAT 138.

6.3..... 1.

6.3.2..... 1.

ESTRAT 143.

- 3..... 3... 1 nansa d'escudella i 1 vora.
- 6.3..... 2.
- 6.3.3..... 1.
- 6.4..... 3.
- 6.5.3..... 2.
- 6.6..... 2.
- 8..... Oxidada... 1.
- 13..... Teula... 2.
- 17..... Ferro... 2 claus.

ESTRAT 147.

- 6.3..... 4... 1 vora horitzontal.
- 6.4.2..... 3.
- 10..... 1... 1 frag. de coll amb listell.
- 13..... Teula... 1.
- 17..... Ferro... 2.

ESTRAT 149.

6.3..... 1.

6.6.2..... 2.

13..... Teula... 2.

17..... Ferro... 1 clau.

ESTRAT 151.

- 1..... 1 vora exvassada.
- 6.3..... 1.
- 6.4..... 3... 1 vora enguixada i exvassada.
- 7..... Decoració de irisacions argentades... 1.
- 8..... Oxidada... 4.

ESTRAT 152.

- 4..... Taller indeterminat... 1.
- 6.1..... 1.
- 6.2..... 2... 1 hora de plat.

ESTRAT 153.

- 1..... 1... 1 nansa amb decoració de puntets incissos.
- 3..... 1.
- 6.4..... 2... 1 vora exvassada.
- 6.6.2..... 2... 1 vora de plat amb encaix de tapadora i 1 vora polilobulada.
- 7..... Vidriat marró i decoració en groc... 1... 1 fons pla.
- 8..... Oxidada... 1 fons pla=
- 9..... Pisa... 1.
- 10..... 72... 1 fons, 2 peus de pitxer, 1 ampolla sencera, 1 pom i 1 bastonet amb punta engruixida.
- 12..... Pasta vítrea blava... 1 rosari.
- 14..... Estuc gris... 1.
- 17..... Ferro... 14... 2 blagadisses i 12 claus.
Bronze... 1 plaqueta circular i 1 rosari.
- 18..... Fusta... 4... 1 creu amb aplics de broze i tres frag. de taüt.

ESTRAT 154.

- 1..... 15... 1 vora F.1 Cabrera i 1 nansa amb depressió central.
- 3..... 5... 1 fons i 1 nansa d'escudella.
- 4..... Taller de la ditada... 1
Taller orles diverses... 1.
Taller indeterminat... 4.
- 6.1..... 2... 1 arrancada de nansa i 1 vora de bol.
- 6.2.2..... 24... 1 fons pla, 3 vores de perfil en "s", 1 vora gibrell amb acanaladura central, 1 vora exva-ssada amb arrancada per vertedor.
1 frag. de tapadora.
- 6.3.2..... 10... 1 vora de bol.
- 6.4..... 5... 1 fons pla i 1 vora de gibrell.
- 6.5.2..... 19... 1 arrancada de nansa bilobulada i 1 vora plana amb depressió central.
- 6.6..... 1.
- 6.6.2..... 1.
- 7..... Vidriat marró amb decoració en groc... 3... 1 vora perfil en "s".
- 8..... Oxidada... 17... 3 fons plans de torreta i 1 frag. de nansa bilobulada.
- 10..... 14... 1 frag. d'ungüentari i 2 vores engruixides.
- 12..... Pasta vítrea... 1 rosari.
Escòria ceràmica... 1.
- 13..... Teula plana... 2
Teula semicircular... 46.
- 17..... Ferro... 72... 67 claus, 1 civella de cinturó, 2 blagadisses i 2 aplics.
Bronze... 3... 2 botons i 1 creu.

ESTRAT 155.

- 1..... 2.
- 6.4.2..... 2.
- 6.5.4..... 1.
- 9..... 5.
- 10..... 7.
- 12..... Nàcar... 2 botons.
- 13..... Totxo... 1.
- 17..... Ferro... 2 claus.

ESTRAT 156.

1..... 1.

6.6..... 1.

17..... Ferro... 2 claus.

ESTRAT 160.

- 1..... 1.
- 4..... Taller indeterminat... 1 vora.
- 12..... Nàcar... 1 botó.
- 17..... Ferro... 1 clau.

ESTRAT 161.

- 1..... 1.
- 3..... 2.
- 4..... 1.
- 6.3..... 1.
- 6.4.2..... 1.
- 6.6..... 1... 1 vora vertical.
- 10..... 1.
- 17..... Ferro... 2 claus.

ESTRAT 167.

- 1..... 2.
- 3..... 1.
- 4..... 1... 1 vora.
- 6.2.1..... 1.
- 6.2.2..... 1.
- 6.3.3..... 3.
- 8..... Oxidada... 3.
- 10..... 2.

ESTRAT 169.

- 4..... Taller indeterminat... 1.
- 6.3..... 1... 1 vora engruixida.
- 6.6..... 1.
- 8..... Oxidada... 1.
- 10..... 1.
- 17..... Ferro... 11 claus.
Bronze... 4 botons.

ESTRAT 170.

10..... 1.

17..... Ferro... 41 frag. de clau.

ESTRAT 175.

- 1..... 4.
- 2..... 1.
- 3..... 1.
- 6.1..... 1.
- 6.2..... 2... 1 vora engruixida.
- 6.2.2..... 1.
- 6.4..... 1... 1 frag. de vertedor.
- 6.5..... 1.
- 8..... Oxidada... 2.
- 9..... Porcel.lana... 2... 1 frag. d'aillant el.lèctric
i 1 frag. amb decoració en blau,
blanc i marró.
- 10..... 10.
- 13..... Teula... 12.
- 17..... Ferro... 42... 40 claus, 1 blagadissa i 1 aplic.
Bronze... 1 frag. d'escòria.

ESTRAT 178.

- 6.3.2..... 1.
- 6.3.5..... 3.
- 9..... Pocol.lana... 3.
- 10..... 20.
- 12..... Pasta vítrea... 2 contes de rosari.
- 17..... Ferro... 2 claus.

ESTRAT 181.

6.6..... 1.

ESTRAT 184.

- 6.3..... 1... 1 arrancada de nansa.
- 6.4..... 1.
- 8..... Oxidada... 3.
- 12..... Teula plana... 5.
Teula semicircular... 39.

ESTRAT 187.

4..... 1.

10..... 1.

17..... Ferro... 6... 1 clau.

ESTRAT 193.

13..... Teula... 1.

14..... Estuc... 1.

ESTRAT 196.

- 4..... Taller indeterminat... 1.
- 6.3..... 2.
- 6.5..... 2.
- 6.6..... 2.
- 7..... Vidriat melat i decoració en groc... 1.

ESTRAT 197.

- 6.4..... 6... 2 vores de plat.
- 6.5.3..... 1... 1 vora engruixida.
- 8..... Oxidada... 1.
- 10..... 1.
- 13..... Teula... 5.
- 14..... Estuc... 1.
- 17..... Ferro... 1.

ESTRAT 198.

- 1..... 21... 2 vores F.1 Cabrera, una amb arrancada de nansa.
- 3..... 5... 4 fons d'escudella, un retallat a modus de disco.
- 4..... Taller indeterminat... 8... 1 vora de plat i disco.
- 6.3..... 11... 3 vores exvassades, 1 pivot, 1 asa trilobulada i 1 nansa de cinta.
- 6.6.2..... 2... 1 retallat a modus de disco.
- 7..... Vidriat melat amb decoració groga a la barbotina...2.
- 8..... 18.
- 10..... 8.
- 13..... Teula... 13.
- 17..... Ferro...67... 64 claus i 3 blagadisses.

ESTRAT 201.

1..... 2.

6.2..... 1... 1 nansa el.líptica amb dues acanaladures.

ESTRAT 213.

1..... 1.

10..... 6... 2 vores engruixides i 1 nansa de cinta.

17..... Ferro... 1.

ESTRAT 221.

1..... 5.
6.5..... 1.
10..... 2.

ESTRAT 221.

1..... 5.
6.5..... 1.
10..... 2.

ESTRAT 222.

1..... 4.

6.4.2..... 2.

10..... 4... 1 vora recte.

ESTRAT 224.

1..... 2.

8..... 1.

ESTRAT 226.

1..... 1.

17..... Ferro... 1.

ESTRAT 230.

1..... 5.

ESTRAT 241.

1..... 1.

ESTRAT 243.

10..... 3.

ESTRAT 250.

1..... 8... 1 vora F2 de Cabrera.
8..... 3.
10..... 1.

ESTRAT 252.

17..... Ferro... 1 clau.

ESTRAT 256.

- 1..... 14.
- 6.2..... 23... 2 vores engruixides.
- 6.3..... 1.
- 6.4..... 2.
- 17..... Ferro... 3 claus.
Bronze... 1 conta de rosari.

ESTRAT 257.

- 1..... 148... 1 vora F1 de Cabrera amb decoració d'una línia
incisa sobre la carena.
2 vores F1 de Cabrera, 1 fons, 1 vora engrui-
da.
- 3..... 5... 1 fons i 1 nansa d'escudella.
- 4..... Taller indeterminat... 1.
- 6.4..... 6... 1 frag. de paret amb decoració incisa.
- 6.6..... 6.
- 8..... 4.
- 9..... Pisa... 1... 1 vora recta.
- 10..... 7.
- 17..... Ferro... 8... 1 blagadissa.
Bronze... 2... 1 botó i 1 aplic.

ESTRAT 264.

- 4..... Taller indeterminat... 1 hora.
- 6.4.2..... 9.
- 7..... Decoració d'engalba blanca interna... 1.
- 8..... 3.
- 10..... 13.

ESTRAT 265.

- 1..... 1.
- 4..... Taller indeterminat... 1.
- 6.4..... 1... 1 vora de tapadora.
- 6.5.2..... 2.
- 7..... Vidriat verd i blanc... 1.
- 17..... Bronze... 3.

ESTRAT 266.

- 1..... 33
- 10..... 1.
- 17..... Bronze... 1.

ESTRAT 268.

1..... 46... 7 d'una olla carenada F2 de Cabrera, amb decoració de quatre incisions longitudinals i paral.leles sobre la carena.
1 vora F2 de Cabrera.

ESTRAT 272.

1..... 2.

8..... 1.

ESTRAT 289.

1..... 1.

10..... 1.

ESTRAT 293.

10..... 2.

ESTRAT 294.

1..... 1.

ESTRAT 296.

1..... 1.

12..... Escôria cerâmica... 1.

5. ESTUDI DE LES PECES NUMISMÀTIQUES

ESTUDIO NUMISMÁTICO DE :
SANT VICENÇ DE TORELLÓ

Josep M^a. Nuix i Espinosa
Maria Clua i Mercadal

RELACION ESTRATIGRAFICA :

- Estrato 4 : 1 Seiseno de Barcelona de Luis II (XIV de Francia) 1643-1652
- Estrato 7 : 1 "Menut" de Barcelona de Felipe III 1616
- Estrato 9 : 1 Ardite de Barcelona del Archiduque Carlos 1709-1711
1 Dinero de Fernando VI 1746-1759
1 Frustre
- Estrato 10 : 1 Doble dinero de Barcelona del Archiduque Carlos III 1708
- Estrato 17 : 1 Obolo de Barcelona de Alfonso I "El Casto" 1162-1196
- Estrato 72 : 1 Diez céntimos de peseta del Gobierno Provisional 1870
- Estrato 92 : 1 Dinero de Maria de Sicilia y Martín "El Joven" 1395-1402
- Estrato 103 : 1 Ardite de Barcelona del Archiduque Carlos 1710
- Estrato 108 : 1 Dinero de "doblenc" de Jaime I "El Conquistador" 1213-1276
1 Ardite de Barcelona del Archiduque Carlos 1708
- Estrato 111:: 1 Dinero de Barcelona de Pedro III "El Cereminoso" 1336-1387
- Estrato 154 : 2 Dâneros de Vic de Felipe II 1556-1598
1 Dinero de Gerona de Felipe III 1598-1621
1 Dinero de Barcelona de Luis II (XIV de Francia) 1648

- 1 Céntimo de peseta del Gobierno Provisional 1870
- 1 Medalla religiosa S. XVIII-XIX
- Estrato 155 : 1 Ardite de Barcelona de Felipe IV 1653
- Estrato 178 : 1 Dinero de Barcelona de Luis II(XIV de Francia)1648
- Estrato 196 : 1 Dos céntimos del Gobierno Provisional 1868-1870
- Estrato 198 : 1 Dinero de Vic de Carlos I 1519-1558
- 1 Ardite de Felipe III 1614
- Estrato 211 : 1 Dinero de Barcelona de Juana y Carlos 1516-1555
- Estrato 222 : 1 Ardite de Barcelona de Felipe IV 1621-1665
- Estrato 252 : 1 Obolo de Ramón Berenguer I "El Viejo" 1035-1076
- Estrato 257 : 1 Dinero de Vic de Felipe II 1556-1598
- Estrato 265 : 1 Ardite de Barcelona de Felipe III 1610-1621
- Estrato 296 : 2 Dineros de Barcelona de Pedro III "El Ceremonioso" 1336-1387
- Zona del Presbiterio, debajo del pav. del S.XVII (1), en la argamasa entre dos p^{er}as : 1 Obolo de Carlos VI de Francia 1380-1422
- Altar Presbiterio: 1 Obolo de Valencia de Alfonso IV "El Magnánimo" 1416-1458

- Sobre la capa de relleno de piedras y argamasa que hay cerca del altar, en el presbiterio, al ser barrida la zona :

1 dinero de Vic de Felipe II

1556-1598

- Superficial puerta : 1 cinco céntimos del Gobierno provisional 1868-1870

RELACION CRONOLÓGICA :

. 1035-1076	Ramón Berenguer I "El Viejo"	1 moneda
. 1162-1196	Alfonso I "El Casto"	1 "
. 1213-1276	Jaime I "El Conquistador"	1 "
. 1336-1387	Pedro III "El Ceremonioso"	3 "
. 1380-1422	Carlos VI de Francia	1 "
. 1395-1403	María de Sicilia y Martín "El Joven"	1 "
. 1416-1458	Alfonso IV "El Magnánimo"	1 "
. 1516-1556	Juana y Carlos	1 "
. 1516-1556	Carlos I	1 "
. 1556-1598	Felipe II	4 "
. 1598-1621	Felipe III	4 "
. 1621-1665	Felipe IV	2 "
. 1643-1652	Luis II (XIV de Francia)	3 "
. 1709-1711	Archiduque Carlos III	4 "
. 1746-1759	Fernando VI	1 "
. 1868-1870	Gobierno Provisional	4 "

BIBLIOGRAFIA :

- AULESTIA, A.; MOLINÉ, E. 1908.
Historia de Cataluña, II, Barcelona.
- BOTET SISÓ; J. 1908.
Las monedas catalanas, II, Barcelona.
- CIANI, L. 1926.
Les monnaies royales Francais de Hugues Capet à Louis XVI avec indication de leur valeur actuelle, Paris.
- CRUSAFONT SABATER, M. 1982.
Numismática de la Corona Catalano-Aragonesa Medieval (785-1516), Madrid.
- FONTECHA SÁNCHEZ, R. de. 1968.
La moneda de vellón y cobre de la monarquía española (años 1516-1931), Madrid.
- VIDAL QUADRAS, M. 1892.
Catálogo de la colección de monedas y medallas, II, Barcelona .

OLISE : A- 3.12 53.725

r- 3.12 53.724

YACIMIENTO : Sant Vicenç de Torelló .

UNIDAD ESTRATIGRAFICA : 4 .

CRONOLOGIA : 1643-1652, Luis II (XIV de Francia) .

VALOR : Seiseno .

CECA : Barcelona .

ANVERSO : (D.G.R.ET.CO.B.LUD.XIIII) . Cabeza a la derecha conada de lau
rel .

REVERSO : (BARCINO) CIVI (1649) . Escudo de Barcelona cruzado por dos es-
padas, entre las que se encuentra un aguila y una flor de lis .

EXERGA :

METAL : Cobre .

PESO : 2.19 grs.

DIRECCION DE TROQUELES :

DIAMETRO : 1.7 cm.

GRAFILA :

BIBLIOGRAFIA : AULESTIA, A.; MOLINE, E. 1908, II. lám. VIII, nº 194 .

OLISE : a- 3.19 53.729
r- 3.19 53.728

YACIMIENTO : Sant Vicenç de Torelló .

UNIDAD ESTRATIGRAFICA : 7, cata exterior .

CRONOLOGIA : 1616, Felipe III (1610-1621) .

VALOR : Dinerillo, o "menut" .

CECA : Barcelona .

ANVERSO : (PHILIPP D.G. HISPANORUM) . Cabeza a la izquierda .

REVERSO : BAR-CINO-CIVI-1616 .

EXERCA :

METAL : Cobre .

PESO : 0'61 grs.

DIRECCION DE TROQUELES : ↑

DIAMETRO : 1'3 cm!

GRAFIA : De puntos .

BIBLIOGRAFIA : VIDAL QUADRAS, M. 1892, II. lám. 46, nº 8203 .

OLISE : a- 3.28 53.690

r- 3.28 53.698

YACIMIENTO : Sant Vicenç de Torelló .

UNIDAD ESTRATIGRÁFICA : 9, cata exterior .

CRONOLOGÍA : 1709-1711, Archiduque Carlos III .

VALOR : Doble dinero o ardite .

CECA : Barcelona .

ANVERSO : B. C. . En el centro se aprecia un resello con el escudo de Barcelona .

REVERSO : 2. DI (ANNO 17..) . Un círculo en el medio .

EXERGA :

METAL : Cobre .

PESO : 1'33 grs.

DIRECCION DE TROQUELES : ↑

DIAMETRO : 1'7cm.

GRAFIA : Gravado lineal .

BIBLIOGRAFIA : GIL FARRÉS, O. 1959. lám. 35, nº 287 .

OLISE : a- 3.32 53.689
r- 3.32 53.590

YACIMIENTO : Sant Vicenç de Torelló .

UNIDAD ESTRATIGRAFICA : 9, cata exterior .

CRONOLOGIA : 1746-1759, Fernando VI .

VALOR : Dinero .

CECA :

ANVERSO : FERDINS. VI. D(= G.HISP. REX) . Escudo en el centro con una I. detrás .

REVERSO : (VTRVMQUE VIRTU)TE PROTEGO (174.) . León sobre una esfera terrestre .

EXERGA :

METAL : Cobre .

PESO : 0'58 grs.

DIRECCION DE TROQUELES : ↗

DIAMETRO : 1'6. cm.

GRAFILA : Grabado lineal .

BIBLIOGRAFÍA : FONTECHA SÁNCHEZ, R. 1968. lám. 159, nº 661-662 .

OLISE : a- 3.31 53.690

r- 3.31 53.689

YACIMIENTO : Sant Vicenç de Torelló .

UNIDAD ESTRATIGRÁFICA : 9, cata exterior .

CRONOLOGÍA : Debido al mal estado en que se encuentra la moneda la clasificamos con el término "Frustré" .

VALOR :

CECA :

ANVERSO :

REVERSO :

EXERCA :

METAL : Cobre .

PESO : 4'08 grs.

DIRECCIÓN DE TROQUELES :

DIAMETRO : 2'4 cm.

GRAFILA : De puntos .

BIBLIOGRAFÍA :

OLISE : a- 3.34

r- 3.34

YACIMIENTO : Sant Vicenç de Torelló .

UNIDAD ESTRATIGRAFICA : 10 .

CRONOLOGIA : 1708, Archiduque Carlos III (1708-1711) .

VALOR : Doble dinero .

CECA : Barcelona .

ANVERSO : 8. círculo en el centro C.

REVERSO : (2. DI.AN)NO. 1708 . Círculo central .

EXERGA :

METAL : Cobre .

PESO : 1.36 grs.

DIRECCION DE TROQUELES : ↗

DIAMETRO : 1.7 cm.

GRAFILA : Gravado lineal .

BIBLIOGRAFIA : GIL FARRÉS, O. 1959. lám 35, nº 287 .

OLISE : a- 3.11 53.725
r- 3.11 53.724

YACIMIENTO : Sant Vicenç de Torelló .

UNIDAD ESTRATIGRAFICA : 17 .

CRONOLOGIA : 1162-1196, Alfonso I "El Casto" .

VALOR : Obolo .

CECA : Barcelona .

ANVERSO : BARCINO . Cruz entre dos aros .

REVERSO : CIVI RE:X . Cruz cortando la leyenda .

EXERCA :

METAL : Cobre .

PESO : 0'30 grs.

DIRECCION DE TROQUELES :

DIAMETRO : 1'35 cm.

GRAFIA : Una linea .

BIBLIOGRAFIA : GIL FARRÉS, O. 1959. lám. 14, nº 92 .

OLISE : a- 3.23 53.745
r- 3.23 53.746

YACIMIENTO : Sant Vicenç de Torelló .

UNIDAD ESTRATIGRAFICA : 72 .

CRONOLOGIA : 1870, Gobierno Provisional .(1868-1870) .

VALOR : Diez céntimos de Peseta .

CECA :

ANVERSO : (DIEZ GRAMOS) . Patrona sentada sobre rocas cerca del mar, en la mano una rama de laurel, debajo la fecha: 1870 .

REVERSO : (CIEN PESETAS EN KILO) . León apoyado en un escudo de Castilla, León, Aragón, Navarra y Granada .

EXERGA :

METAL : Cobre .

PESO : 9'15 grs.

DIRECCION DE TROQUELES : ↓

DIAMETRO : 3cm.

GRAFILA :

BIBLIOGRAFIA : VIDAL QUADRAS, M. 1892, III. lám. 82, nº 11.218 .

OLISE :/a- 3.2 53.700
r- 3.2 53.726

YACIMIENTO : Sant Vicenç de Torelló .

UNIDAD ESTRATIGRAFICA : 92 .

CRONOLOGIA : 1395-1402, María de Sicilia y Martín "El Joven" .

VALOR : Dinero .

CECA :

ANVERSO : MA-RIA-DEI-GRA. Cruz cortando la leyenda, en el 1er. espacio G., en el 4to. P., en el 2do. y 3ro. coronas horizontales .

REVERSO : MA.MTIN.US.D.GRA. Escudo partido en diagonal con las armas Catalano-Aragonesas .

EXERGA :

METAL : Vellón .

PESO : 0.71 grs.

DIRECCION DE TROQUELES : ↓

DIAMETRO : 1.4 cm.

GRAFILA : De puntos .

BIBLIOGRAFIA : CRUSAFONT SABATER, M. 1982. lám. 277, nº 346-B .

OLISE : a- 3.24 53.745
r- 3.24 53.746

YACIMIENTO : Sant Vicenç de Torelló .

UNIDAD ESTRATIGRAFICA : 103 .

CRONOLOGIA : 1710, Archiduque Carlos III (1709-1711) .

VALOR : Doble dinero o ardite .

CECA : Barcelona .

ANVERSO : B. círculo central con el escudo de Barcelona (C.) .

REVERSO : 2. DI. AN(ÑO) 1710 . Un círculo en el centro .

EXERCA :

METAL : Cobre .

PESO : 0'97 grs.

DIRECCION DE TROQUELES : ↑

DIAMETRO : 1'7 cm.

GRAFILA : Grabado lineal .

BIBLIOGRAFIA : GIL FARRÉS, O. 1959. lám. 35, nº 287 .

AULESTIA, A.; MOLINÉ, 1908, II. lám. IX, nº 202 .

OLISE : a- 3.14 53.729

r- 3.14 53.728

YACIMIENTO : Sant Vicenç de Torelló .

UNIDAD ESTRATIGRAFICA : 108 .

CRONOLOGIA : 1213-1276, Jaime I "El Conquistador" .

VALOR : Dinero de "doblenc" .

CIECA : Barcelona .

ANVERSO : BARCINO : . Escudo de armas de Cataluña .

REVERSO : IACOB' REX . Cruz rodeada .

EXERGA :

METAL : Vellón .

PESO : 0'84 grs.

DIRECCION DE TROQUELES : ↗

DIAMETRO : 1'8 cm.

GRAFILA : De punts .

BIBLIOGRAFIA : CRUSAFONT SABATER, M. 1982. lám. 205, nº 151 .
texto 204, nº 151 .

OLISE : a- 3.18 53.729
r- 3.18 53.728

YACIMIENTO : Sant Vicenç de Torelló .

UNIDAD ESTRATIGRAFICA : 108 .

CRONOLOGIA : 1708, Archiduque Carlos (1709-1711) .

VALOR : Doble dinero o ardite .

CECA : Barcelona .

ANVERSO : B. escudo de Barcelona C.

REVERSO : 2.DI.ANNO.1708 . Un círculo en el centro. Pieza reencuñada sobre un ardite de Felipe III .

EXERGA :

METAL : Cobre .

PESO : 1'07 grs.

DIRECCION DE TROQUELES : →

DIAMETRO : 1'7 cm.

GRAFILA :

BIBLIOGRAFIA : GIL FARRÉS; O. 1959. lám. 35, nº 287 .

AULESTIA, A.; MOLINÉ, E. 1908, II. lám. IX, nº 202 .

GLISE : a- 3.17 53.729

r- 3.17 53.728

YACIMIENTO : Sant Vicenç de Torelló .

UNIDAD ESTRATIGRAFICA : 111 .

CRONOLOGIA : 1336-1387, Pedro III "El Ceremonioso" .

VALOR : Dinero .

CECA : Barcelona .

ANVERSO : PETRVS REX . Busto a la izquierda rodeado .

REVERSO : - B'Λ-QI-NΘ-NA . Cruz de cruzado, en el 1er. y 3er. espados
un círculo, en el 2do. y 4to. tres puntos .

EXERGA :

METAL : Vellón .

PESO : 0'56 grs.

DIRECCION DE TROQUELES : ↙

DIAMETRO : 1'3. grs.

GRAFILA : De puntos .

BIBLIOGRAFIA : CRUSAFONT SABATER, MZ 1982. lám. 229, nº 232 .

texto 227, nº 232 .

OLISE : a- 3.1 53.700
r- 3.1 53.726

YACIMIENTO : Sant Vicenç de Torelló .

UNIDAD ESTRATIGRAFICA : 154 .

CRONOLOGIA : 1556-1598, Felipe II .

VALOR : Dinero .

CECA : Vic .

ANVERSO : PHILI(P)VS (REX) . Cabeza coronada a la izquierda .

REVERSO : (+) V ; CI(VITAS VI)C(EN) . Escudo de Vic rodeado .

EXERGA :

METAL : Cobre .

PESO : 0'82 grs.

DIRECCION DE TROQUELES : ↓

DIAMETRO : 1'4 grs.

GRAFILA : De puntos .

BIBLIOGRAFIA : AULESTIA, A.; MOLINÉ, E. 1908, II. lám. XVIII, nº 412 .

OLISE : a- 3.21 53.727

r- 3.21 53.746

YACIMIENTO : Sant Vicenç de Torelló .

UNIDAD ESTRATIGRAFICA : 154 .

CRONOLOGIA : 1556-1598, Felipe II .

VALOR : Dinero .

CECA : Vic .

ANVERSO : (PHI)LIPVS) R(EX) = Busto coronado a la izquierda; resellado con un león .

REVERSO : (CI)VI(TAS) VIC(EN) . Escudo de Vic .

EXERCA :

METAL : Cobre .

PESO : 0'55 grs.

DIRECCION DE TROQUELES :

DIAMETRO : 1'4 cm.

GRAFILA : De punts .

BIBLIOGRAFIA : AULESTIA, A.; MOLINÉ, E. 1908, II. lám. XVIII, nº 412 .

OLISE : a- 3.3 53.700
r- 3.3 53.726

YACIMIENTO : Sant Vicenç de Torelló .

UNIDAD ESTRATIGRAFICA : 154 .

CRONOLOGIA : 1598-1621, Felipe III .

VALOR : Dinero o "menut" .

CECA : Gerona .

ANVERSO : (PHILIP)VS.D.G.(R.E.) . busto coronado a la derecha .

REVERSO : (CIVITAS GERONENSIS) . Escudo de Gerona .

EXERGA :

METAL : Cobre .

PESO : 0'69 grs.

DIRECCION DE TROQUELES : ↓

DIAMETRO : 1'5 cm.

GRAFILA : De puntos .

BIBLIOGRAFIA : AULESTIA, A.; MOLINÉ, E. 1908, II. lám. XIII, nº 311-312

OLISE : a- 3.6 53.700

r- 3.6 53.726

YACIMIENTO : Sant Vicenç de Torelló .

UNIDAD ESTRATIGRAFICA : 154, en la tierra que se entrega por la parte interior .

CRONOLOGIA : 1648, Luis II (XIV en Francia 1643-1652) .

VALOR : Dinero .

CECA : Barcelona .

ANVERSO : L. busto a la derecha D. G.

REVERSO : BAR-CIN-CIVI-1648 . Cruz cortando al leyenda, en el 1er. y 3er. espacio tres puntos, en el 2do. y 4to. un círculo .

EXERCA :

METAL : Cobre .

PESO : 0.24 grs.

DIRECCION DE TROQUELES : ↓

DIAMETRO : 1.35 cm.

GRAFILA : Grabado lineal .

BIBLIOGRAFIA : AULESTIA, A. ; MOLINÉ, E. 1908, II. lám. VIII, nº 195 .

GLISE : a- 3.5 53.700

r- 3.5 53.726

YACIMIENTO : Sant Vicenç de Torelló .

UNIDAD ESTRATIGRAFICA : 154 :

CRONOLOGIA : 1870, Gobierno Provisional (1868-1870) .

VALOR : Un céntimo de peseta .

CECA :

ANVERSO : UN GRABO 1870 . Matrona sentada sobre rocas a la orilla del del mar, con una rama de laurel en la mano .

REVERSO : MIL PIEZAS EN KILO-UN CENTIMO- . León apoyado sobre un escudo de Castilla, León, Aragón, Navarra y Granada .

EXERCA :

METAL : Cobre .

PESO : 1'09 grs.

DIRECCION DE TROQUELES : ↓

DIAMETRO : 1'5 cm.

GRAFILA : De puntos .

BIBLIOGRAFIA : VIDAL QUADRAS, M. 1892. lám. 82, nº 11.22b .

OLISE : a- 3.20 53.717
r- 3.20 53.727

YACIMIENTO : Sant Vicenç de Torelló .

UNIDAD ESTRATIGRAFICA : 154 .

CRONOLOGIA : S. XVIII-XIX .

VALOR : Medallas religiosas .

CECA :

ANVERSO : CASTELLAE. E. LEGIONI S. FERDINANVS . III.RE. ROMA . Figura sentada en un trono, con espada y signo de poder en la mano .

REVERSO : S . ROS SLVD S.FRA.S.FEL.S.CAIP. Cinco figuras de Santos ..

EXERGA :

METAL :

PESO : 4'96 grs.

DIRECCION DE TROQUELES :

DIAMETRO : 2'9 x 2'4 cm.

GRAFILA : Una línea .

BIBLIOGRAFIA :

OLISE : a- 3.25 53.746
r- 3.25 53.745

YACIMIENTO : Sant Vicenç de Torelló .

UNIDAD ESTRATIGRAFICA : 155 .

CRONOLOGIA : 1653, Felipe IV (1621- 1665)) .

VALOR : Ardite .

CECA : Barcelona .

ANVERSO : A. busto a la izquierda R.

REVERSO : BAR(INO CIVI) 1653 . Escudo de la Diputación .

EXERGA :

METAL : Cobre .

PESO : m'4 grs.

DIRECCION DE TROQUELES : ↓

DIAMETRO : 1'7 cm.

GRAFILA :

BIBLIOGRAFIA : VIDAL QUADRAS, M. 1892, II. lám. 372, nº 8708 .
AULESTIA, A.; MOLINÉ, E. 1908, II. lám. VII, nº 171 .

OLISE : a- 3:4 53.700
r- 3.4 53.726

YACIMIENTO : Sant Vicenç de Torelló .

UNIDAD ESTRATIGRAFICA : 178 .

CRONOLOGIA : 1648, Luis II (XIV de Francia) .

VALOR : Dinero .

CECA : Barcelona .

ANVERSO : L. busto a la derecha D.G..

REVERSO : BAR-CIN-CIVI-1648 . Cruz cortando la leyenda, en el 1er. y 3er. espacios tres puntos, en el 2do. y 4to. un círculo .

EXERCA :

METAL : Cobre .

PESO : 0.88 grs.

DIRECCION DE TROQUELES : ↓

DIAMETRO : 1.4 cm.

GRAFILA : Grabado lineal .

BIBLIOGRAFIA : AUKESTIA, A.; MOLINÉ, E. 1908, II. lám. VIII, nº 195 .

OLISE : a- 3.26 53.746
r- 3.26 53.745

YACIMIENTO : Sant. Vicenç de Torelló .

UNIDAD ESTRATIGRAFICA : 196 .

CRONOLOGIA : 1868-1870, Gobierno Provisional .

VALOR : Dos céntimos .

CECA :

ANVERSO : DOS GRAMOS (....) . Matrona dentada sobre rocas, a la orilla del mar, con un ramo de laurel en las manos .

REVERSO : (DOSCI)ENTAS (PIEZAS EN) KILOG. DOS CENTIMOS . León apoyado sobre un escudo con las armas de Castilla, León, Aragón, Navarra y Granada .

EXERGA :

MENTAL : Cobre .

PESO : 1'37 grs,

DIRECCION DE TROQUELES : ↓

DIAMETRO : 2'1 cm.

GRAFILA : De puntos .

BIBLIOGRAFIA : MATEU LLOPIS, F. 1946. lám. 289 .

OLISE : a- 3.7 53.725
r- 3.7 53.724

YACIMIENTO : Sant Vicenç de Torelló .

UNIDAD ESTRATIGRAFICA : 198 .

CRONOLOGIA : 1519-1558, Carlos I .

VALOR : Dinero o "menut" .

CECA : Vic .

ANVERSO : KAROL(V) REX . Busto coronado a la izquierda, resellado con una V.

REVERSO : CI(VITAS VICE)N(CISU) . Escudo rodeado de Vic, por puntos .

EXERGA :

METAL : Cobre .

PESO : 0'55 grs.

DIRECCION DE TROQUELES : ↑

DIAMETRO : 1'6 cm.

GRAFILA : De puntos .

BIBLIOGRAFIA : AULESTIA, A. ; MOLINÉ, E. 1908, II. lám. XVIII, nº 411 .

OLISE : a-3.10 53.725

r-3.10 53.724

YACIMIENTO : Sant Vicenç de Torelló .

UNIDAD ESTRATIGRAFICA : 198 .

CRONOLOGIA : 1614, Felipe III (1598-1621) .

VALOR : Ardite .

CECA : Barcelona .

ANVERSO : A. busto a la izquierda R.

REVERSO : (+) BARCINO CIVITAS 1614 . Escudo de armas de Barcelona .

EXERGA :

METAL : Cobre .

PESO : 1.59 grs.

DIRECCION DE TROQUELES : ↗

DIAMETRO : 1.7 cm.

GRAFILA : Grabado lineal .

BIBLIOGRAFIA : GIL FARRÉS, O. 1959.

lám. 272, nº 34 .

texto 271, nº 276 .

OLISE : a- 3.29 53.690

r- 3.29 53.689

YACIMIENTO : Sant Vicenç de Torelló .

UNIDAD ESTRATIGRAFICA : 211 .

CRONOLOGIA : 1516-1555, Juana y Carlos .

VALOR : Dinero .

CECA : Barcelona ,

ANVERSO : (I)DANA.KARO(LU) . Cabeza coronada a la izquierda ,

REVERSO : (BA)-QI-NO-NA . Cruz de cruzado con una B. central, en el 1er. y 3er. espacios un círculo, en el 2do. y 4to. tres puntos .

EXERGA :

METAL : Cobre .

PESO : 0.97 grs.

DIRECCION DE TROQUELES : ↑

DIAMETRO : 1.4 cm.

GRAFILA : De puntos .

BIBLIOGRAFIA : VIDAL QUADRAS, M. 1892, II. lám. 179, nº 6870 .

OLISE : a- 3.15 53.729
r- 3.15 53.729

YACIMIENTO : Sant Vicenç de Torelló .

UNIDAD ESTRATIGRAFICA : 222 .

CRONOLOGIA : 1621-1665, Felipe IV .

VALOR : Ardite .

CECA : Barcelona .

ANVERSO : A. busto a la izquierda R.

REVERSO : BARCI(NO CI)VI 1653 . Escudo de la Diputación .

EXERGA :

METAL : Cobre .

PESO : 1.35 grs .

DIRECCION DE TROQUELES : ↓

DIAMETRO : 1.7 cm.

GRAFILA : De puntos .

BIBLIOGRAFIA : VIDAL QUADRAS, M. 1892, II. lám. 472, nº 8700 .

GLISE : a- 3.16 53.726

r- 3.16 53.715

YACIMIENTO : Sant Vicenç de Torelló .

UNIDAD ESTRATIGRAFICA : 252 .

CRONOLOGIA : 1635-1676, Ramón Berenguer I "El Viejo" .

VALOR : Obolo .

CECA :

ANVERSO : Duesto a la derecha .

REVERSO : Cruz de círculos rodeada .

EXERGA :

METAL : Plata .

PESO : 0.633 grs.

DIRECCION DE TROQUELES :

DIAMETRO : 1.63cm.

GRAFILA : De punto .

BIBLIOGRAFIA :

OLISE : e- 3. 13 53.720
r- 3.13 53.720

YACIMIENTO : Sant Vicenç de Torelló .

UNIDAD ESTRATIGRAFICA : 257 .

CRONOLOGIA : 1536-1593, Felipe II .

VALOR : Dinero o "moneda" .

CECA : Vic .

ANVERSO : (PHILIPUS REX) . Cabeza a la izquierda con resello de un león .

REVERSO : V: CIVITAS (VICEN) . Escudo de Vic .

EXERGA :

METAL : Cobre .

PESO : 0'62 grs.

DIRECCION DE TROQUELES : ↙

DIAMETRO : 1'3 cm.

GRAFIA :

BIBLIOGRAFIA : AULESTIA, A.; MCLINÉ, E. 1908, II. lám. XVIII, nº 41? .

OLISE : a- 3.27 53.690
r- 3.27 53.690

YACIMIENTO : Sant Vicenç de Toralló .

UNIDAD ESTRATIGRAFICA : 365 .

CRONOLOGIA : 1610-1621, Felipe III .

VALOR : Ardite .

CECA : Barcelona .

ANVERSO : A. busto a la izquierda R.

REVERSO : (SARC)IN(O) CI(VITAS ....) . Escudo de armas de Barcelona .

EXERGA :

METAL : Coure .

PESO :

DIRECCION DE TROQUELES : ↓

DIAMETRO : 167 mm.

GRAFILA : Grabado lineal .

BIBLIOGRAFIA : GIL FARRÉS, O. 1959. lám. 272, nº 34 .
texto 271, nº 276 .

OLISE : a- 3.9 53.725
r- 3.9 53.724

YACIMIENTO : Sant Vicenç de Torelló .

UNIDAD ESTRATIGRAFICA : 296 .

CRONOLOGIA : 1336-1337, Pedro III "El Ceremonioso" .

VALOR : Dinero .

CECA : Barcelona .

ANVERSO : +: PETRUS REX . Rusto a la izquierda .

REVERSO : -: DA-RC-HI.N^o0 . Cruz de cruzado cortando la leyenda, en el 1er. y 3er. espacios tres puntos, en el 2do. y 4to. un círculo .

EXERCA :

METAL : Cobre .

PESO : 0.37 grs.

DIRECCION DE TROQUELES :

DIAMETRO : 1.25 cm.

GRAFILA : De puntos .

BIBLIOGRAFIA : CRUSAFONT SAGATER, D. 1982. lám. 229, nº 241.
texto 228 .

OLISE : a- 1.30 53.690
r- 3.30 53.689

ORIGEN : Sant Vicenç de Torelló .

UNIDAD ESTRATIGRAFICA : 296 .

CRONOLOGIA : 1336-1337, Pedro III "El Ceremonioso" .

VALOR : Dinero .

CECA : Barcelona .

ANVIERSO : (PE)TRUS REX . Susto a la izquierda .

REVERSO : R^A-II-NO-NA) . Cruz de cruzado con círculos en el 1er. y 3er. espacios, en el 2do. y 4to. tres puntos .

EXERGA :

MENTAL : Vellón .

PESO : 0.41 grs.

DIRECCION DE TROCUMBES :

DIAMETRO : 1.2 cm.

GRAFIA : 5 puntos .

BIBLIOGRAFIA : CRUSAFONT SABATER, R .982. lám. 229, nº 232 .

OLISE : a- 3.53 53.690
r- 3.33 53.689

YACIMIENTO : Sant Vicenç de Torelló .

UNIDAD ESTRATIGRAFICA : Encontrada en la zona del presbiterio, debajo de un pav. del s. XVII (1), en la argamasa, entre dos piedras .

CRONOLOGIA : 1330-1422, Carlos VI de Francia .

VALOR : Obolo .

CECA :

ANVERSO : (+KAROLUS. REX) . Flor de lis .

REVERSO : (+CAROLUS. CIVI(S)) . Cruz rodeada .

EXERCA :

MENTAL : Vallón .

PESO : 0.30 grs.

DIRECCION DE TROQUELES : ↓

DIAMETRO : 1.7 grs.

GRAFILA :

BIBLIOGRAFIA : CIAMI, L. 1926 . lám. 112, nº 557 .

OLISE : a- 3.8 53.725
r- 3.8 53.724

YACIMIENTO : Sant Vicenç de Torelló .

UNIDAD ESTRATIGRAFICA : Altar presbiterio .

CRONOLOGIA : 1416-1458, Alfonso IV "El Magnánimo" .

VALOR : Obelo .

CECA : Valencia .

ANVERSO : (ALFONS : E X) . Cabeza coronada a la izquierda .

REVERSO : (CNS) RE(CI) : . Arbol de Valencia .

EXERGA :

MINTAL : Vallón .

PESO : 0'30 grs.

DIRECCION DE TROQUELES : ↙

DIAMETRO : 1'2 cm.

GRAFILA : De puntos .

BIBLIOGRAFIA : COLECC. DISO; 3- 1968, II. lám. 258, nº 365 .

OLISE : e- 3.22 53.746

r- 3.22 53.745

YACIMIENTO : Sant Vicenç de Torelló .

UNIDAD ESTRATIGRAFICA : Sobre la capa de relleno de piedras y argamasa que hay cerca del altar, en el presbiterio, ~~al ser barrida~~ al ser barrida la zona se encontró .

CRONOLOGIA : 1556-1588, Felipe II.

VALOR : Dine o o "menut" .

CECA : Vic .

ANVERSO : FAMILI(BUS REX) . Cabeza a la derecha, recollado con un león .

REVERSO : V: (CIVITAS) VIC(EN) . Escudo de Vic rodeado .

EXERCA :

METAL : Cobre .

PESO : 0.73 grs.

DIRECCION DE TROQUELES :

DIAMETRO : 1.6 cm.

GRAFILA : De puntos .

BIBLIOGRAFIA : AULESTIA, A.; MOLINÉ, E. 1908, II. lám. XVIII, nº 412 .

GLISE : A- 3.35

r- 3.35

YACIMIENTO : Sant Vicenc de Torelló .

UNIDAD ESTRATIGRAFICA : Superficial puerta .

CRONOLOGIA : 1868-1870, Gobierno provisional .

VALOR : Cinco céntimos .

CECA :

ANVERSO : El estado de conservación de la moneda impide su descripción .

REVERSO : DUSCIENTAS PIEZAS EN KILOG. CINCO CENTIMOS . León rampante apoyado sobre un escudo de Castilla, Aragón, León, Navarra y Granada .

EXERGA :

METAL : Cobre .

PESO : 1.7 grs.

DIRECCION DE TROQUELES : ↓

DIAMETRO : 2.5 mm.

GRAFILA : De puntos .

BIBLIOGRAFIA : VIDAL QUADRAS, M. 1892, II. lám. 82 .

6. ESTUDI D'ANTROPOLOGIA FÍSICA

SANT VICENÇ DE TORELLO.
ESTUDI ANTROPOLÒGIC DE LES RESTES HUMANES D'ÈPOCA
MEDIEVAL.

Elsenda Vives i Balmaña. Domingo Campillo i Valero.

Desembre 1986

SANT VICENÇ DE TORELLÓ. ESTUDI ANTROPOLÒGIC DE LES RESTES
HUMANES D'ÈPOCA MEDIEVAL.

Les restes del cementiri de l'església de Sant Vicenç de Torelló presentades en aquest estudi són d'època medieval, atribuïdes a una primera fase de la construcció del temple, de finals del segle IX i també del X. (A. López 1986, 534-540).

La planta de l'excavació presenta unes 25 tombes entre les infantils i les d'adult, antropomorfes o el·lipsoidals. (1) Solament algunes conservaven restes òssies molt deteriorades i de les que es publicà un resum el 1984 (A. González i R. Lacuesta, 1984, p. 140-141).

L'hàbitat, desconegut físicament, havia de tenir certa importància puix l'església -que tenia funcions parroquials- es trobava dins l'antic terme del castell de Torelló (M.J. Sureda et al. 1986, p. 532). El propi nom de Torelló està citat com exemple de toponímia antiga de la comarca d'Osona prerromana, si bé no està esmentat cap nucli de població residual. (A. Pladelvall et al. 1986, p.30)

No és factible establir la procedència d'aquests individus en relació a una població autòctona de la zona -per altra banda desconeguda- o en relació a un grup repoblador procedent, segons les fonts escrites de més al nord. N'ignorem l'origen, però ni les dimensions cranials, postcranials ni les formes varien d'alguns conjunts medievals.

Les tècniques de treball antropològic són les clàssiques i tradicionals de Martin, resumides a Olivier (1960). Els diagnòstics d'edat i sexe han estat realitzats segons els caràcters descriptius de les ossades recollits a Olivier i Demoulin (1976). El càlcul de l'alçada s'ha fet segons tres fórmules: la de Trotter i Gleser, la de Pearson i la d'Olivier i Demoulin, de resultats certament diferents.

191

Tomba amb un adult, les extremitats superiors relativament conservades i la resta de l'esquelet més deteriorada. A més del suposat titular, també hi havia dins la tomba restes d'un altre adult i d'un infant.

Possiblement, el crani pertany al titular, es tracta d'una calota inmesurable, amb les sutures tancades a l'endocrani i una lleu criba orbitalia. Fragments del maxil·lar i de la mandíbula presenten agenèsia de M3.

De l'esquelet postcranial destaquen les escàpules amb cavitats glenoidees allargades, piriformes. L'esternum és normal. Els húmer s'ón asimètrics en la llargada, amb euribràquia a l'esquerre i platibràquia el dret, d'insercions musculars mitjaes. Radis robusts, de diàfisi arrodonida. Cúbits incomplets, amb platolènia i diàfisi d'estructura arrodonida. De les mans es conserven alguns ossos del carp i del metacarp. Els fèmurs, deteriorats, són eurimèrics i de pilastra mitjana. Tibia robusta amb euricnèmia. A més, també es conserven fragments del

coxal, el sacre, amb sacralització de L-5, costelles, vèrtebres, etc.

L'alçada segons Trotter i Gleser se situaria entre 165.56 i 174.20 cm., segons Olivier i Demoulin entre 162.49 i 169.74 cm. i segons Pearson entre 160.77 i 166.87 cm. Destaca, no solament la discrepància dels resultats segons les fórmules usades sinó també l'amplitud de variació, degut a una desproporció entre l'húmer i la tibia, el primer llarg i la segona curta.

L'altre individu adult d'aquesta tomba està representat parcialment i podria tractar-se d'un home. Consta d'un húmer robust amb platibràquia, un fragment de cúbit amb artrosi distal i ossets de les mans. L'alçada a partir de l'húmer és, segons Trotter i Gleser, de 169 cm i segons Olivier i Demoulin de 165.64 cm.

L'infant està constituït solament per una vèrtebra lumbar, un calcani, astràgal i fragments del fémur i del peroné. L'edat és indeterminable.

200

Restes força fragmentàries d'un esquelet masculí. Calota llarga, d'amplada mitjana: mesocèfal. Contorn superior ovoide, amb els parietals poc prominents. En norma lateral destaquen les fortes crotàfites dels parietals, les apòfisis mastoides gruixudes i molt llargues. En norma posterior, el contorn és pentagonoide amb els costats obliquos i carena sagital. Els relleus nucals són més aviat forts. No té forats obèlics. A la sutura lambdoidea hi ha varis ossos wormians.

L'edat calculada per l'equació de Masset és de 47 ± 12 anys (Olivier i Demoulin 1976). Les sutures endocranials estan totalment tancades i de l'exocrani, la sagital està quasi obliterateda, la lambdoidea ha iniciat el procés i la coronal està lliure. L'ossificació del cartíleg tiroide, pròpia de persones al final de la maduresa o senils fa pensar que l'edat d'aquest individu pugui ser una mica superior a la mitjana obtinguda.

L'esquelet postcranial presenta restes molt deteriorades. Les escàpules presenten excrescències a la vora de la cavitat glenoidea i un poliment d'aquesta superfície articular típica d'una artrosi desenvolupada sense anquilosi del membre, Húmers incomplets, amb euribràquia i perforació de la cavitat olecraniana, febles insercions musculars. Radis arrodonits amb forta artrosi visible a la tuberositat bicipital. Cúbits platolènics, molt aplanat el dret i arrodonit l'esquerre. Els ossos de les mans tenen excrescències artròsiques, especialment els metacarpians. El segon dret està fracturat amb una consolidació completa però irregular.

Fèmurs complets, robusts, amb eurimeria i pilastra mitjana. Tíbia dreta robusta, mesocneme, l'esquerre és euricneme amb careta suplementària per a l'astràgal.

Les vèrtebres tenen unes excrescències molt fortes, especialment en els sectors cervical i lumbar. Els cossos estan hipertrofiats vascularitzats.

L'alçada calculada segons Trotter i Gleser se situa entre 170 i 172, la d'Olivier i Demoulin 167.73-172.07 i la^{de} Pearson

165.53 i 169.29 cm. Tots indiquen que també en aquests cas les túbies són curtes respecte algun altre os, com per exemple aquí el fémur.

226

Restes molt deteriorades d'un individu de sexe masculí. La calota cranial està reconstruïda i consta de fragments dels parietals i occipital. L'amplada màxima és mitjana. Són de destacar els solcs vasculars frontals i la presència de forats obèlics. L'edat, segons l'equació de Masset és de 60.95 ± 12 anys, és a dir, es tracta d'un individu d'edat madura o senil en la frontera dels 60 anys.

Les escàpules tenen la cavitat glenoïdea piriforme i la vora axil·lar consta de dos canals. L'habitual forma de l'espina -que correspon en general a la nomenada europea- s'apropa a la morfologia atribuïda per Vallois als japonesos. Húmer dret gràcil, esquerre robust, diáfisis arrodonida, insercions en general mitjanes, amb artrosi a la cavitat olecraneana, de la cavitat supracondília i de la cavitat coronoïdea.

Radi robust, de diáfisi aplanada amb una considerable artrosi a la vora inferior del cap del dret i més marcada a la tuberositat bicipital. Cúbits deteriorats, eurolènia al dret i platolènia a l'esquerre, la diáfisi és una mica aplanada al dret i molt arrodonida a l'esquerre. No són visibles manifestacions artrósiques.

La pelvis està deteriorada, solament es conserven les cavitats cotiloïdees, molt grans. Els fémurs també estan mamesos, amb eurimeria i pilastra mitjana al dret i feble a l'esquerre, amb

una forta línia intertrocantèria. No hi ha ossos de les cames ni dels peus.

Les vèrtebres de tots els sectors presenten osteofits i vascularització dels cossos. Fins i tot hi ha problemes a les caretes articlars, especialment a C-7. A les costelles no s'observen particularitats.

Un fragment mandibular presenta pèrdua total de les peces amb reabsorció completa dels alvèols.

Segons Trotter i Gleser, l'alçada se situa entre 170.88 i 173.65 cm, segons Olivier i Demoulin, entre 168.16-170.25 i segons Pearson 165.05 i 166.29. Per al càlcul hem emprat l'húmer i el radi.

235

Enterrament infantil compost per restes trencades del crani, mandíbula, costelles, vèrtebres i ossos llargs. Segons la dentició es tracta d'un nen recent nascut, un nadó $\pm$ 2 mesos. Segons la llargada de la tibia es tobaria en el interval del naixement i els sis mesos.

272

Esquelet força deteriorat. Calota hiperdolicocéfala -molt llarga i estreta- de contorn superior ovoide, prominències parietals molt lleus. El perfil lateral, comença amb una forta glàbela i el regular fins l'ini que també està molt accentuat. Les crotàfites són poc marcades, pteri en H, mastoides amples

i llargues. En aquesta norma, el crani és baix: came-ortocrani segons el tipus d'alçada, en especial per la forta llargada, quan, en termes absoluts l'alçada és forta. En norma frontal, destaca la presència de solcs vasculars simètrics, arcs supercil·liars i glabella molt pronunciats, forats supraorbitaris sobre una gruixuda vora. El contorn posterior és pentagonoide, els relleus nucals són pronunciats. No té forats obèlics, presenta un os wormià. En aquesta norma, en relació a l'escassa amplada, l'alçada cranial és notable: acrocrània. Aquest tipus de morfologia podria pertànyer a un nòrdic? La capacitat cranial é elevada :aristencefàlia.

Les sutures cranials estan tancades a l'exocrani i en procés d'obliteració a l'endocrani, mode que sol produir-se al revés. La fórmula de Masset dona 47 ± 12 anys. Com un altre indicador d'edat, el cartíleg tiroide ossificat ens assenyala que devia ser una persona d'edat madura o senil.

La mandíbula conserva algunes peces, sense cap pèrdua en vida (Es tracta de I_2 , C, P_2 M_1 i M_2 drets i I_1 C, M_1 M_2 esquerres) El desgast correspon al tipus 2 de Brabant, hi ha carrall tant a la cara lingual com a la vestibular. La vora alveolar presenta certs engruiximents, externs sota els incisius i internes en els queixals.

De l'esquelet postcranial, les escàpules estan fetes malbé, els hùmers són complets, molt gràcils amb perforació olecraneana, forta inserció deltoidea, revores artrósiques al cap i a la tròclea d'ambdòs costats.

Radis molt gràcils, de diàfisi una mica aplanades, notable inserció del pronador rodó i excrescències artròsiques a la vora superior del cap i la pròpia cresta interòssia. Cúbits complets, gràcils, amb platolènia al dret i eurolènia a l'esquerre, de diàfisi "aplanada", fortes insercions en general i excrescències artròsiques a la cavitat olecraneana. Ni els ossos del carp ni el sacre presenten particularitats.

Fèmurs deteriorats amb platimeria, feble pilastra a la dreta i mitjana a l'esquerre, insercions musculars fortes. Tíbies mesocnemes, deteriorades. Fragments d'altres ossos, com vèrtebres dorsals i cervicals amb osteofits i vascularització dels cossos.

Segons Trotter i Gleser, l'alçada d'aquest home es situava entre 168.61 i 175.09 cm. Segons Olivier i Demoulin, entre 168.19 i 171.39, segons Pearson, 163.09 i 166.29 cm. L'avantbraç és menor que el braç en aquesta ocasió.

274

Restes infantils molt deteriorades, cap os llarg complet, la mandíbula amb restes dentàries indica que es tracta d'un nen mort entre 9 mesos i 1 any de vida.

323

Es l'únic esquelet femení d'aquest jaciment. La calota cranial està feta malbé i s'ha reconstruït. La llargada és considerable i l'amplada mitjana: dolicocefal. Frontal ample -eurimetope- i mitjanament divergent. Orto-metriocrani. Aristencefal. El més interessant és una hiperostosi frontal interna atribuïda

a un síndrome de Morgagni.

La cintura escapular, deteriorada com és habitual, mostra una lleugera gracilitat. Húmers molt gràcils amb platibràquia, radis poc robusts, amb diàfisi poc aplanada a la dreta i robusta l'esquerra, cúbits amb platolènia i diàfisi molt arrodonida. Els fèmurs tenen platimeria, pilastra feble. La resta de les cames i els ossos dels peus estan molt malmesos. Vèrtebres i costelles no presenten particularitats.

La mandíbula té la dentició completa, sense pèrdues en vida, amb poc desgast dentari.

L'alçada se situa segons Trotter i Gleser entre 163 i 165 cm i segons Pearson en 158 cm.

326

Restes molt deteriorades d'un esquelet i a més dos cranis i altres malmesos i una tibia d'altres persones. El titular posseeix una calota d'amplada mitjana, amb les apòfisis mastoides molt desenvolupades, pràcticament sense elements dignes de menció. Les restes mandibulars sense particularitats semblen disposar d'una dentició completa amb un desgast entre els graus 2 i 3 de Brabant. El sexe és masculí i segons l'equació de Masset, l'edat seria de 73.63 ± 12 anys.

Les clavícules són robustes, arrodonides, húmers amb euribràquia insercions musculars suaus, radis arrodonits, cúbit dret gràcil eurolènic i molt arrodonit, és a dir, amb una forta cresta interòssia. Fémur amb platimeria i pilastra mitjana. Els cossos vertebrals presenten també alteracions.

L'alçada calculada solament a partir del cúbit era segons Trotter i Gleser de 172.9 ± 4.77 i segons Olivier i Demoulin de 171.06 ± 4.48 .

328

Individu conservat amb moltes mancances, atribuït al sexe masculí i probablement d'edat madura.

NOTES

(1). Els números de les tombes que figuraven amb les restes óssies arribades a les nostres mans no coincideixen amb els de la planta publicada (A.López, 1986, p. 535)

BIBLIOGRAFIA

- GONZÁLEZ, A. i LACUESTA, R. (1984). Memòria 1983. 1390-1980.
Sis segles del patrimoni arquitectònic de Catalunya.
Barcelona. Servei de Catalogació i Conservació de
Monuments. Diputació de Barcelona, p. 140.141
- LÓPEZ I MULLOR, A. (1986). "Sant Vicenç de Torelló" a J. VIGUÉ
(dir). Catalunya Romànica, III. Osona II. Enciclopèdia
Catalana, p. 534-540
- OLIVIER, G. (1960). Pratique anthropologique. Paris. Vigot.
- OLIVIER, G. i DEMOULIN, F. (1976). Pratique anthropologique à
l'usage des étudiants. Paris. Université VII. (Apunts
mecanografiats).
- PLADEVALL, A.; BENET, A. i PAGÈS, M. (1986). "El marc històric"
a J. VIGUÉ (dir.) Catalunya Romànica, II. Osona I.
Enciclopèdia Catalana, p. 25-103.
- SUREDA, M.J. et. al. (1986). "Sant Vicenç de Torelló" a J. VIGUÉ
(dir.) Catalunya Romànica, II. Osona I. Enciclopèdia
Catalana, p. 532.

<u>MESURES DEL CRANI</u>	-I-		
	♂ 200	♂ 272	♀ 323
Llargada màxima	188	203	184
Amplada màxima	144	137	136
Amplada frontal mínima	-	-	100
Amplada frontal màxima	124	123	123
Amplada biastérica	-	111	117
Alçada basio-bregma	-	137	-
Alçada auricular	-	118	115
Circumferència màxima	-	556	-
Arc transversal	-	314	-
Arc sagital frontal	-	140	132
Arc sagital parietal	127	131	133
Arc sagital occipital	124	130	-
Arc sagital escama	83	75	68
Corda sagital frontal	-	118	114
Corda sagital parietal	115	119	117
Corda sagital occipital	103	98	-
Corda sagital escama	79	71	63
Index cefàlic	76.59	67.48	73.91
Index vèrtico-longitudinal	-	67.48	-
Index vèrtico-transversal	-	100	-
Index aurículo-longitudinal	-	58.12	62.5
Index aurículo-transversal	-	86.13	84.55
Index frontal transversal	-	-	81.3
Index fronto-parietal	-	-	73.52
Capacitat cranial	-	1557	1375
Index sagital frontal	-	84.28	86.36
Index sagital parietal	90.55	90.83	87.96
Index sagital occipital	83.06	75.38	-
Index sagital escama	95.18	94.66	92.64

<u>CLAVÍCULA</u>	Llargada màxima	Perímetre mínim	Índex robustesa
226	157	42	26.75
272d	156	37	23.71
272e	156	38	24.35
326	147	39	26.53
328	162	46	28.39
191	144	45	31.25
191	144	41	28.47

<u>HÚMER</u>	Llargada màxima	Perímetre mínim	Índex robustesa
191	333	68	20.42
191	328	68	20.73
191b	320	66	20.65
226	328	64	19.51
226	331	68	20.54
272	331	63	19.03
272	336	64	19.04
323	315	60	19.04

<u>RADI</u>	Llargada màxima	Perímetre mínim	Índex robustesa
191	239	47	19.66
191	237	45	18.98
226	242	45	18.59
272	236	41	17.37
323	232	41	17.67

<u>CÚBIT</u>	Llargada màxima	Perímetre mínim	Index robustesa	Index platolènia
272	257	34	13.22	76.92
272	258	35	13.56	88
326	266	35	13.15	81.48

<u>FÉMUR</u>	Llargada fisiològica	Perímetre mínim	Index r robustesa	Index platolènia	Index pilastra
200	464	96	20.68	93.75	114.28
200	470	100	20.42	90.90	117.85

<u>TÍBIA</u>	Llargada màxima	Perímetre mínim	Index robustesa	Index platicnèmia
191	345	77	22.31	72.72
200	365	80	21.91	68.57

7. EL RETAULE GÒTIC

repetit

EL RETAULE DE L'ESGLÉSIA DE

SANT VICENÇ de TORELLO

Blanca Pallàs i Arisa

Gener de 1937

Abans de començar la descripció del retaule, cal fer un petit recordatori sobre la vida del seu titular, Sant Vicenç Espanyol.

Aquest sant va nèixer a la ciutat espanyola d'Osona, procedent d'una família rica i de noble nissaga. Deixà la vida mundana i fàcil per dedicar-se al sacerdoci. Fou anomenat diacà pel seu bisbe, Sant Valeri. A la ciutat de València, durant l'època romana, ambdós personatges foren agafats i fets presos, essent portats davant el pretor enviat per Roma, Dacià. Aquest, preguntà al bisbe sobre la seva fe i creences. Com que aquest restà callat, Vicenç va contestar per ell i l'hi comunicà al pretor que cap dels dos renegarien mai de la seva religió. Dacià, airat, desterrà Valeri i féu tancar a Vicenç. Després, el va sotmetre a turment per cremar-lo, posteriorment, a les brases. Malgrat tot això, Vicenç encara era viu i mirava serenament als seus botxins. Dacià, molt enrabiat, manà més turments però veient que no hi havia res a fer, ordenà que col·loquessin el cos del Sant en un llit, dins d'una rica i sumptuosa cambra. En aquell moment, l'ànima de Vicenç abandona el seu cos i sortint per la boca, és recollida per dos angels.

Després, el cos mort del Sant és llençat al riu, amb l'intenció de que s'el mengin els peixos. Una onada salvadora el retona a la riba, tot i la gran roda que l'hi havien penjat al coll. Quan es a terra ferma, apareix un corb negre que el salva de les mossegades d'un llop. En aquells moments, passava per allà una noble matrona, que quan va veure aquella terrible escena, va decidir agafar el cos del mort i sebollir-lo, com corresponia a una home tant sant, (6).

→ DESCRIPCIÓ DEL RETAULE:

Suposem que aquest retaule portaria probablement una pre-della a la seva part inferior però desgraciadament aquesta no ha arribat a nosaltres. Malgrat aquest fet, el retaule guarda una gran unitat compositiva. Començem ara la descripció per la taula central:

Taula Central:

- Escena superior: El Calvari. Amb Jesús crucificat, la Verge Sant Joan i la Magdalena, agenollada i abraçada als peus de la Creu. El fons és d'or i el motiu picat es igual al dels retaules de Sant Andreu de Pruit (1521), (7), i la taula del Sant Bartomeu de l'Hospital dels Peregrins de Vic, (8), corresponent a l'any 1525.

- Escena inferior: Presenta al titular del retaule, Sant Vicenç Espanyol, dret i lleugerament torçcat el seu cos cap a la banda esquerra. El Sant va vestit amb dalmàtica de domàs vermell i alba senzilla. Porta també un collar d'or i perles, picat en or. Al cap té la testa nimbada i el típic prntinat dels monjos. La seva mà dreta porta la palma del martiri i descansa al mateix temps sobre la pedra molar, instrument també del seu martiri. A l'esquerra, sosté un llibre obert. El fons és daurat i picat en or. Aquesta escena és la més gran de totes i medeix 1'24 metres x 63'5 cms. L'escena del Calvari té: 86 x 63'5 cms.

Taula Lateral (dreta): En aquestes taules s'acostumen a explicar episodis de la vida del sant titular. Totes aquestes escenes medeixen igual: 86 x 50 cms.

- Escena superior: Representa la mort del Sant. El cos està ajagut en un llit amb dossor, en una cambra ben guarnida. El mort entrega la seva ànima a Deu mitjançant dos angelets, situats a sobre d'ell. Al costat del llit, contempnen l'escena els seus jutges i un grup de soldats. Són de remarcar les vestimentes que porten uns i altres.

- Escena inferior: Per tal de fer desaparèixer el cos del Sant, uns homes l'hi lliguen una roda al voltant del coll i el llen-gen al riu, des de dalt d'una barca, on hi han exactament deu

personatges. L'onada salvadora el porta a la riba i allí el va deixar perquè s'al·lunghiïn les dures però apareix un corb negre que el defensa. després passaria pel lloc una noble senyora, que recollí el cos i l'enterrà dignament, (això la pintura ja no ho ensenya). En aquesta història pareix l'element paisatgístic: el riu per on va la barca està vorejat d'arbres i a la banda dreta apareix com un panya-segat, el conjunt d'un poble. A l'esquerra i entre la verdor s'aprecien les parets d'unes muralles. En primer terme, el cos mort de Sant Vicenç i al seu costat, el corb negre. Més enllà, un llop.

Taula lateral (esquerra):

- Escena superior: El Sant es acompanyat juntament amb el seu bisbe Valeri davant de l'emperador Dacià per ésser interrogats. Aquest darrer té al seu costat un assessor i els dos protagonistes tenen al seu darrera un grup de soldats.

- Escena inferior: Ens presenta el martiri al que fou sotmés el Sant. Aquest es troba lligat a la creu aspada. A la dreta, un botxí li estripa la carn del pit amb un garfi mentre que a la seva esquerra un altre el flagel·la. Soldats amb llances, situats a les dues bandes, contemplen l'escena. També hi ha un altre personatge que sembla un capellà.

ANALISI ESTILÍSTIC

No tenim cap document escrit que ens provi l'autoria per part d'en Gascó d'aquest retaule però l'estudi dels models utilitzats en els personatges, dels detalls i de la comparació amb altres obres segures donen arguments suficients per atribuir l'obra a l'anomenat pintor.

La seva decoració ornamental correspon perfectament a l'emprada en altres obres.

Les escenes estan repartides de la mateixa manera que havíem vist en el retaule de Sant Julià de Vilamirosa, (9). Segurament, en el contracte de Sant Vicenç de Toerlló, s'estipularia el preu de tota l'obra i el termini de temps per acabar-se. S'indicarien també cada un dels temes a tractar. L'obra de fusta la solia encarregar el pintor a algun fuster i, moltes vegades,

el mateix Gascó realitzava també treball d'ornamentació, (10), que també s'especificaven en els documents.

La taula central amb Sant Vicenç guarda una gran similitud amb el Sant Julià de Vilamirosa, (11). Malgrat que l'arquitectura és molt diferent, les figures han estat tractades d'igual manera: resulten esveltes i elegants i estan dretes sobre paviments enrajolats molt semblants. La típica posició de tres quarts en l'inclinació del cos és la mateixa. Estudem ara les cares dels dos personatges: els ulls tenen forma d'ametlla, les pestanyes són sempre llargues i curbes així com les celles, també primes i ben arquejades. Els llavis, pintats com un petit cor, presenten generalment, una línia negra ben definida entre els dos i l'inferior amb una línia a l'alçada de les comisures.

La lletra del llibre que porta a les mans el Sant és perfectament igual a tota la que surt en altres obres de l'autor, (12).

Són sobretot, les escenes laterals del retaule les que presenten una major llibertat compositiva. En la de la mort del Sant, la presentació davant el jutge o en el martiri, les figures s'agrupen amb gràcia, donant lloc a escorços ben complicats i originals. Les cares denoten també expressions variades, des de la mirada serena i tranquil·la de Vicenç fins el posat dubtós d'un dels jutges, la cara del qual es contrau en una volguda ganyota d'escepticisme. Aquesta mateixa expressió la podem comparar amb el posat de la Santa Fag, (13). Molts models són els mateixos: per exemple, la cara d'un dels acompanyants del flagel·lador és la mateixa que la d'un dels jutges del Sant Bartomeu de l'Hospital dels Peregrins, (14). Els soldats que acompanyen aquest darrer i els de Sant Vicenç són exactament els mateixos, els moviments estan practicament copiats uns dels altres. Les figures han perdut aquell aire estàtic del retaule de Vilamirosa. Ara ens volen demostrar alguna cosa, volen expressar els seus sentiments. Ens intenten, d'alguna manera, connectar amb la realitat.

Les escenes s'ens presenten plenes de figures, ben repartides, notem si més no algunes imprecisions tècniques, propiament a l'escena del martiri apareix en segon pla una capella que té un cap, proporcionalment més gros, que tots els altres, i que desliga una mica l'efecte de tota la composició. Malgrat això,

no es pot negar que aquest retaule és d'una gran elegància compositiva, cosa que demostra la tècnica del seu autor que donava sempre preferència a la taula central més que a les laterals.

El paisatge apareix només una sola vegada: en l'escena de quan llençen el cos al riu i la posterior arribada d'aquest a la riba. Aquesta història ens mostra les dues accions en un sol requadre, guardant sempre un bon sentit de la perspectiva. Encara es persistent, de tota manera, el just per el fons daurat i picat, que apareix en totes les altres escenes del retaule.

Sant Vicenç es façilment comparable a l'estil utilitzat per en Gascó a partir del 1513. De cop, s'aprecia en la seva obra un canvi gradual, que inclou les imatges dins un nou esquema, més renaixentista, més de recerca de la realitat. El punt més interessant d'aquest procés és el retaule, creat el 1936, de Sant Pere de Vilamajor, (15), documentat entre 1513 i 1516. Aquest nou aire de realitat s'aprecia en les escenes laterals del Sant Vicenç i en la vègoria dels escorços figuratius, si bé encara persisteix açí un cert aire d'austeritat, com correspon al tema que tracta l'obra. Pel demés, convé catalogar aquesta peça aproximadament entre els anys 1513 i 1519-20, en el moment més brillant del taller d'en Gascó, quan aquest realitzà obres com els dos retaules de Vilamajor, (16), el Sant Bartomeu o la taula de Santa Bàrbara de la Pietat de Vic, (17). Les formes són cada cop més renaixentistes en les obres posteriors del Calvari de Pruit, o les figures de la Tresoreria de la Seu de Vic, (18).

Cal dir que l'estudi de les fotografies conservades ha estat l'element decisiu per arribar a aquestes conclusions sobre aquesta peça.

No voldria acabar sense fer referència a un autor, D. Angulo, (19), que creu que el canvi conceptual dels voltants del 1513, és deu a que existiren dues mans diferents en el taller del pintor: un Gascó I i un Gascó II. De totes maneres, aquesta afirmació no és correcta perquè la sèrie documental ens assenyala que les obres de la primera època és corresponen perfectament amb les de la segona època i són totes d'una mateixa ma.

NOTES:

* 1.- (Gudiol ~~de~~ Cunill, 1908) Aquest autor ha realitzat la única monografia completa que existeix sobre en Joan Gascó, establint en base a tota una sèrie de documents trets de l'Arxiu Episcopal de Vic, la trajectòria artística d'aquest pintor, nascut a Tafalla (Navarra), i que arribà a Vic pels volts del 1500. Suposem que deuria venir per qüestions de feina. Inicià un taller pictòric que treballà durant un espai continuat d'uns 26 o 27 anys. Catalanitzà el seu nom, Gascón, per Gascó.

D'aquest taller convé delimitar dues etapes: la 1ª va des de la seva arribada cap el 1500 fins els anys 1509-10. Aquest es caracteritza per la realització d'obres molt primitives que segueixen encara els convencionalismes i formes d'arrel gòtica, així com un gran predomini de l'or en els fons de les escenes. La 2ª etapa va des del 1513 fins la seva mort, poc després del 18 de Març del 1529, data en la que féu testament. Aquest moment vé caracteritzat per un canvi d'estil sorprenent que passa del esquema gòtic al renaixentista donant lloc a l'aparició de formes més suaus i ondulades i colors no tant brillants i sobtats com els del primer moment. S'endevina en els personatges la intenció de voler expressar els seus sentiments. El retaule que ens ocupa pertany a aquesta etapa.

Altres autors s'ha ocupat parcialment del estudi de la vida i obra d'en Gascó. Cito com a més rellevants i actuals a Angulo, 1971; Garriga, 1986; Gudiol i Ricart i Alcolea Blanch, 1986.

2.- (López Mullor, A., 1984) La Memòria de la Diputació de Barcelona de l'any 1983, (p.134-139), esmenta les diverses fases de la construcció d'aquesta església. En la sisena fase és modificà la coberta de l'absis i es canvià també tot el paviment de còdols i calç, substituint-lo per un altre de terra batuda, fet d'argiles. Es produí un avenç notable del presbiteri fent-lo més gran i separant-lo de la nau mitjançant un graó.

3.- (López Mullor, A., 1984, p.134-139) Correspón a la setena fase de la construcció de l'esmentada església.

4.- Segons el director del Museu Episcopal de Vic, mossèn Niquel dels Sants Gros, la peça procedeix de Bergonyà i així consta 497

també en Morgades i Gili, J., 1893.

5.- (Gudiol i Cunill, 1908) El contracte de la realització d'aquesta obra surt publicat en aquest treball (Doc. IX, p. 11). La peça fou contractada a 12 de Març de 1508 però de tot el retaule només ens ha arribat la taula central dedicada a Sant Julià de Vilamirosa, la predel·la i dues tauletes laterals. La resta s'ha perdut. Un autor, (D. Angulo, 1971) comenta que aquesta es la millor obra de la primera època d'en Gascó i, certament, la figura del Sant Julià, sorprèn per la gran qualitat del color, que segueix la tònica dels tons calents i que s'assembla força als utilitzats en el retaule dels Sants Joans de Fàbregues. El Doc. 1, p. 1 de l'esmentat treball de Gudiol i Cunill fa referència a aquest retaule de Sant Joan de Fàbregues que seria segurament la primera obra d'en Gascó des de la seva arribada a Vic.

6.- Voraginé, J. de: La llegenda auria, 1976, p. 84-88. Me fet un breu extracte del que diu aquest autor sobre la vida de Sant Vicenç. També es pot consultar del mateix autor la nova edició del 1984, vol. I, p. 120-123.

7.- (Gudiol i Cunill, 1908, doc. XXVIII, p. 331) El contracte per a la realització del retaule de Sant Andreu de Pruit data del 6 d'abril del 1521 i pertany ja a la segona època de l'art d'en Gascó (vegi's nota 1). Aquest Calvari presenta la mateixa composició que el del retaule de Sant Vicenç de Torolló. **Només** tenim aquesta escena. La resta de taules has desaparegut. L'estil de l'esmentat calvari, sobretot la figura de la Magdalena agenollada i besant els peus del Crist, és netament renaixentista.

8.- Del retaule pintat per l'Hospitals dels Peregrins de Vic, ens queda tant sols aquesta taula, contractada el 18 de Desembre de 1525 i que pertany també a la segona etapa de l'art del seu autor, (nota 1), (Gudiol i Cunill, 1908, doc. XXXIV, p. 37).

9.- Vegi's notes números 5 i 11.

* 10.- En Gascó realitzà, per exemple, dues pasteres per el retaule de l'altar de Santa Anna de Montral, (Gudiol i Cunill, 1908, doc. XXIX, p. 32) així com daurà els diversos ornaments de l'esmentada peça.

11.- Vegi's nota 9.

12.- Vull fer referència a d'altres obres com per exemple el retaule de Sant Joan de Fàbregues. Una de les taules laterals d'aquest darrer presenta Sant Joan Evangelista que escriu en un llibre. També en el retaule de la Pietat de Vic, apareix Santa Bàrbara que llegeix un llibre. El mateix Sant Vicenç de la taula central del retaule de Torelló porta un llibre a les mans. En tots aquests exemples, la escriptura dels llibres sempre és la mateixa.

13.- Respecte a la petita taula pintada a l'oli de la "Santa Faç" existeix una llarga història. En un primer moment se la relacionà mb l'art de Bermejo ja que a Granada hi ha una altra "Santa Faç" iconogràficament igual a la del Museu Episcopal de Vic (Gudiol i Alcolea Blanch, 1986). No seria fins l'any 1944 que el professor D. Angulo començaria a pensar en una possible atribució a Gascó.

14.- Ja n'hem parlat a la nota 8. És necessari l'estudi de les fotografies publicades per veure tots aquests detalls.

15.- Potser és aquesta la peça més transcendent de tota l'evolució pictòrica d'en Gascó. El contracte d'aquest retaule fou tret de l'arxiu de la parròquia de Sant Pere de Vilamajor per F. de Segarra (Octubre 1911) i Mn. Gudiol i Cunill (Desembre 1911) i la data del document es del 2 de Febrer del 1513. L'obra estava ja acabada a la fi del 1514 i es tractava d'un retaule amb gran quantitat d'escenes, totes elles plenes de vida. Els personatges i els objectes estan pintats amb l'entenció de convertir-los en reals, sense els falsejaments idealístics de l'època gòtica. En els fons predomina encara l'ús de l'or i els dibuixos de motius picats. El retaule fou cremat el 1936 i, per sort, les úniques fotografies que tenim d'ell són guardades a l'Institut Amatller d'Art Hispànic. Foren realitzades el dia abans de l'incendi.

16.- Al document del contracte de Sant Pere de Vilamajor s'hi afegixen altres escrits que fan referència a d'altres peces realitzades poc després que en Gascó pintés el retaule de la

parroquial, (F.de Segarra, oct.1911 i Gudiol i Cunill, des.1911), (nota 15). Es tracta de dues taules conservades al museu Diocesà de Barcelona. Presenten cada una d'elles a dos sants i dues santes respectivament. La primera presenta a Sant Marcial de Limoges i a un altre sant que per els seus elements iconogràfics podria ésser Sant Sebastià. La segona taula mostra a les Santes Apolònia i Magdalena. Són sobretot aquestes darreres las que expressen un apropament evident al món renaixentista en els seus posats quasi de princeses i no de serventes de Jesucrist. Les dues taules corresponen a la segona etapa del pintor Gascó i foran pintades entre els anys 1514 i 1516.

17.- La Santa Bàrbara de l'església de la Pietat de Vic és un altre exemple del camí d'en Gascó cap el Renaixement clàssic. Contracte del 25 de novembre de 1516 (Gudiol i Cunill, 1908, doc.XXII, p.24-25).

18.- Porta de l'armari de la Tresoreria de la Seu de Vic, (Gudiol i Cunill, 1908, doc.XII, lletra J, p.15). El rebut fet a 11 de Juny de 1525 testimonieja que en Gascó deuria ja haver acabat l'esmentada obra, que es troba guardada al Museu de Vic. Els busts de profetes i sibiles són tots models vistos en obres anteriors del seu autor.

19.- (D. Angulo, 1971).

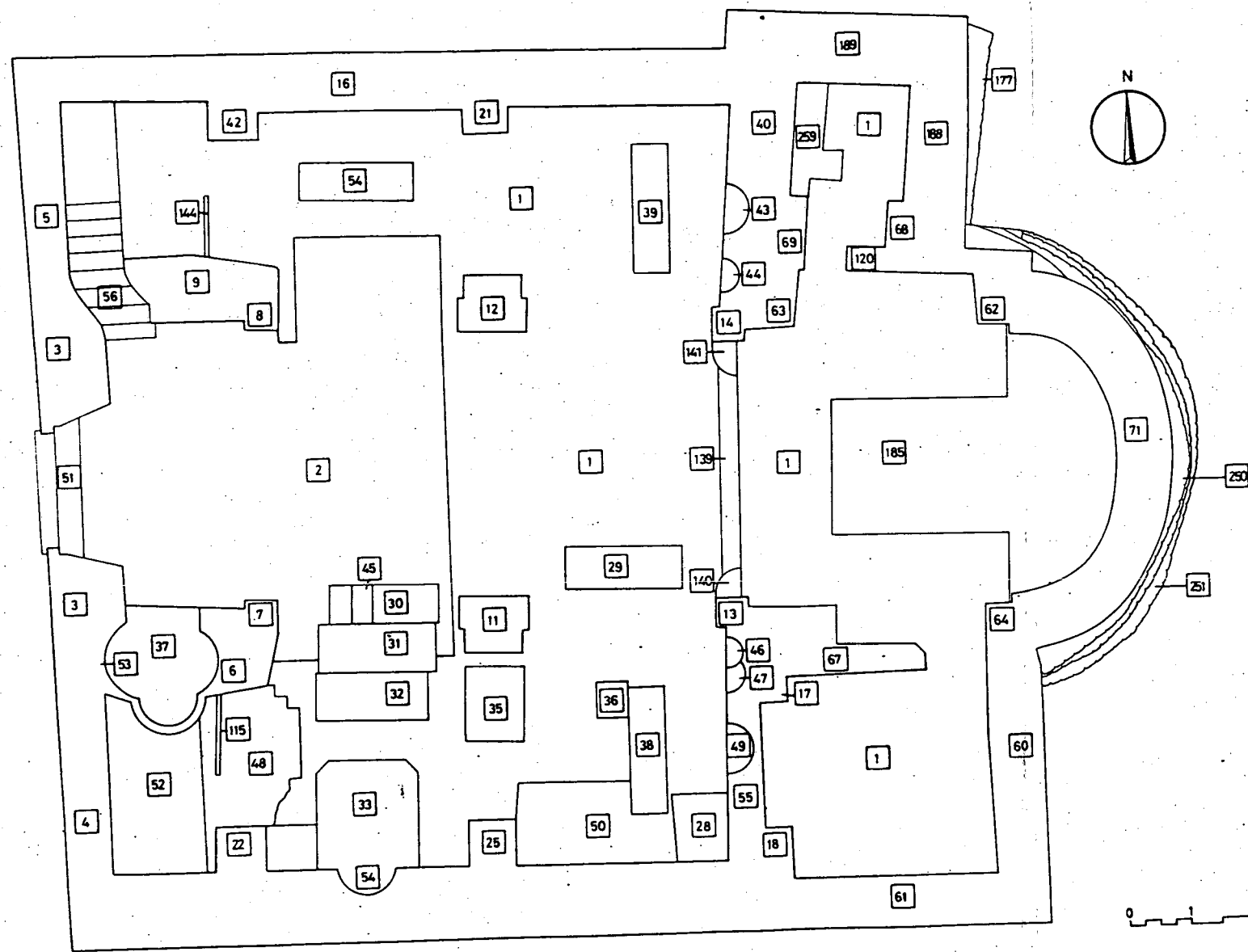
BIBLIOGRAFIA

General:

- ANGULO;D. 1971
La Pintura del siglo XVI, a Ars Hispaniae,XII, Madrid.
  - GARRIGA,J. 1986
L'Epoca del Renaixement.S.XVI, a Història de l'Art Català,IV, Barcelona
  - GUDIOL I RICART,J.Mº. 1955
La Pintura Gòtica, a Ars Hispaniae,IX, Madrid.
  - DE VORAGINE,J. 1976
Llegenda Aúria, p.84-88, Olot
  - DE VORAGINE,J. 1984
La Leyenda dorada, a Alianza Forma,n^º30 y 31, Barcelona ~~Vols. I-III~~ p.120-123
  - VERRIE,F.P.; FLORENSA,A.; DURAN I SANPERE,A. 1955
El Gòtic.La Pintura, a L'Art Català,I, Barcelona.
  - PASCUAL,V.;RIAL,R. 1985
Guia del Romànic i del Gòtic del Museu de Vic, Barcelona
  - DALMASES,N.de;JOSE FITARCH,A. 1984
L'Art Gòtic.Segles XIV i XV, a Historia de l'Art Català,III, Barcelona
- Específica:
- GUDIOL I CUNILL,J. 1908
Mestre Joan Gascó.Contribució a l'història de l'Art català, Barcelona
  - GUDIOL I CUNILL,J. 1911
Noves obres del pintor Joan Gascó, a La Veu de Catalunya,10 Des.
  - MORGADES I GILI,J. 1893
Catàleg del Museo Arqueològic-Artístic Episcopal de Vich,p.122,Vich
  - + SEGARRA,F 1911
Un nou retaule de Joan Gascó, a La Veu de Catalunya,12 d'Octubre
Barcelona

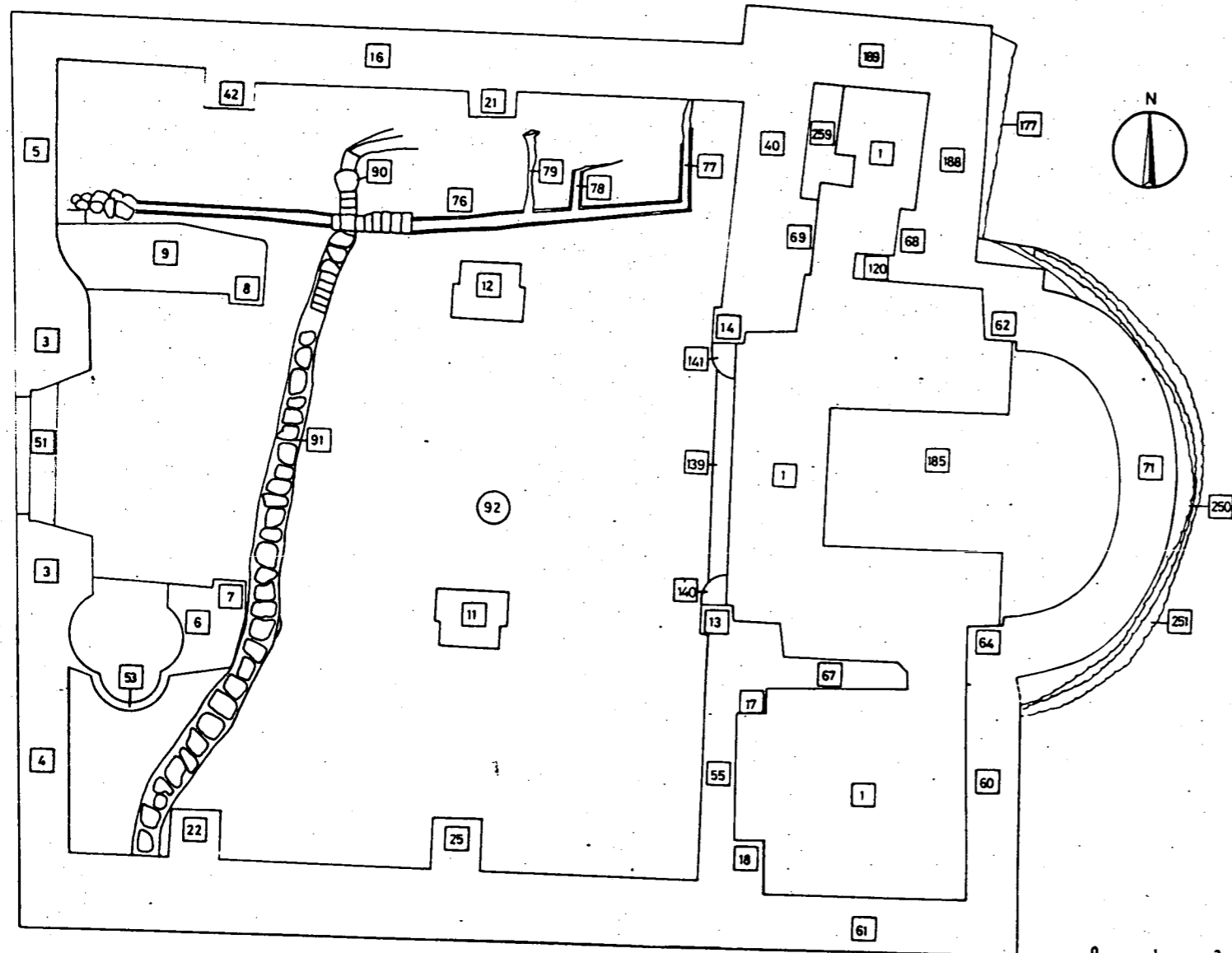
- GUDIOL I RICART, J. M^a; ALCOLEA BLANCH, S. 1986
L'Art als Bisbats de Catalunya 1000-1800, a Thesaurus/Estudis, II, p. 169-171, Barcelona

- SUREDA, M. J. 1984
Església de Sant Vicens de Torelló. Notícia històrica, a Memòria 1983
Servei de Catalogació i Conservació de Monuments de la Diputació de Barcelona, p. 132-134, Barcelona

- LOPEZ NULLOR, A. 1984
Església de Sant Vicens de Torelló. Recerca Arqueològica, a Memòria 1983. Servei de Catalogació i Conservació de Monuments de la Diputació de Barcelona, p. 136-140, Barcelona

8. MATERIAL GRÀFIC

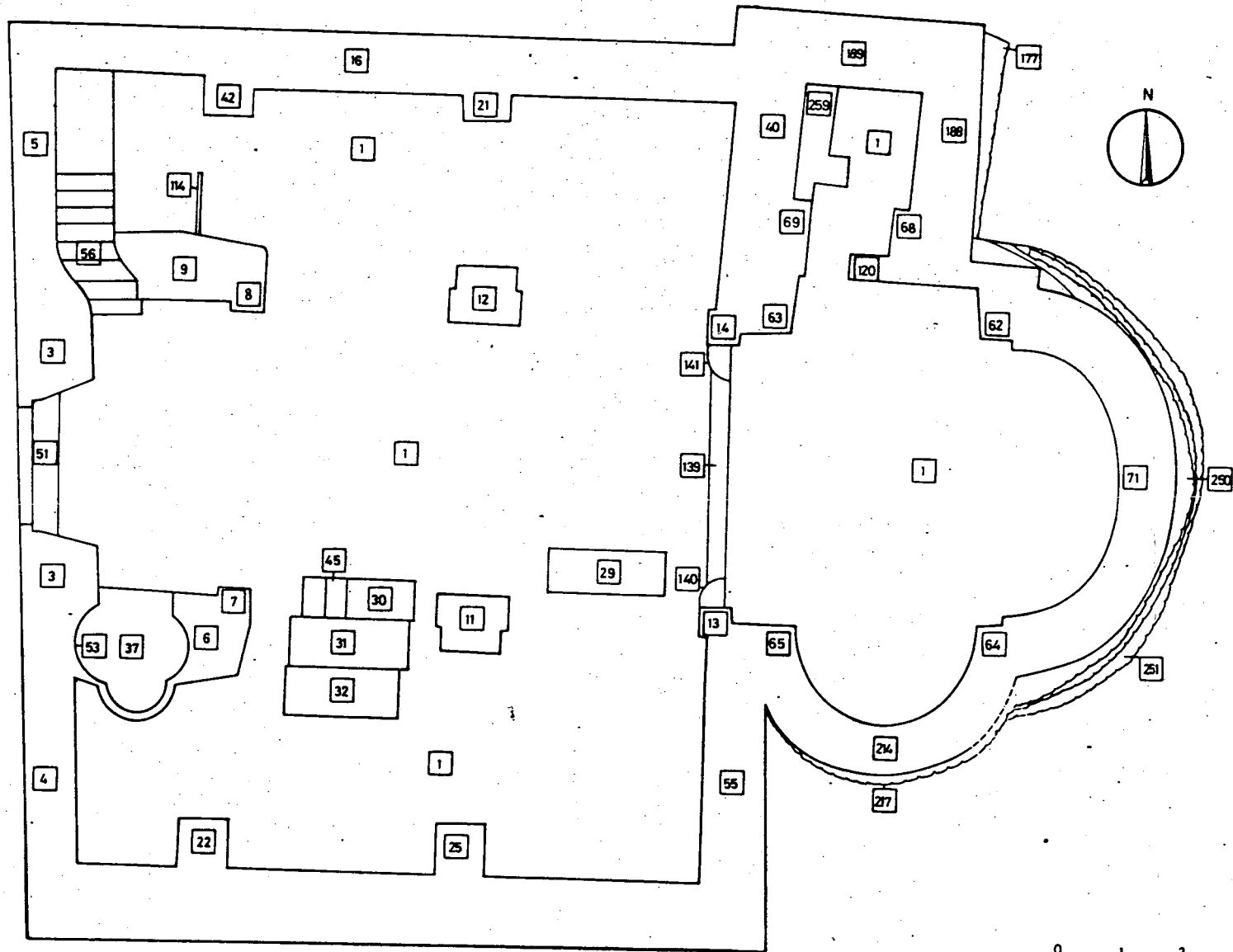

 DIPUTACIÓ DE BARCELONA SERVEI DE CATALOGACIÓ I CONSERVACIÓ DE MONUMENTS	
TÍTOL EXCAVACIONS DE L'ESGLÉSIA DE SANT VICENÇ DE TORRELLÓ (interior)	
LOCALITZACIÓ MUNICIPI SANT VICENÇ DE TORRELLÓ COMARCA OSONA PROPIEDAT BISBAT DE VIC	
PLANTA Nº 10	ESC. 1:50
BARCELONA: DESEMBRE 84	
DIBUXXA: JOSEP RIVIRA I PÉD JORDI COSTAS I VILAR MERCÈ JUAN I VERDEJO JAVIER FERRERIMACIÀ	
DELINEACIÓ: ISABEL SERRA I ARTIGAS	

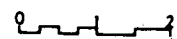

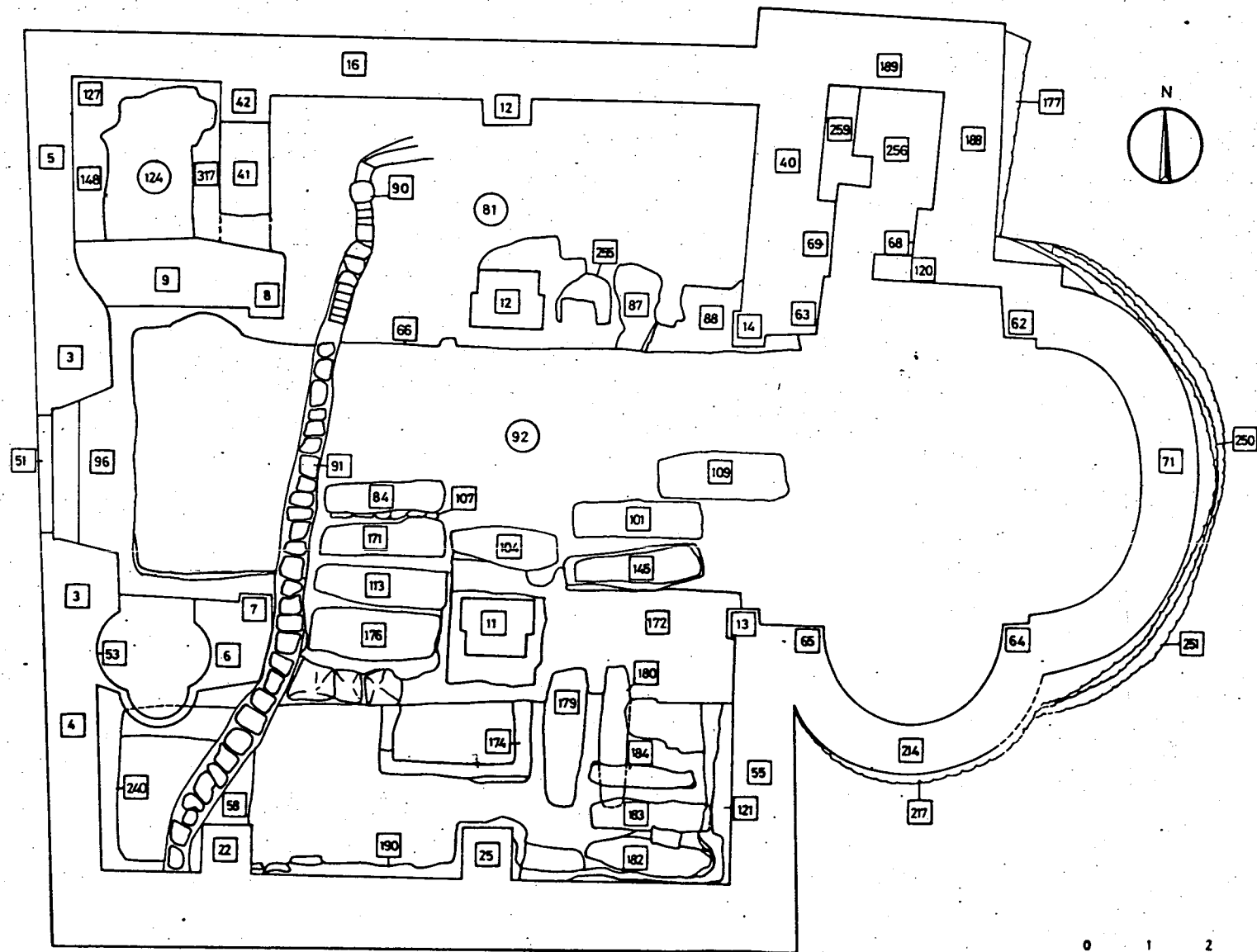
 DIPUTACIÓ DE BARCELONA SERVEI DE CATALOGACIÓ I CONSERVACIÓ DE MONUMENTS	
TÍTOL EXCAVACIONS DE L'ESGLÉSIA DE SANT VICENÇ DE TORRELLÓ (interior)	
LOCALITZACIÓ MUNICIPALITAT SANT VICENÇ DE TORRELLÓ COMARCA (OSONIA) PROPIETAT BISBAT DE VIC	
PLANTA N.º 9	ESC. 1:50
BARCELONA DESEMBRE 1984	
DIBUIX JOSEP ROVIRA JORDI COSTAS I VILAR MENCÉ JUAN I VERDEJO XAVIER PIENRO I MACIÀ	
DELINEACIÓ ISABEL SERRA I ARTIGAS	

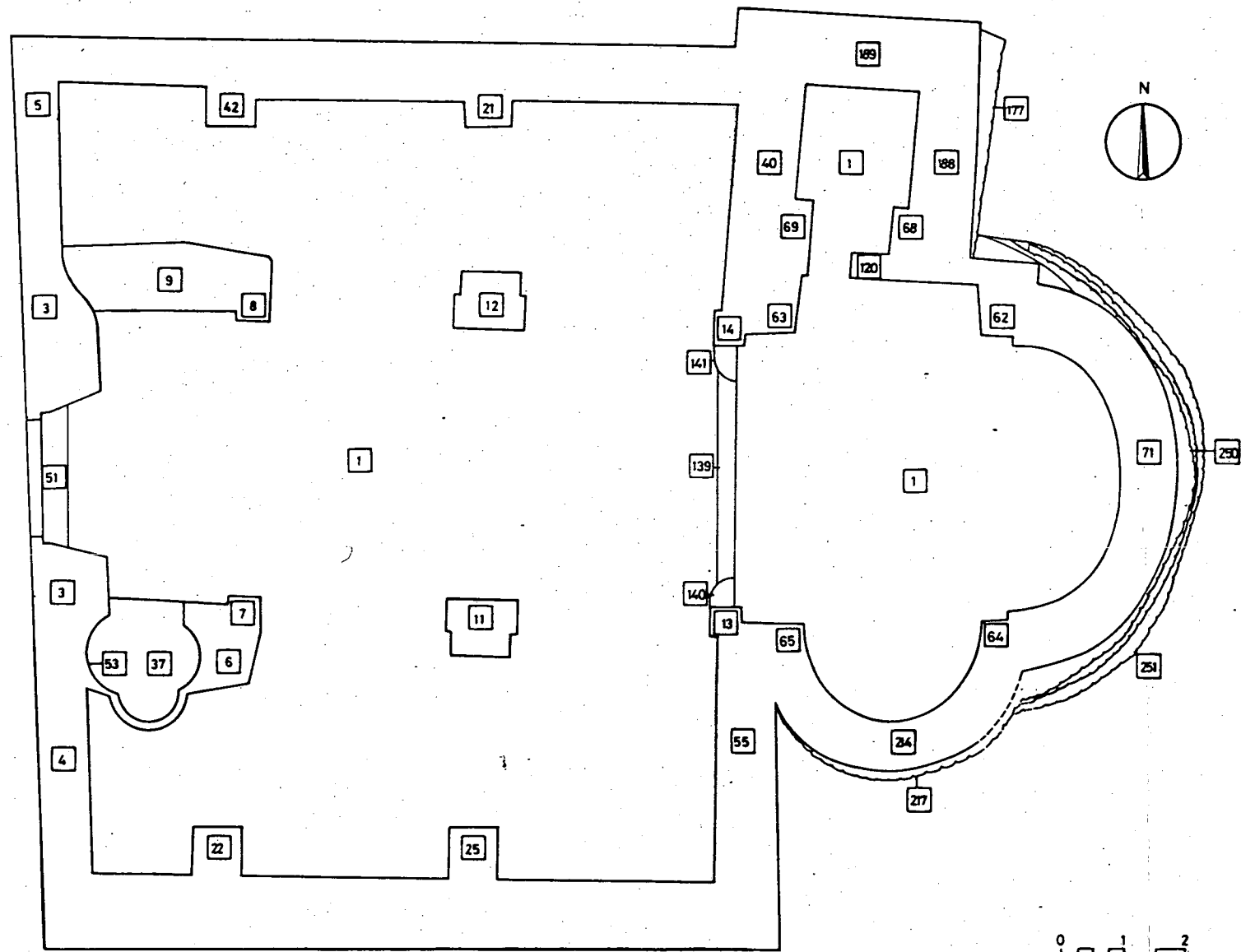
 DIPUTACIÓ DE BARCELONA SERVEI DE CATALOGACIÓ I CONSERVACIÓ DE MONUMENTS	
TÍTOL EXCAVACIONS DE L'ESGLÉSIA DE SANT VICENÇ DE TORRELLÓ (interior)	
LOCALITZACIÓ MUNICIPALITAT: SANT VICENÇ DE TORRELLÓ COMARCA: OSONYA PROPIETAT: BISBAT DE VIC	
PLANTA N.º 8B	ESC. 1:50
BARCELONA DESEMBRE 84	
DIBUXTA JOSEP ROVIRA JORDI COSTAS I VILAR MERCÉ JUAN I VERDEJO XAVIER PIERRO I MACIÀ	
DELINIBIDOR ISABEL SERRA I ARTIBAS	

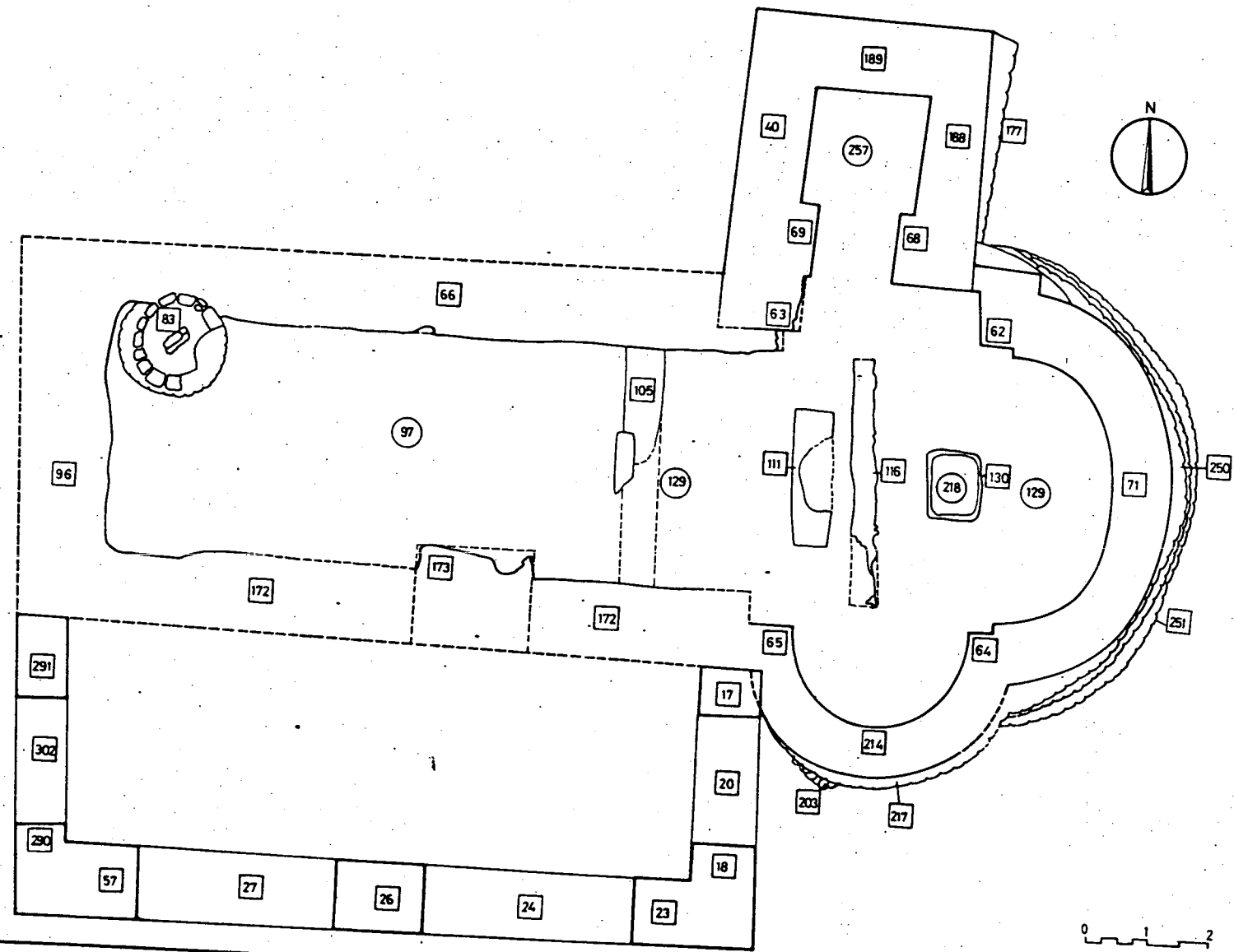
7

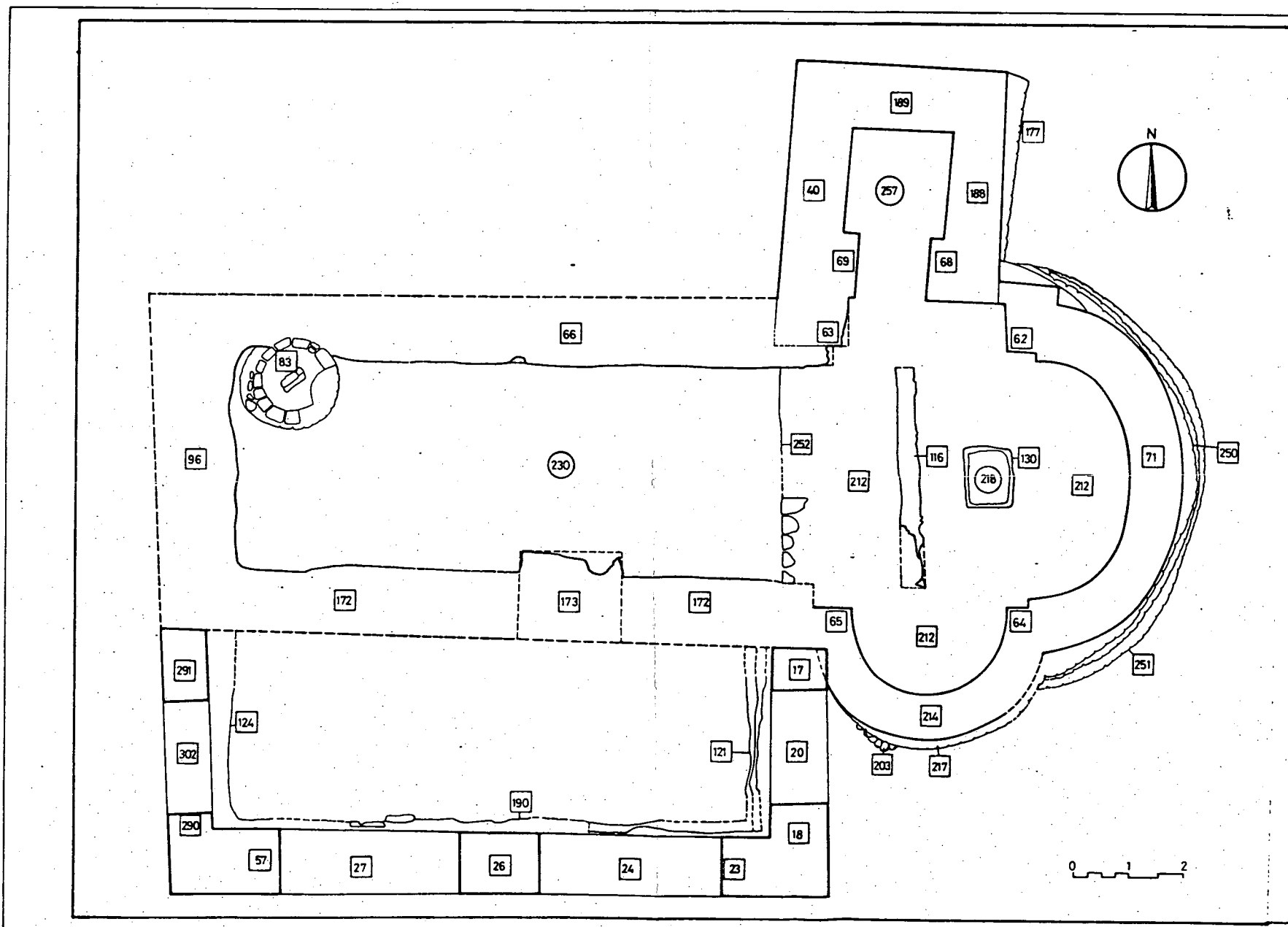
 DIPUTACIÓ DE BARCELONA SERVEI DE CATALOGACIÓ I CONSERVACIÓ DE MONUMENTS	
TÍTOL EXCAVACIONS DE L'ESGLÉSIA DE SANT VICENÇ DE TORELLÓ (interior)	
LOCALITZACIÓ MUNICIPI SANT VICENÇ DE TORELLÓ COMARCA OSONA PROPIETAT BISBAT DE VIC	
PLANTA N° 8-A	ESC. 1:50
BARCELONA DESEMBRE 84	
DEMIÀ JOSEP ROVIRA I PEY JORDI COSTAS I VILAR NENCÉ JUAN I VERDEJO XAVIER FERRO I MACIÀ	
DELINEADÓ ISABEL SERRA I ARTIGAS	

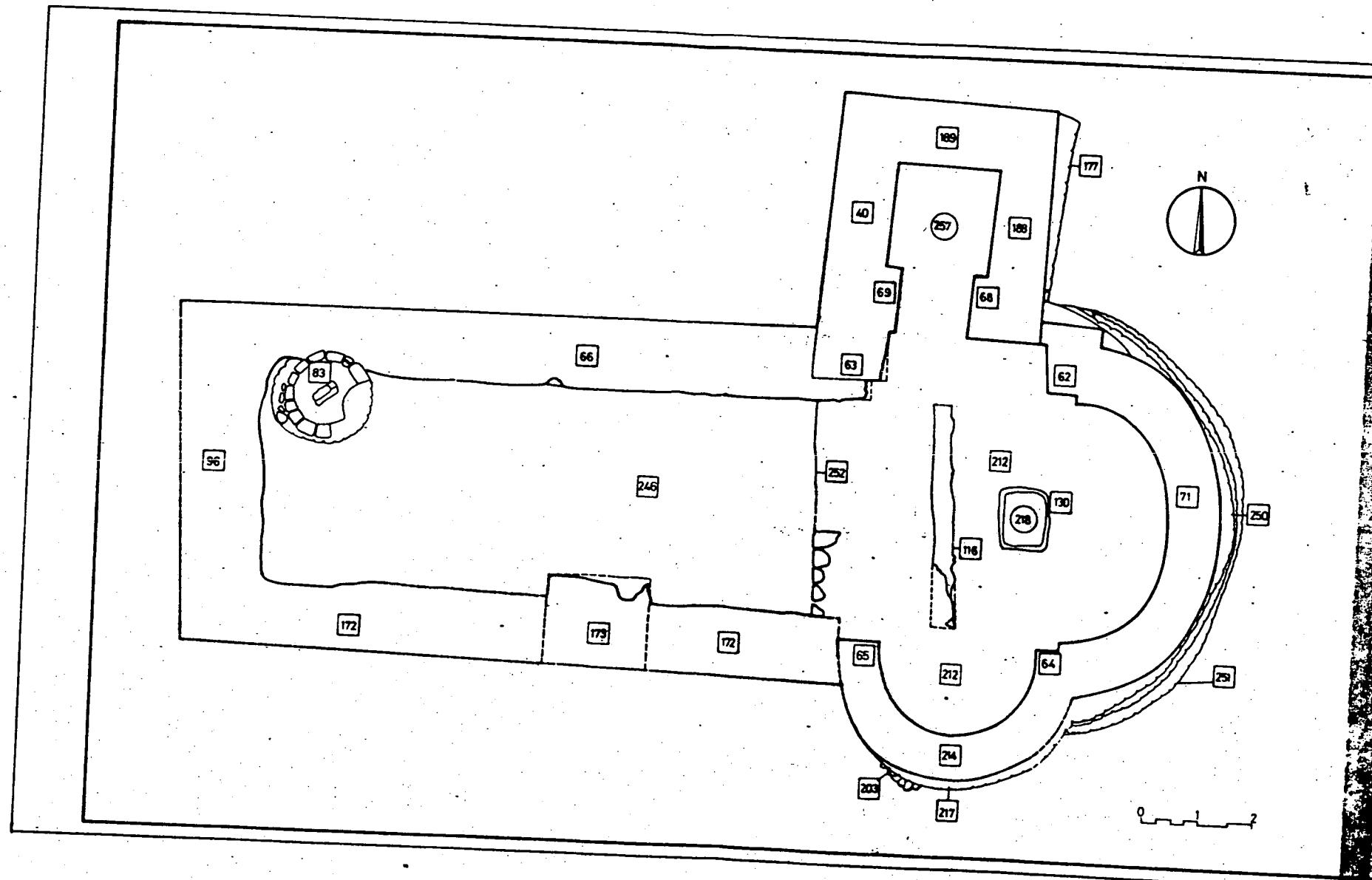
 DIPUTACIÓ DE BARCELONA SERVEI DE CATALOGACIÓ I CONSERVACIÓ DE MONUMENTS	
TÍTOL	
EXCAVACIONS DE L'ESGLÉSIA DE SANT VICENÇ DE TORRELLÓ (interior)	
LOCALITZACIÓ	
MUNICIPI SANT VICENÇ DE TORRELLÓ	
COMARCA OSONA	
PROPIETAT BISBAT DE VIC	
PLANTA Nº 7	ESC 1:50
BARCELONA DESEMBRE 84	
DIBUIX JOSEP ROVIRA JORDI COSTAS I VILAR MERCÈ JUAN I VERDEJO XAVIER FERRÓ I MACIÀ	
DELINEACIÓ ISABEL SERRA I ARTIGAS	

 DIPUTACIÓ DE BARCELONA SERVEI DE CATALOGACIÓ I CONSERVACIÓ DE MONUMENTS	
TÍTOL EXCAVACIONS DE L'ESGLÉSIA DE SANT VICENÇ DE TORRELLÓ (interior)	
LOCALITZACIÓ MUNICIPI SANT VICENÇ DE TORRELLÓ COMARCA OSONA PROPIETAT BISBAT DE VIC	
PLANTA N.º 6	ESC. 1:50
BARCELONA DESEMBRE 84	
DIBUXX JOSEP ROYRA I PIU JORDI COSTAS I VILAR MERCÈ JUAN I VERDEJO XAVIER FERRER I MACIÀ	
DIRECCIÓ ISABEL SERNA I ARTIGAS	

 DIPUTACIÓ DE BARCELONA SERVEI DE CATALOGACIÓ I CONSERVACIÓ DE MONUMENTS	
TÍTOL EXCAVACIONS DE L'ESGLÉSIA DE SANT VICENÇ DE TORRELLÓ (interior)	
LOCALITZACIÓ MUNICIPI SANT VICENÇ DE TORRELLÓ COMARCA OSONA PROPIETAT BISBAT DE VIC	
PLANTA Nº 5	ESC. 1:50
BARCELONA DESEMBRE 84	
DIBUXA JOSEP ROYRA I PEY JORDI COSTAS I VILAR MERCÈ JAM I VERDEJO XAVIER FERRER I MACÀ	
DELINEACIÓ ISABEL SERRA I ARTIGAS	

DEPARTAMENT DE BARCELONA
 SERVEI DE CATALOGATGE I CONSERVACIÓ DE MONUMENTS

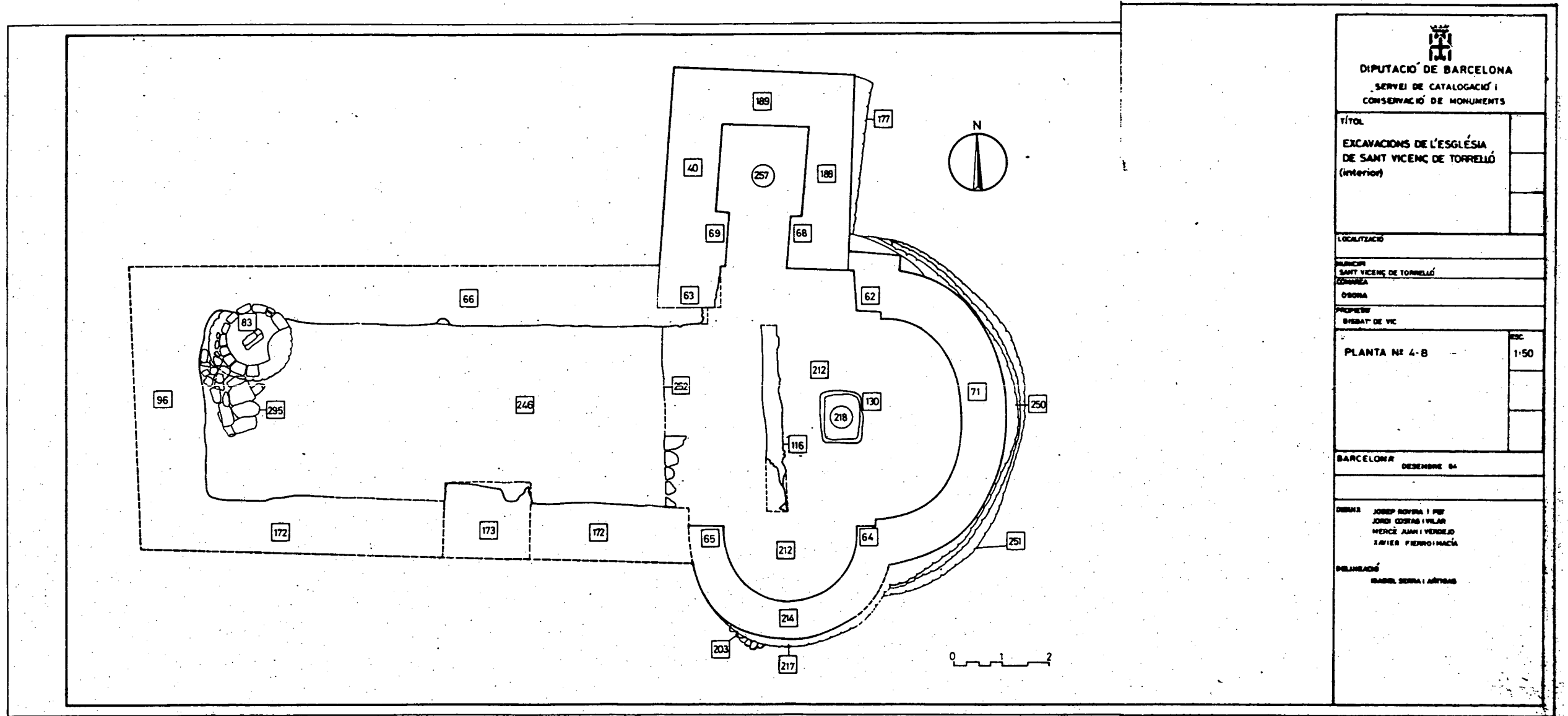
EXCAVACIONS DE L'ESGLÉSIA DE SANT VICENÇ DE TORREDRÀ (Dobruix)

PLANTA DE 4-C

BARCELONA

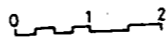
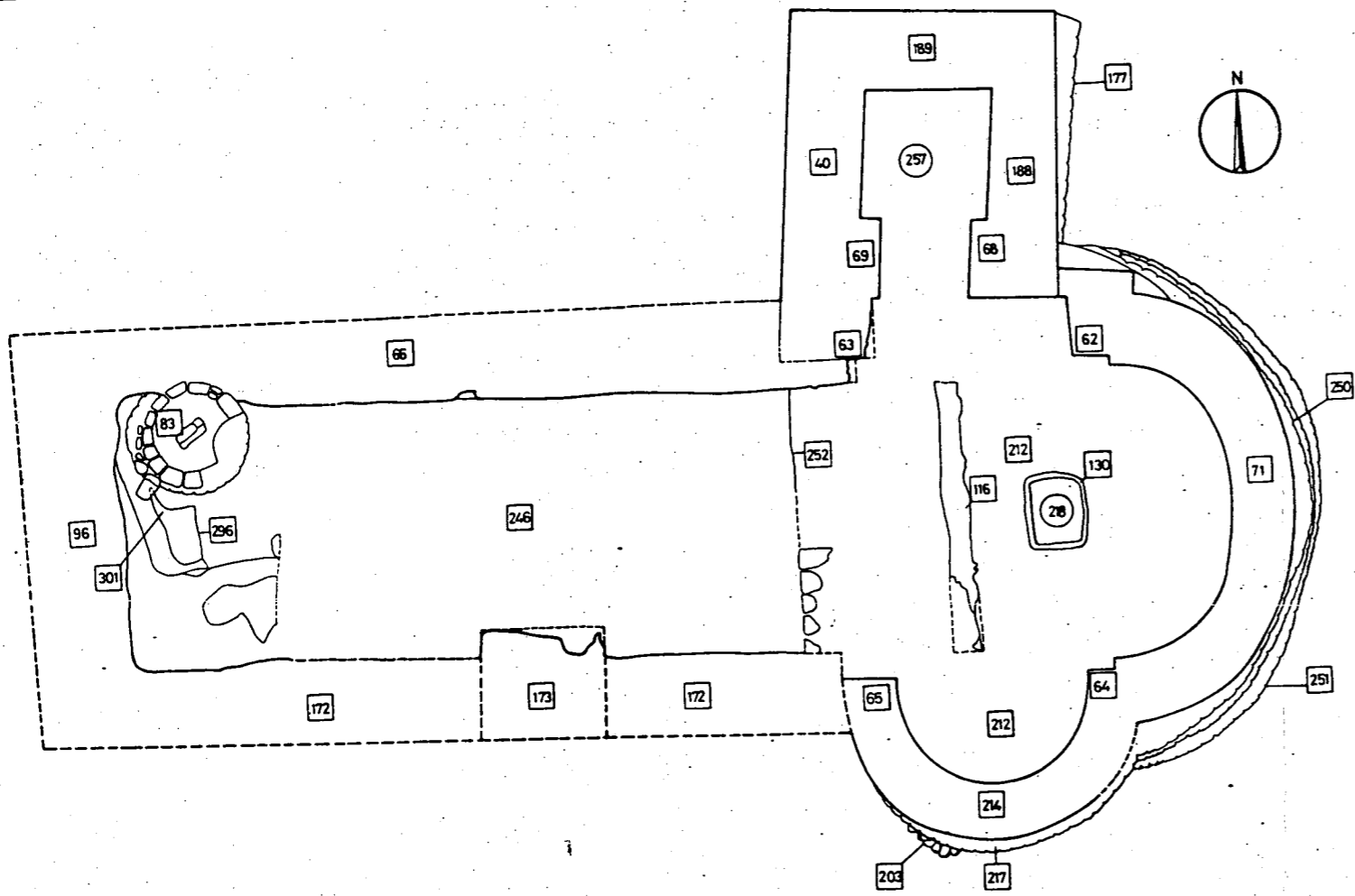
1958

DISENYAT PER: [Illegible]
 DIBUXXAT PER: [Illegible]

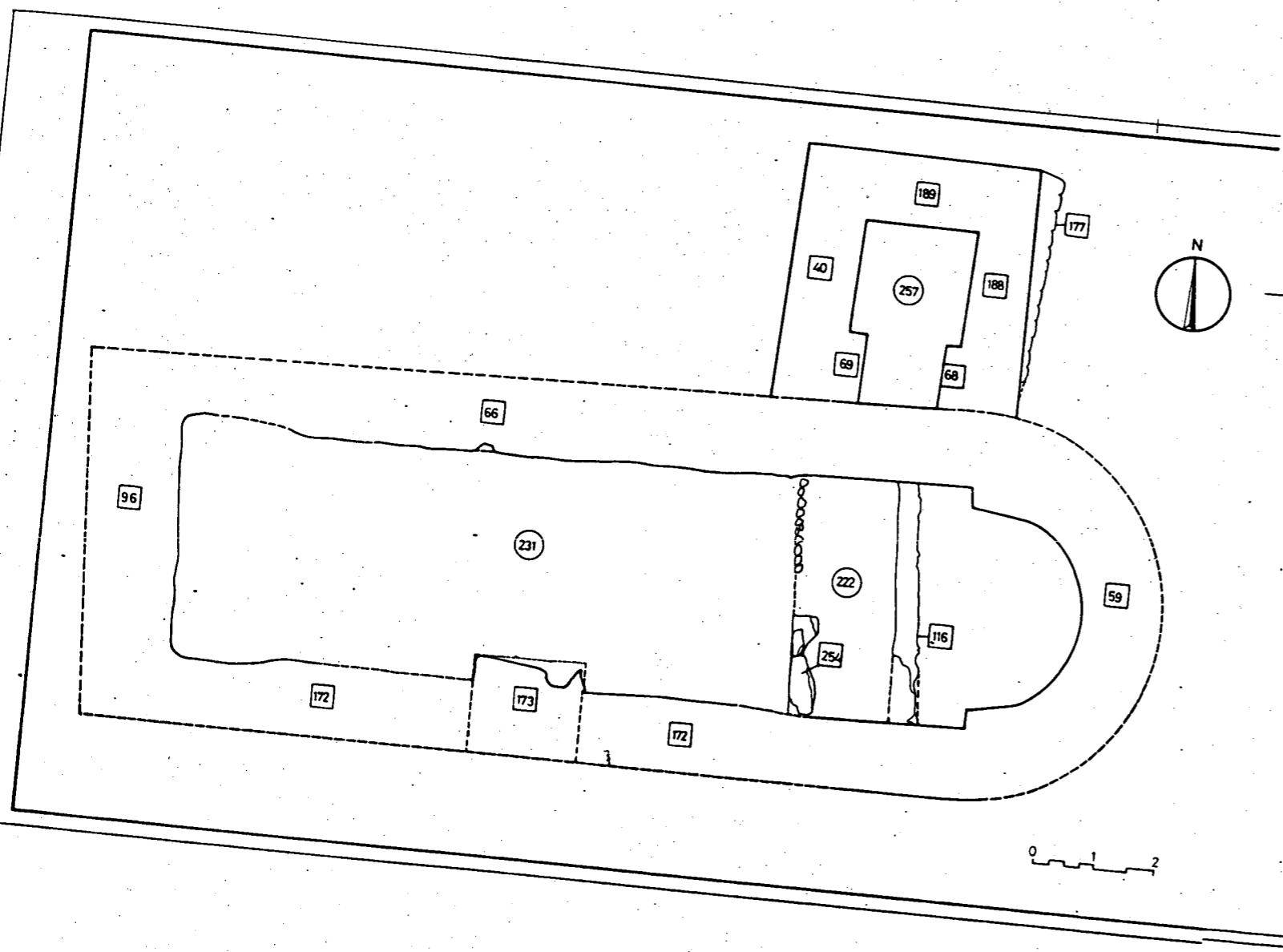

 DIPUTACIÓ DE BARCELONA SERVEI DE CATALOGACIÓ I CONSERVACIÓ DE MONUMENTS	
TÍTOL EXCAVACIONS DE L'ESGLÉSIA DE SANT VICENÇ DE TORELLÓ (interior)	
LOCALITZACIÓ MUNICIPI: SANT VICENÇ DE TORELLÓ COMARCA: OSONYA PROPIETARIS: BRECAT DE VIC	
PLANTA Nº 4-B	ESC. 1:50
BARCELONA DESEMBRE 84	
DIBUIX: JOSEP ROVIRA I PÉ JORDI COBRAS I VILAR MERCÈ JUAN I VERDEJO XAVIER FERRO-HACIÀ	
DELINEACIÓ: RAFAEL SERRA I ARTÉS	

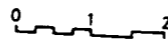
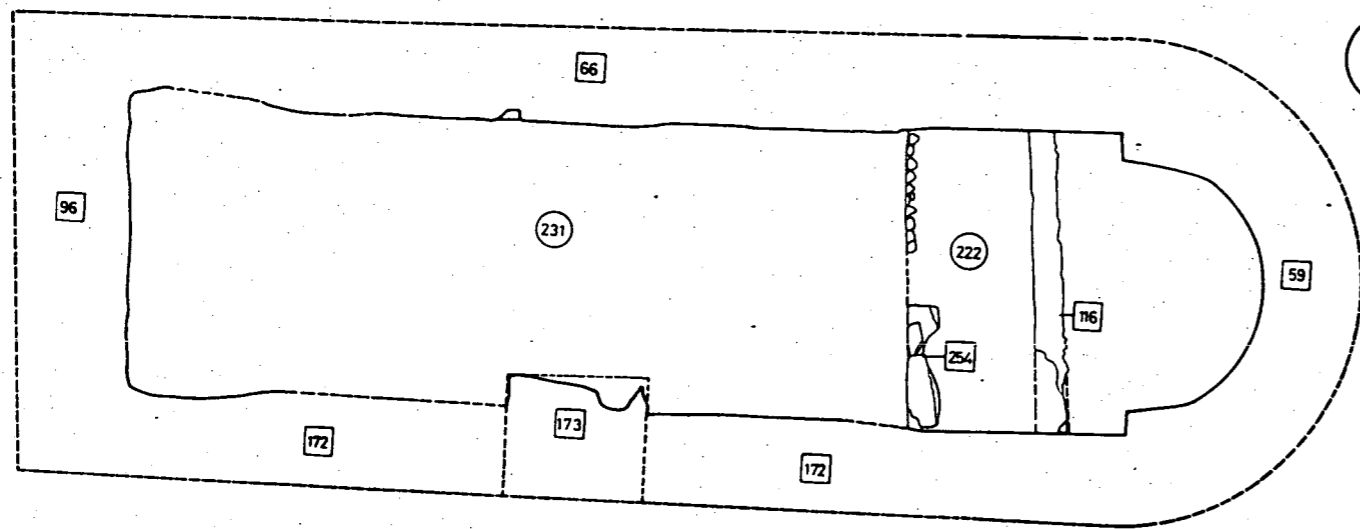

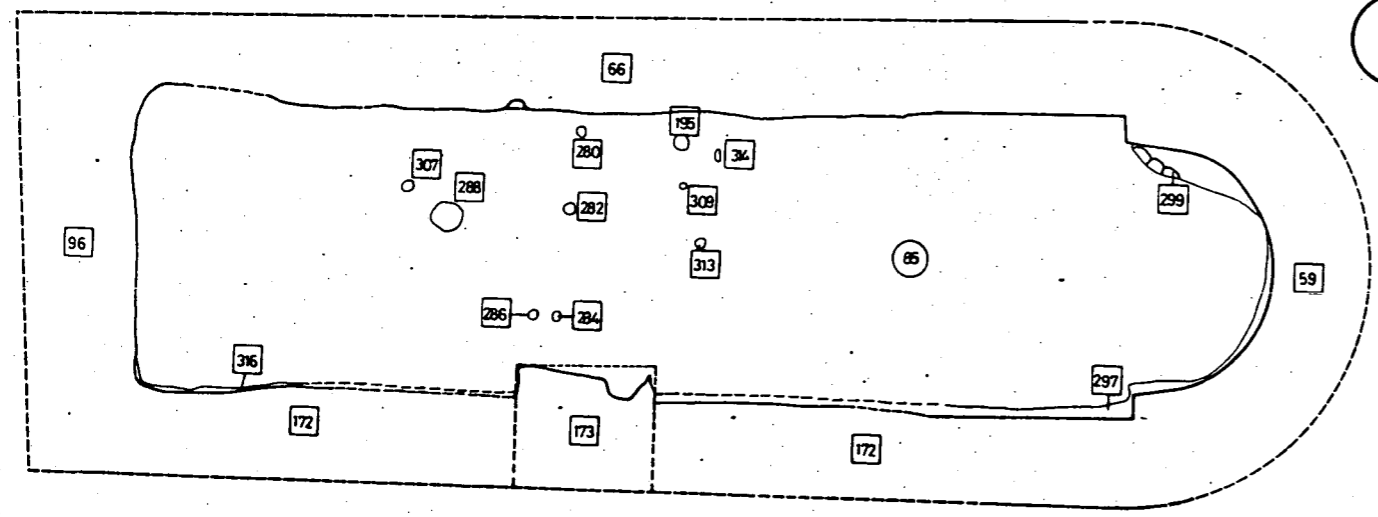
 DIPUTACIÓ DE BARCELONA SERVEI DE CATALOGACIÓ I CONSERVACIÓ DE MONUMENTS	
TÍTOL EXCAVACIONS DE L'ESGLÉSIA DE SANT VICENÇ DE TORRELLÓ (interior)	
LOCALITZACIÓ MUNICIPI SANT VICENÇ DE TORRELLÓ COMARCA OSONA PROPIEDAT BISBAT DE VIC	
PLANTA Nº 4-A	ESC. 1:50
BARCELONA DESEMBRE 84	
DIBUIX JOSEP ROVIRA I PEY JORDI COSTAS I VILAR MERCE JUAN I VERDEJO XAVIER FERRER I MACIÀ	
DELINEACIÓ ISABEL SERRA I ARTIGAS	

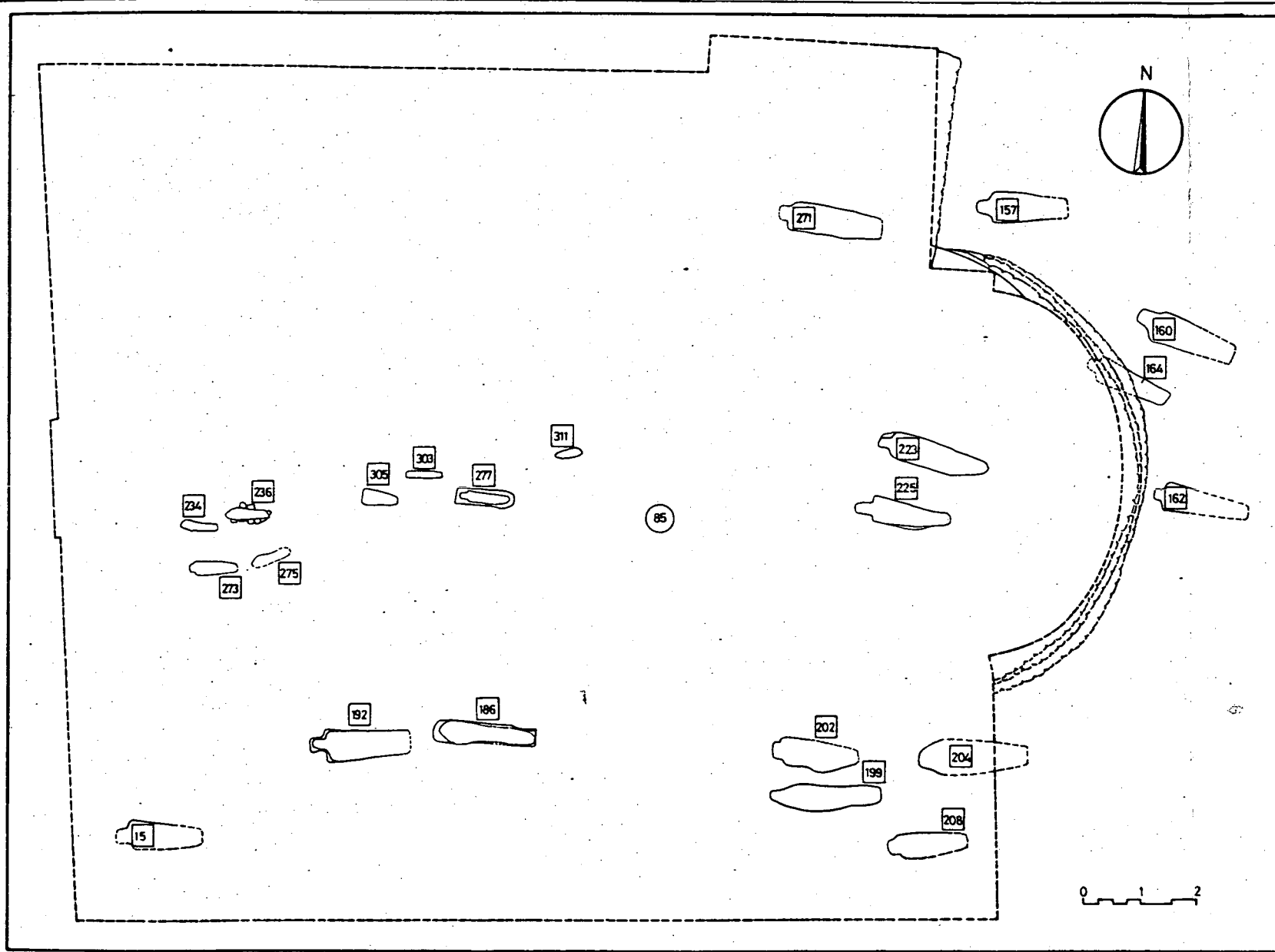
 DIPUTACIÓ DE BARCELONA SERVEI DE CATALOGACIÓ I CONSERVACIÓ DE MONUMENTS	
TÍTOL	
EXCAVACIONS DE L'ESGLÉSIA DE SANT VICENÇ DE TORELLÓ (Interior)	
L'ICULTURADO	
MUNICIPI	
SANT VICENÇ DE TORELLÓ	
DISTRICTE	
ORDINA	
PROPIETARI	
EUBAT DE VE	
PLANTA Nº 3	ESC. 1:50
BARCELONA	
DISENYAT PER	
JOSEP BOUQUÉ I PÉDRA JOSEP GONZÀLEZ I PÉDRA JORDI JORDI I PÉDRA JAVIER PARRONDO	
DIBUXTOR RAFAEL TORRES I ARTIGAS	

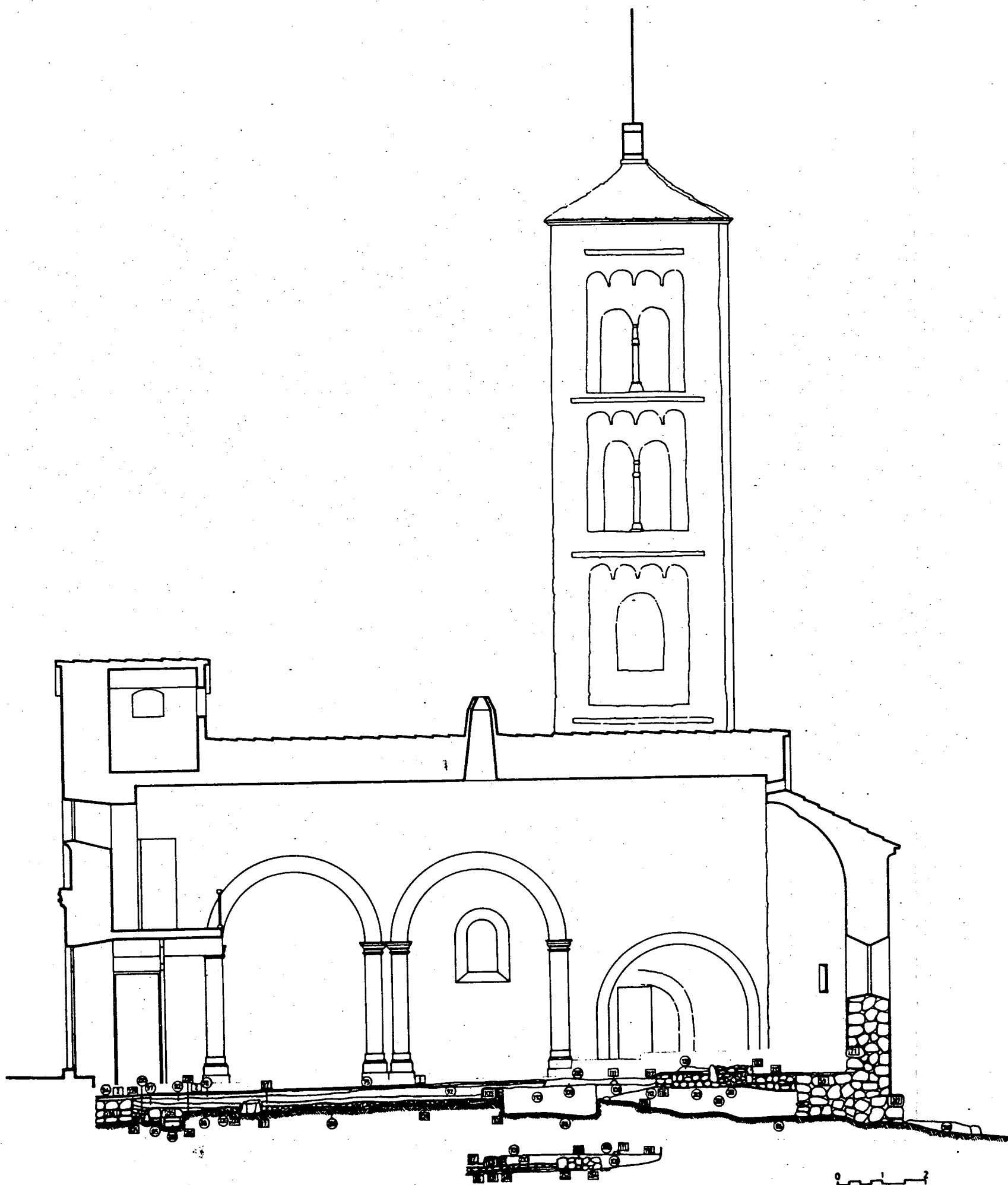
 DIPUTACIÓ DE BARCELONA SERVEI DE CATALOGACIÓ I CONSERVACIÓ DE MONUMENTS	
TÍTOL	
EXCAVACIONS DE L'ESGLÉSIA DE SANT VICENÇ DE TORRELLS (Interior)	
LOCALITAT	
MUNICIPI	
SANT VICENÇ DE TORRELLS	
COMARCA	
OSONA	
PROPECTE	
BIBLIOTEC DE VIC	
PLANTA Nº 2-B	ESC. 1:50
BARCELONA DESENYAT PER	
DIBUXX: JOSEP MONTANER I FORT JOSEF OMBRO I FORT VICENÇ JORDA I MONTANER RAFAEL PONS I MONTANER	
DELIBERAT PER: RAFAEL MONTANER I FORT	

 DIPUTACIÓ DE BARCELONA SERVEI DE CATALOGATGE I CONSERVACIÓ DE MONUMENTS	
TÍTOL	
EXCAVACIONS DE L'ESGLÉSIA DE SANT VICENÇ DE TORRELLÓ (interior)	
LOCALITAT	
PARCER SANT VICENÇ DE TORRELLÓ	
CANTONADA	
C/OSINA	
PROPIETARIS ESBAT DE VIC	
PLANTA Nº 2-A	ESCALA 1:50
BARCELONA, SECCIÓ DE ...	
DIBUXXE: JOSEP AYVALE I FERRER JOAN COBARRA I VILA HORACI JANS I VONDELLO JAVIER PIERRO I MACIÀ FOTOGRAFIA:	

 DIPUTACIÓ DE BARCELONA SERVEI DE CATALOGACIÓ I CONSERVACIÓ DE MONUMENTS	
TÍTOL EXCAVACIONS DE L'ESGLÉSIA DE SANT VICENÇ DE TORRELLÓ (interior)	
LOCALITZACIÓ MUNICIPALITAT: SANT VICENÇ DE TORRELLÓ COMARCA: OSONA PROPIETAT: BISBAT DE VIC	
PLANTA Nº 1	ESC. 1:50
BARCELONA DESEMBRE 84	
DIBUIX JOSEP ROVIRA JORDI COSTAS I VILAR MERCE JUAN I VERDEJO JANTIER PIERRÓ I MACÀ	
DELIMITACIÓ ISABEL SERRA I ARTHUR	

 DIPUTACIÓ DE BARCELONA SERVEI DE CATALOGACIÓ I CONSERVACIÓ DE MONUMENTS	
TÍTOL EXCAVACIONS DE L'ESGLÉSIA DE SANT VICENÇ DE TORRELLÓ (interior)	
LOCALITZACIÓ	
MUNICIPI SANT VICENÇ DE TORRELLÓ	
COMARCA OSONA	
PROVINÈNCIA DIBENAT DE VIC	
SECCIÓ A-A' CON ARQUITECTURA	ESC. 1/50
BARCELONA # DESEMBRE 84	
DIBUJATS JOSEP SERRA I PÉ JORDI GIBRÀ I VILAR MERCÈ ANA I VERDEJO JAVIER FERRERÀNCIA	
DELINEACIÓ RAFAEL SERRA I ANTONI	